

نقاش اهل بیت^(ع)

سالروز رحلت پیامبر اعظم (ص)
و شهادت امام حسن مجتبی (ع) و امام رضا (ع)
را تسلیت می‌گوییم

هفته‌نامه | سیاسی، فرهنگی و اجتماعی | سال بیست و چهارم | شماره ۱۲۰۰ | دوشنبه ۲۷ مرداد ۱۴۰۴ | ۲۴ صفر ۱۴۴۷ | ۱۸ آگوست ۲۰۲۵ | ۱۶ صفحه

در پرونده این شماره با عنوان نگاهی به اهمیت تقویت انسجام ملی خواهیم خواند

ملت واحد | نسخه پیشرفت | روز شکست دشمن | مردم، محور اصلی ایستادگی

پرونده

دکتر یدالله جوانی
حماقت تاکجا؟

۲
سرمقاله

بازنگاه صبح صادق به دیپلماسی امنیتی جمهوری اسلامی ایران در بزنگاه حساس منطقه

۷
دین

وحدت امت

شاخصه سیره اهل بیت^(ع)

سیدحسین خاتمی
کارشناس علوم دینی

بسیاری از تصمیم‌ها و مواضعی که در تاریخ زندگی اهل بیت(ع) مشاهده می‌کنیم، ریشه در یک اصل بنیادین دارد که اصل حفظ جان، ایمان و انسجام امت اسلامی است حتی اگر به قیمت تحمل بزرگ‌ترین رنج‌ها و گذشت از حقوق شخصی باشد. این اصل بر خاسته از درک عمیق ایشان نسبت به فلسفه رسالت و اهداف واقعی دین است. در نگاه اهل بیت(ع)، اسلام صرفاً مجموعه‌ای از قوانین خشک یا یک نظام حکومتی مادی نبود که بتوان آن را در میدان رقابت‌های گوناگون به مخاطره انداخت بلکه حقیقتی زنده و ماندگار بود که حیات و بقای آن بر سلامت جسمی و فکری امت استوار است. از این رو، ایشان همواره میان مصلحت اسلام و منافع ظاهری مادی و حتی معنوی، تمایز قائل می‌شدند و در هر شرایطی اولویت را به مصلحت کلان امت می‌دادند. نمونه برجسته این رویکرد در صلح امام حسن مجتبی(ع) با معاویه دیده می‌شود. این تصمیم در ظاهر برای برخی به معنای عقب‌نشینی، چشم‌پوشی از حق یا ذلت مؤمنین جلوه کرد اما در حقیقت حرکتی حکیمانه برای جلوگیری از یک جنگ داخلی فراگیر و خون‌ریزی وسیع میان مسلمانان بود.

۶
بازار

توسعه‌یافتگی با صادرات غیر نفتی

رحمان سعادت
کارشناس اقتصادی

کاهش وابستگی به درآمدهای نفتی به رغم آنکه مسئولان اقتصادی کشور طی دهه‌های گذشته بارها از آن سخن گفته و بر آن تأکید داشته‌اند اما متأسفانه همچنان عملیاتی نشده است. با اینکه کارشناسان و مسئولان امر نسبت به اهمیت این موضوع و اثراتی که می‌تواند در روند افزایش تولید و صادرات غیر نفتی در بُعد اقتصادی و کاهش فشارهای خارجی در حوزه سیاسی داشته باشد بسیار سخن گفته و وعده داده‌اند اما این اتفاق همچنان رخ نداده است. در کشوری مانند ایران که دارای ذخایر انرژی عظیم است این موضوع به اثبات رسیده که عدم وابستگی به درآمدهای نفتی عامل مهمی در کاهش فشارهای تحریمی است، بنابراین اصل مهم، برای توسعه اقتصادی و برون‌رفت از شرایط تحریمی و نگرانی‌ها بابت تأمین بودجه دولت، حرکت به سمت اتکا به صادرات غیر نفتی است. حمایت از صادرات و رشد صادرات غیر نفتی مگر به واسطه حمایت از تولید اعم از تولیدکننده خُرد، متوسط و بزرگ مقدر نیست. در این موضوع تردیدی نیست که باید از تولید حمایت کرد زیرا این حمایت منجر به افزایش رقابت‌پذیری و در نهایت حمایت از صادرات خُرد می‌شود.

۴
راهبرد

جراحی غول بروکراسی

نوید کمالی
کارشناس امنیت ملی

دولت در مقام راهبردی‌ترین نهاد راهبری و توسعه، در چارچوب حکمرانی نوین، نقشی دوسویه ایفا می‌کند؛ از یک‌سو، می‌تواند پیشران توسعه، ثبات و انسجام ملی باشد و از سوی دیگر، در صورت تصلب ساختاری و تورم ساختاری، به مانعی جدی در مسیر پیشرفت کشور مان بدل گردد. امروز، ساختار نظام اداری کشور مان با چالشی راهبردی مواجه است که ابعاد آن فراتر از یک مسئله صرفاً اقتصادی یا مدیریتی است و مستقیماً با امنیت ملی، سرمایه اجتماعی و ظرفیت‌های توسعه‌یاب‌دار گره خورده است. بر اساس آخرین داده‌های رسمی، قوه مجریه به‌تنهایی میزبان بیش از دو میلیون و دویست هزار کارمند است که این عدد با احتساب سایر قوا و نهادهای عمومی، به مرز سه میلیون نفر نزدیک می‌شود. این حجم انبوه از نیروی انسانی، که بخش قابل توجهی از آن در دو وزارتخانه آموزش و پرورش و بهداشت متمرکز شده، میراث رویکردی تاریخی است که ریشه‌های آن به دهه‌های گذشته و تلاش برای گذار از یک جامعه سنتی به دولتی مدرن بازمی‌گردد.

۲
نگاه

ترامپ در قفقاز چه می‌خواهد؟

رضا صارمی
کارشناس مسائل بین‌الملل

هفدهم مرداد، «نیکول پاشینیان» نخست‌وزیر ارمنستان و «الهام علی‌اف» رئیس‌جمهور آذربایجان در واشنگتن با حضور ترامپ توافقنامه صلح بین دو کشور را امضا کردند که سر و صدای زیادی به پا کرد و علت آن هم این بود که براساس این توافق «کریدور زنگزور» در استان «سیونیک» ارمنستان که دسترسی آذربایجان به جمهوری نخجوان را برقرار می‌کند به مدت صد سال به یک شرکت آمریکایی واگذار شده است. جمهوری اسلامی ایران در واکنش به توافق ضمن استقبال از صلح در منطقه قفقاز، اعلام کرد که اجازه حضور بیگانگان را در کنار مرزهای خود نمی‌دهد؛ معاون وزیر خارجه ارمنستان نیز در سفری به تهران، توضیحاتی درباره این توافقنامه داد. البته باید به این مسئله اشاره کرد که جدای از اینکه آمریکا اهداف طولانی‌مدت در منطقه قفقاز دارد؛ ولی یکی از دلایلی که ترامپ به دنبال برگزاری جلساتی از این دست هست به دست آوردن جایزه صلح نوبل است تا پنجمین رئیس‌جمهور آمریکا باشد که جایزه صلح نوبل را می‌گیرد.

نیم نگاه

تراмп در قفقاز چه می‌خواهد؟

رضا صارمی‌راد

کارشناس مسائل بین‌الملل

هفدهم مرداد، «نیکول پاشینیان» نخست‌وزیر ارمنستان و «الهام علی‌اف» رئیس‌جمهور آذربایجان در واشنگتن با حضور ترامپ توافقنامه صلح بین دو کشور را امضا کردند که سر و صدای زیادی به پا کرد و علت آن هم این بود که براساس این توافق «کریدور زنگزور» دراستان «سویونک» ارمنستان که دسترسی آذربایجان به جمهوری نخجوان را برقرار می‌کند به مدت صد سال به یک شرکت آمریکایی واگذار گرده است. جمهوری اسلامی ایران در واکنش به توافق ضمن استقبال از صلح در منطقه قفقاز، اعلام کرد که اجازه حضور بیگانگان را در کنار مرزهای خود نمی‌دهد؛ معاون وزیر خارجه ارمنستان نیز در سفری به تهران، توضیحاتی درباره این توافقنامه داد.

البته باید به این مسئله اشاره کرد که جدای از اینکه آمریکا اهداف طولانی مدت در منطقه قفقاز دارد؛ ولسی یکی از دلایلی که ترامپ به دنبال برگزاری جلساتی از این دست هست به دست آوردن جایزه صلح نوبل است تا پنجمین رئیس‌جمهور آمریکا باشد که جایزه صلح نوبل را می‌گیرد.

ترامپ در دیدارهای مختلف با رؤسای کشورها از آنها می‌خواهد که او را کاندیدای جایزه کنند. آخرین آن سران دولت‌های ارمنستان و آذربایجان بودند که با همین فشار ترامپ را کاندید دریافت جایزه کردن دولت پاکستان، کامیج و رژیم صهیونیستی هم این درخواست را کردند؛ البته ترامپ به این اندازه اکتفا نکرده و با وزیر دارایی نروژ هم تماس گرفته و شرایط دریافت جایزه صبحه نوبل را از وی پرسیده است.

در همین ارتباط هفته‌نامه «اکنونیست» ضمن اشاره به این مراسم پر زرق و برق توافقنامه گفته است که در توافقنامه‌ای که نوشته شده است علی‌اف و پاشینیان حروف اختصاری نام خود را در پایه معاهده نوشته‌اند و آن را امضا نکرده‌اند زیرا آذربایجان خواستار تغییر قانون اساسی ارمنستان است و اینکه باید ادعاهای ارمنستان نسبت به قریباغ از قانون اساسی حذف شود در مورد پاشینیان هم او مجبوبیت بالایی در ارمنستان ندارد و حدود سیزده درصد ارمنه به او اعتماد دارند.

همچنین با توجه به اینکه سسال آینده انتخابات در ارمنستان برگزار می‌گردد، امضای توافقنامه صلح منطقی به نظر نمی‌رسد در اینجا باید به نقش لایبی ارمنه هم اشاره شود. لایبی ارمنه بعد از لایبی‌های صهیونیستی قوی‌ترین لایبی در آمریکا می‌باشد لایبی ارمنه به رهبری سازمان‌های اصلی خود نظیر کمیته ملی ارمنه آمریکا و مجمع ملی ارمنه آمریکا این توافقنامه را ناعادلانه می‌داند و معتقد هستند که در آن به وضعیت ارمنه قریباغ آزادی، زندانیان ارمنی و حق بازگشت آوارگان ارمنی اشاره نشده است و اینکه واگذاری این کردور به آمریکا حاکمیت ارمنستان را به خطر می‌اندازد؛ لایبی ارمنه در تلاش است از تمامی ظرفیت خود که شامل نمایندگان کنگره و فرماندار ارمنی استفاده کند تا با اِسن توافق مقابله کند. فراموش نکنیم لایبی ارمنه در اوج درگیری‌های ارمنستان و آذربایجان «نانسی پلوسی» رئیس وقت مجلس نمایندگان آمریکا و تعدادی از اعضای این مجلس را در حمایت از ارمنستان به این کشور آورد. در انتها می‌توان گفت که جمهوری اسلامی باید از همه ظرفیت‌های کشورهای منتفع در این موضوع مانند روسیه چین و هند استفاده کند تا کمترین آسیب بر منافع کشورمان وارد شود.

دکتر یدالله جوانی

مدیر مسئول

امام صادق(علیه‌السلام) فرمود: «اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِیْ جَعَلَ اَعْدَانَنَا مِنَ الْحَمَقَاءِ»؛ خدا را شکر که دشمنان ما را از احمق‌ها آفرید.

مشهور است که این روایت نقل شده از حضرت امام‌صادق(علیه‌السلام)،را، امام‌سجاد(علیه‌السلام) بعد از واقعه جانسوز کربلا بیان داشتند. در حماقت دستگاه یزید و شخص او همین نکته کفایت می‌کند که یزید تصور می‌کرد با کشتن حسین(علیه‌السلام)، اسلام ناب محمدی و خط اهل بیت(علیهم‌السلام) را برای همیشه به تاریخ می‌سپارد. اما نمی‌دانست که با حماقتی که می‌کند، کربلا و عاشورا، افزون بر زنده کردن اسلام و حیات بخشیدن به مسلمانان واقعی، به مکتبی ماندگار برای همهٔ آزادی‌خواهان جهان تبدیل خواهدشد.

ملت امام حسینی و عاشورایی ایران، امروز با دشمنانی مواجه شده که حماقت آنان، کمتر از حماقت دستگاه یزید نیست. نمونه‌ای از رفتار حماقت گونه دشمن، در سخنان اخیر نتانیاھو خطاب به ملت ایران موج می‌زند. مشخص نیست که نتانیاھو با چه شناخت و تصویری از ملت عزیز و بزرگوار ایران، چنین سخنانی را برای فریب ایرانیان

دکتر یدالله جوانی

بر زبان جاری می‌کند. اگر نتانیاھو می‌دانست که سخنانش به نفع جمهوری اسلامی تمام می‌شود و ملت ایران را برای حفظ کشورشان بر محور ولایت فقیه منسجم‌تر می‌کند؛ آیا باز هم خطاب به مردم ایران زمین، اینچنین سخن می‌گفت؟

نتانیاھو به تازگی آن هم بعد جنگ تحمیلی ۱۲ روزه، در یک ویدئو کوتاه طی پیامی به ملت ایران، از دوستی با مردم ایران سخن گفته، مشکلات کشور مان و از جمله مشکل کم آبی را مطرح نموده و گفته، اگر به خیابان‌ها بیاید و به من کمک کنید تا جمهوری اسلامی را ساقط کنیم، ما مشکل کم آبی شما را حل می‌کنیم!

به قطع بسیاری از ایرانیان، با دیدن این ویدئو و یا شنیدن این پیام، به یاد سخن امام‌سجاد(علیه‌السلام) و امام صادق(علیه‌السلام) افتاده، و در دل خود گفتند، حماقت تا کی؟

آری، سران رژیم صهیونیستی و از جمله نتانیاھو، با بیان جملاتی مانند اینکه «ما با مردم ایران مشکلی نداریم»، «می‌خواهیم ملت ایران را نجات دهیم و کشورشان را آزاد کنیم»، به دنبال فریب مردم ما هستند، اما غافل از اینکه ملت ایران، ملتی دشمن‌شناس است، دوستان و دشمنانش را با بصیرتی عاشورایی می‌شناسد.

نتانیاھو اگر در شعارهای ملت ایران، و از جمله شعار «ما اهل کوفه نیستیم، علی تنها بماند» و یا شعار پر معنای «حسین حسین شعار ماست،

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

سرمقاله

حماقت تا کجا؟

شهادت افتخار ماست»، تأمل می‌کرد؛ هرگز راهبرد فریب ملت ایران را با این وعده‌های دروغین انتخاب نمی‌کرد.

ملت ایران، رژیم صهیونیستی را یک رژیم جعلی، اشغالگر، ظالم و بی‌رحم کودک‌کش می‌شناسد. از نظر ایرانی‌ها، نتانیاھو و همدست او یعنی ترامپ، یزیدیان زمان هستند که به دنبال تسلیم کردن ملت ایران می‌باشند. مردم ما به خوبی این فهم و درک سیاسی را پیدا کرده‌اند که دشمنی آمریکا و رژیم صهیونی غاصب‌و دیگر متحدینشان با جمهوری اسلامی و ملت ایران، دلیلی جز این ندارد که ایرانیان بر اساس دین و دانش، در حال پیشرفت هستند. پیشرفتی که ساخت تمدن اسلامی و احیای وحدت و عظمت مسلمانان را در پی خواهد داشت.

آری، غرب، ایران و ایرانی را رقیب تمدنی خود ارزیابی کرده، بر این اساس کشورهایی مانند آمریکا به عنوان پرچمدار نظام سلطه به همراه هم‌پیمانانش، به دنبال تسلیم ایران هستند. نتانیاھو که به مردم ما وعده آب می‌دهد، فراموش کرده که وقتی جنگ را با اجازه و کمک مستقیم آمریکا علیه کشورمان آغاز کرد؛ شخص ترامپ با صراحت گفت، ایران باید تسلیم شود. حال با این پیشینه، نتانیاھو مردم ایران‌را، دعوت به آمدن به خیابان و ایجاد آشوب و اغتشاش علیه جمهوری اسلامی می‌کند‌او این قدر نمی‌فهمد که ملت عاشورایی ایران، ملت آن امام حسینی است که با صراحت در مقابل دعوت یزید مبنی بر تسلیم

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

شدن و بیعت کردن، با صراحت فرمودند: «هرگز کسی مثل من با کسی مثل یزید بیعت نمی‌کند.»

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

دکتر یدالله جوانی

رایزنی‌ها وارد میدان شده بود و حالا در جایگاه رسمی تر، این نقش را پررنگ‌تر ایفا می‌کند.

پیوستگی امنیت منطقه و ایران

امنیت منطقه ارتباط مستقیمی با امنیت ملی ایران دارد. برخی معتقدند ایران می‌تواند با تمرکز بر مسائل داخلی، از ورود به تحولات منطقه‌ای

روز نه

تلاش‌های نمایشی غرب!

عماد نیری

خبرنگار

در روزهای اخیر، منطقه غرب آسیا شاهد سه تحول مهم بود که هر یک به‌نوبه خود توجهات را جلب کرده است: تصمیم دولت لبنان برای سلب مشروعیت از سلاح حزب‌الله، تصویب تهاجم و اشغال دوباره غزه توسط رژیم صهیونی، و ماجرای کریدور زنگزور. اما آیا این رویدادها به همان اندازه که به نظر می‌رسند، تعیین‌کننده‌اند؟

این تحولات در نگاه اول مهم به نظر می‌رسند، اما در بستر تغییرات بنیادین قدرت در منطقه، تأثیر آنها کمرنگ‌تر از آن چیزی است که برخی تصور می‌کنند. منطقه خاورمیانه دیگر آن زمین بازی قدیمی نیست که قدرت‌های غربی و متحدانشان بتوانند با ابزارهای سنتی مانند کریدورها، فشارهای دیپلماتیک یا پیمان‌های نمایشی معادلات را به نفع خود تغییر دهند. جبهه مقاومت، از ایران و حزب‌الله تا حماس، با ضربات اساسی به رژیم صهیونی و همچنین تحولات جهانی مانند درگیری روسیه و ناتو، شمایل جدیدی به منطقه بخشیده است. این تغییرات، نظام محاسباتی قدرت را درگرون کرده و بسیاری از اقدامات کنونی را به حرکات نمایشی تبدیل کرده است.

تصمیم‌دولت‌لبنان برای سلب مشروعیت از سلاح حزب‌الله، در میانه جنگ با رژیم صهیونی در شرایطی که این گروه به یک نیروی مردمی و ریشه‌دار تبدیل شده، نه‌تنها غیرواقعی، بلکه به گفته گروه‌های سیاسی و رسانه‌های بی‌طرف، حرکتی فکاهی و مضمنزکننده است. حزب‌الله و متحدانش مانند جنبش امل، این اقدام را نشانه ضعف و وابستگی برخی جریانات به غرب می‌دانند. در سوی دیگر، تصمیم رژیم اشغالگر قدس برای تهاجم دوباره به غزه نیز بیش از آنکه یک استراتژی مؤثر باشد، تلاشی برای بقای سیاسی تانیاهو و جبران شکست‌های دو سال اخیر است. ارتش خسته و فرسوده صهیونی بعید است بتواند دستاوردهای جدیدی در این تهاجم به دست آورد. ماجرای کریدور زنگزور نیز از همین جنس است. این کریدور که می‌توانست به نفع ایران، روسیه، ترکیه یا آذربایجان حل‌وفصل شود، حالا با دخالت ظاهری غرب و به‌ویژه نام‌گذاری آن به نام ترامپ، به یک نمایش سیاسی تبدیل شده است. این اقدام، مانند پیمان‌های ابراهیم که پس از طوفان الاقصی و تضعیف صهیون رنگ باخته‌اند، تنها تلاشی برای حفظ آبروی جبهه غرب است. وزیر خارجه آمریکا نیز اخیراً به‌صورت تلویحی اذعان کرد که حمله به ایران برای جلوگیری از گسترش جنگ، گزینه‌ای نبود که بتوانند دنبال کنند. این اعتراف نشان‌دهنده ناتوانی غرب در تغییر معادلات منطقه به نفع خود است.

جبهه مقاومت، برخلاف تصور دشمنان، تنها در میدان نظامی موفق نبوده، بلکه توانسته مناسبات راهبردی منطقه را بازتعریف کند. ایران با اقداماتی مانند مدرن‌سازی کریدور ارس و دیپلماسی فعال، نشان داده که می‌داند چگونه از فرصت‌ها به نفع خود استفاده کند. برای تحلیلگران، مهم است که اصل و فرع را تشخیص دهند: این تحولات، چه تهاجم به غزه، چه ماجرای زنگزور و چه تصمیمات دولت لبنان، در برابر شکست‌های استراتژیک غرب در منطقه، صرفاً تلاش‌هایی نمایشی‌اند. اگر تحولات منطقه را از زاویه پیروزی مقاومت ببینیم، این وقایع تنها حاشیه‌ای بر متن اصلی‌اند. اما اگر به روایت جنگ شناختی غرب باور داشته باشیم، ممکن است این نمایش‌ها را جدی بگیریم؛ تحلیلی که با واقعیت فاصله‌ای عمیق دارد.

شعار «الحسین یجمعنا» که در این راهپیمایی طنین‌انداز می‌شود، به راستی گواهی بر این وحدت است. اربعین، نه تنها شیعیان، بلکه همه آزادگان جهان را گرد هم می‌آورد. مسیحیان، ارمنی‌ها، و پیروان دیگر ادیان، دوشادوش مسلمانان، در این مسیر عاشقی گام برمی‌دارند و نشان می‌دهند که حسین(ع)، متعلق به همه بشریت است. این وحدت، پیامی است به دنیای مادی امروز که در آن، ارزش‌های معنوی و انسانی در سایه تبلیغات مسموم و تفرقه‌افکنی‌ها به حاشیه رانده شده‌اند.

با توجه به این نگاه در سال ۱۳۹۸، رهبر معظم انقلاب در مراسم دانش‌آموختگی دانشجویان دانشگاه امام حسین(ع)، اربعین را مصداقی از قدرت حقیقی و قوت اسلام دانستند. ایشان این راهپیمایی عظیم را فریادی رسا در دنیای پیچیده تبلیغات و رسانه‌های پریاهو توصیف کردند که تجلی قدرت جبهه مقاومت اسلامی است. اربعین، نه تنها یک حرکت مذهبی، بلکه نمایشی از وحدت و اقتدار امت اسلامی است که میلیون‌ها نفر از کشورهای مختلف، از فرق‌گونگون اسلام‌ی و حتی ادیان غیراسلامی، به‌سوی کربلا روانه می‌شوند. این حرکت، به تعبیر ایشان، نشانه‌ای از نصرت الهی است که در آن، دل‌ها به سوی معدن معنویت و آزادگی، یعنی حسین(ع)، حرکت می‌کنند.

اربعین، پرچم برافراشته امت اسلامی

اربعین، پرچمی است که به سوی هدف والای ظهور برافراشته شده است. این حرکت عظیم، پیام خون حسین(ع) را که برای احیای اسلام ناب ریخته شد، زنده نگه می‌دارد. زینب کبری(س) و امام سجاد(ع)، با فریاد حق‌طلبانه خود، این پیام را به نسل‌های بعد منتقل کردند و امروز، اربعینی‌ها ادامه‌دهنده این مسئولیت بزرگ هستند. این راهپیمایی، نه تنها یادآور عاشورااست، بلکه نقشه راهی است برای امت اسلامی که به سوی عزت و اقتدار حرکت می‌کند.

در پایان، اربعین، آیینه‌ای است که عزت، وحدت و اقتدار امت اسلامی را به نمایش می‌گذارد. این حماسه عظیم، با حضور میلیون‌ها عاشق از سراسر جهان، نشان می‌دهد که راه حسین(ع)، راهی است که نه تنها شیعیان، بلکه همه آزادگان عالم را به سوی خود می‌خواند. اربعین، رسانه‌ای بی‌همتااست که در برابر تبلیغات مسموم دنیای امروز، حقیقت را فریاد می‌زند و پرچم مقاومت و آزادگی را برافراشته نگه می‌دارد. این حرکت، نشانه‌ای از اراده الهی بر پیروزی امت اسلامی است و نویدبخش آینده‌ای است که در آن، عزت و اقتدار اسلامی، جهان را فرا خواهدگرفت.

خیال باطل/ سران عرب‌ها خیال می‌کردند در صورت عادی‌سازی و پیوستن به «توافق ابراهیم» و کریدور «آیمک» می‌توانند منافع مشترک با صهیونیست‌ها تعریف کنند. حالا نتانیاهو طرح «اسرائیل بزرگ» را کوید به صورتشان.

مواظب کفش‌های آدم‌کش باشید/ کمپین بزرگی از سوی سایت europaestine برای تحریم وسایل ورزشی شرکت آلمانی پوما به‌خاطر امضای قرارداد اسپانسر ی با باشگاه مکابی تل‌آویو ایجاد شد. مکابی پرچم‌دار تفکر نژادپرستانه رژیم صهیونی با شعار «مرگ بر اعراب» در دنیای فوتبال به‌شمار می‌آید.

پرچم برافراشته امت اسلامی

گزارشی درباره اربعین ۱۴۴۷ هجری قمری

زنده نگه داشته است.

اربعین، جلوه‌ای از عشق و معنویت

یکی از ویژگی‌های بارز اربعین امسال، حضور پرشور جوانان و حتی کودکان بود. با وجود گرمای شدید و سختی‌های مسیر، جوانانی که برای اولین بار پای در این راه عاشقی گذاشتند، با انرژی و عشقی وصف‌ناپذیر به سوی حرم سالار شهیدان شتافتند. این حضور، پاسخی محکم به کسانی بود که گمان می‌کنند نسل جدید از دین و ارزش‌های دینی فاصله گرفته است. کودکان و نوجوانانی که با نقاشی‌های معنادار، ذکر «البیک یا حسین» و خدمت به زائران، در این حماسه مشارکت داشتند، نشان دادند که عشق به حسین(ع) در قلب نسل جدید همچنان زنده و پویاست. مواکب، که چون سنگرهایی از محبت و ایثار در مسیر زائران برپا شده‌اند، جلوه‌ای از کرامت و مهمان‌نوازی ملت عراق را به نمایش گذاشتند. از توزیع غذا و آب گرفته تا فراهم کردن استراحتگاه، این مواکب، نمونه‌ای از جهان‌تظیر ندارند. این صحنه‌ها، تصویری از جهان در عصر ظهور است؛ جهانی که در آن، محبت و ایثار، جای تفرقه و خودخواهی را گرفته است.

اربعین، نشانه نصرت الهی

این راهپیمایی، نه تنها یک حرکت عبادی، بلکه یک مانور عظیم سیاسی و فرهنگی است که پروژه‌های تفرقه‌افکنانه غرب را به حاشیه می‌راند. در دنیایی که دشمنان با طرح‌هایی چون «دولت‌ملت» سعی در جدایی ملت‌ها دارند، اربعین نشان می‌دهد که می‌توان با احترام به مرزهای جغرافیایی، مشترکات معنوی را تقویت کرد و دشمنان مشترک را ناکام گذاشت.

رهبر معظم انقلاب در مراسم تکریم موکب‌داران عراقی در سال ۱۳۹۸، اربعین را نشانه‌ای از اراده پروردگار بر نصرت امت اسلامی خواندند. این حرکت عظیم، زمینه‌ساز گسترش معرفت حسینی و تشکیل تمدن نوین اسلامی است. اربعین، با پیوند دادن ملت‌های اسلامی، اعم از شیعه و سنی، و حتی غیرمسلمانان، نشان‌دهنده ظرفیت عظیم امت اسلامی برای ایجاد عزت و اقتدار است. پیروزی انقلاب اسلامی، مقاومت غزه در برابر محاصره، سقوط رژیم‌های فاسد، و بیداری اسلامی در منطقه، همه مظاهر این نصرت الهی هستند که در اربعین به اوج خود می‌رسند.

قوت اسلام و جبهه مقاومت

شهاب‌الدین محرمی

خبرنگار

در گذر قرن‌ها، از آن روز که اولین زائران عاشق، پای بر خاک مقدس کربلا گذاشتند و بر مزار سالار شهیدان، حضرت اباعبدالله‌الحسین(ع) اشک ریختند، ۱۳۸۶ سال می‌گذرد. اما این خاک، همچنان زنده است؛ همچنان می‌تپد و قلب میلیون‌ها انسان را به سوی خود می‌کشاند. اربعین، نه فقط یک آیین مذهبی، بلکه یک کنگره عظیم جهانی است که در آن، محبت و پیروی از اهل‌بیت(ع) در قالب یک حرکت عاشقانه و حماسی، منطق جهانی‌شده حسین(ع) را به گوش عالم می‌رساند. این راهپیمایی عظیم، فریادی است رسا که در دنیای پریاهوی امروز، حقیقت را به رخ می‌کشد و پرچم مقاومت و آزادگی را برافراشته نگه می‌دارد.

اربعین، روح وحدت شیعه

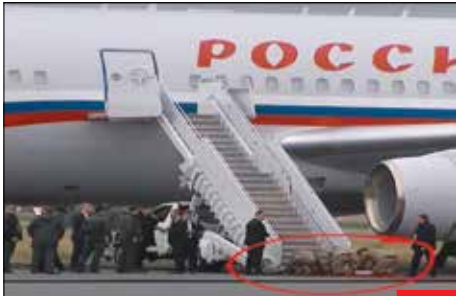
رهبر معظم انقلاب، در سال ۱۳۵۲، در مسجد امام حسن(علیه‌السلام) در مشهد که به شرح و تفسیر خطبه‌های نهج‌البلاغه اختصاص داشت، به‌مناسبت تقارن با اربعین حسینی، تحلیلی تاریخی و جامع از چرایی اهمیت زیارت اربعین ارائه دادند. ایشان در تبیین اهمیت زیارت اربعین، به زیبایی از نقش این آیین در پیوند دادن شیعیان پراکنده سخن گفتند. ایشان فرمودند که شیعه، هرچند در مدینه، کوفه، بصره، اهواز، قم و خراسان پراکنده بود، اما یک روح واحد، مانند نخ‌یک دانه‌های تسبیح را به هم متصل می‌کند، این جامعه را به هم پیوند داده بود. این نخ، اطاعت و پیروی از مرکزیت تشیع، یعنی امام معصوم(ع) بود. اما شیعیان، با وجود این پیوند معنوی، کمتر فرصت دیدار و تجمع داشتند. اربعین، به عنوان کنگره‌ای جهانی، فرصتی شد تا این پراکندگی به وحدت تبدیل شود. کربلا، به عنوان قلب تپنده تشیع، و روز اربعین، به عنوان موعود این گردهمایی، انتخاب شد تا شیعیان در این سرزمین مقدس، روح عاشورایی و کربلایی خود را تجدید کنند.

این حرکت عظیم، از همان اربعین نخست، رسانه‌ای بی‌همتا بود. زینب کبری(س) و امام سجاد(ع)، در روزگاری که اختناق بنی‌امیه، نفس‌ها را در سینه حبس کرده بود، با فریاد حق‌طلبانه خود، طوفانی به پا کردند. این طوفان، نه تنها کوفه و شام را منقلب کرد، بلکه بنیان رژیم سفیانی را به لرزه درآورد. اربعین، از همان آغاز، نماد پیروزی منطق حق بر ظلمت بود؛ رسانه‌ای که پیام عاشورا را از نسلی به نسل دیگر منتقل کرد و تا امروز، این پیام را

عکس و مکث

برچسب به حامیان فلسطین/ وقتی رسانه‌های غربی، مطالبه جهانی مردمی را بورش تعبیر می‌کنند! فاکس‌نیوز نوشت هزاران نفر با فراخوان «انتفاضه جهانی» به منتهن یورش بردند! وقتی مقابل استکبار بایستی دیگر فرقی نمی‌کند در تهران پاشی یا در منتهن نیویورک! به تو یک‌جور برچسب می‌زنند.

آمریکای ضعیف/ یک کانال پر مخاطب اوکراینی زیر تصویر سربازان آمریکایی در حال پهن کردن فرش قرمز برای پوتین نوشت: «این ارتش آمریکاست! این کانال همچنین در مطلب دیگری با انتشار تصویر استقبال ترامپ از پوتین نوشت: «آمریکا هیچ گاه این قدر ضعیف نبوده است.»»

رسوایی نتانیاهو/ رسانه‌های صهیونیستی با اشاره به کمبود آب و خشکسالی اراضی اشغالی، دروغ‌های نتانیاهو را افشا کردند. روزنامه «تایمزآو اسرائیل» نوشت داده‌های رصدخانه خشکسالی نشان می‌دهد رژیم با موج گرمای شدیدی روبه‌رو است.

سانسور اربعین/ برخی روزنامه‌نگاران مستقل غربی به سانسور اربعین اعتراض کرده‌اند. نویسنده‌ای در نشریه «هافینگتون پست» نوشته است: «چگونه یک تظاهرات کوچک در لندن یا هنگ‌کنگ پوشش جهانی می‌یابد، اما گردهمایی ۲۰ میلیونی اربعین حتی به زیرنویس اخبار راه نمی‌یابد؟»

دیگران

کار درست کوچک‌سازی است

اقدام اخیر برای حذف ۱۰هزار موقعیت شغلی در وزارت بهداشت و خدمات انسانی (HHS) و س‌سازماندهی مجدد آن، تصمیمی درست و قابل دفاع است. با احتساب ۱۰ هزار کارمند دیگری که پیشنهادهای بازخرید یا بازنشستگی پیش از موعد را پذیرفته‌اند، این وزارتخانه شاهد کاهش حدوداً ۲۴ درصدی در نیروی انسانی خود خواهد بود. با این حال، این اقدام به تنهایی کافی نیست و صرفاً یک گام اولیه محسوب می‌شود. برای آنکه کوچک‌سازی دولت به نتیجه‌ای مطلوب برسد، کنگره باید با را فراتر گذاشته و به حذف مقررات و برنامه‌های هزینه‌بری بپردازد که همین کارمندان، مجری آنها بوده‌اند. در غیر این صورت، این ریسک وجود دارد که حذف برخی مشاغل، به‌طور متناقضی به بزرگ‌تر شدن و ناکارآمدتر شدن دولت منجر شود. باید صادق بود؛ بسیاری از کارمندان این وزارتخانه به دلیل عملکرد ضعیف و آسیب‌زا، مستحق از دست دادن شغل خود هستند. نمونه بارز این ناکارآمدی، واکنش فاجعه‌بار به همه‌گیری کووید۱۹ بود. در حالی که سایر کشورها موانع نظارتی را برای دسترسی به آزمایش‌های تشخیصی حذف می‌کردند، مقامات سازمان غذا و دارو (FDA) که زیر مجموعه این وزارتخانه است، باوضع مقررات سخت‌گیرانتر، راه را بر ده‌ها آزمایش مؤثر که توسط شرکت‌های خصوصی و آزمایشگاه‌های دولتی تولید شده بود، بستند. هم‌زمان، مرکز کنترل و پیشگیری از بیماری (CDC) تنها آزمایش مورد تأیید را با ویروس کرونا آلوده کرد و آن را «بی‌فایده» ساخت. اخیراً نیز یک دادگاه فدرال حکم داده است که FDA از ابتدا اختیار قانونی برای تنظیم این نوع آزمایش‌ها را نداشته است. این نمونه‌ها نشان می‌دهد که چگونه کارمندانی که از قدرت خود فراتر رفته‌اند، بدون هیچ پیامدی به کار خود ادامه داده‌اند.

این بی‌کفایتی نه‌ادی، یک پدیده فراگیر در این وزارتخانه است. مقررات بی‌شماری که توسط HHS اجرا می‌شود، بیش از آنکه مفید باشد، به شهروندان آسیب می‌رساند. این نهاد حق بیماران برای انتخاب درمان‌های خود را سلب کرده، دسترسی به جایگزین‌های ایمن‌تر را محدود ساخته و با ایجاد یک بازار بیمه ناکارآمد، عملاً به تبعیض علیه بیماران دامن زده است. از س‌وی دیگر، برنامه‌های هزینه‌بر ایسن وزارتخانه مانند «مدیکر و «مدیکید»، نه تنها کیفیت خدمات درمانی را کاهش داده و قیمت‌ها را افزایش می‌دهند، بلکه نیروی محرکه اصلی بحران بدهی فدرال هستند. با این وجود، نیروی کار این وزارتخانه طی دو دهه گذشته به شدت متورم شده و از سال ۱۹۹۶ شاهد رشد ۴۲ درصدی بوده است. بنابراین، تعدیل نیروی فعلی، اقدامی منطقی و حتی دیر هنگام برای اصلاح این روند است. این کاهش نیرو با اخراج‌های اخیر در شرکت‌های بزرگ بخش خصوصی نیز کاملاً قابل مقایسه است و پس از اجرای آن، تعداد کارکنان HHS همچنان از دوران ریاست‌جمهوری جورج دبلیو بوش بیشتر خواهد بود. این فرآیند اصلاح و تعدیل، که در بخش خصوصی امری طبیعی برای انتقال منابع از مصارف کم‌ارزش به مصارف باارزش‌تر است، باید به بخش دولتی نیز تسری یابد.

با تمام این اوصاف، این اقدامات بدون حذف قوانین زیربنایی می‌تواند نتایج معکوس به بار آورد. اخراج بازرسان یا کارشناسان بررسی‌کننده داروها، بدون تغییر در قوانین دست‌وپاگیر، عملاً موانع ورود ب‌ه بازار را برای محصولات جدید بالاتر می‌برد و حذف ناظران مالی نیز می‌تواند به افزایش هزینه‌های نادرست دولتی منجر شود.

مقاله‌ای از اندیشکده آمریکایی CATO

نوید کمالی

دبیر گروه راهبرد

دولت در مقام راهبردی‌ترین نهاد راهبری و توسعه، در چارچوب حکمرانی نوین، نقشی دوسویه ایفا می‌کند؛ از یک‌سو، می‌تواند پیشران توسعه، ثبات و انسجام ملی باشد و از س‌وی دیگر، در صورت تصלב ساختاری و تورم ساختاری، به مانعی جدی در مسیر پیشرفت کشورمان بدل گردد. امروز، ساختار نظام اداری کشورمان با چالشی راهبردی مواجه است که ابعاد آن فراتر از یک مسئله صرفاً اقتصادی با مدیریتی است و مستقیماً با امنیت ملی، سرمایه اجتماعی و ظرفیت‌های توسعه پایدار گره خورده است. بر اساس آخرین داده‌های رسمی، قوه مجریه به‌تنهایی میزبان بیش از دو میلیون و دویست هزار کارمند است که این عدد با احتساب سایر قوا و نهادهای عمومی، به مرز سه میلیون نفر نزدیک می‌شود. این حجم انبوه از نیروی انسانی، که بخش قابل توجهی از آن در دو وزارتخانه آموزش و پرورش و بهداشت متمرکز شده، میراث رویکردی تاریخی است که ریشه‌های آن به دهه‌های گذشته و تلاش برای گذار از یک جامعه سنتی به دولتی مدرن بازمی‌گردد. در آن دوران یعنی بعد از آنچه انقلاب سفید پهلوی دوم خوانده می‌شود، استخدام دولتی نمتنها راهکاری برای اشتغال‌زایی در غیاب بخش خصوصی قدرتمند، بلکه ابزاری برای شکل دهی به یک طبقه متوسط حامی و وابسته به ساختار حاکمیت تلقی می‌شد. این سیاست که امروز موجب تشکیل ارتشی سه میلیونی از کارمندان در بدنه دستگاه‌های اجرایی شده است با گذر زمان و عدم بازنگری متناسب با تحولات اقتصادی، اجتماعی و فناوریانه، به‌تدریج از کارکرد اصلی خود فاصله گرفت و به مجموعه‌عی از آسیب‌های درهم‌تنیده منجر شد.

ضرورت یک جراحی بزرگ و هوشمند

نخستین و شاید مهم‌ترین آسیب، جذب بخش قابل توجهی از نخبگان و فارغ‌التحصیلان دانشگاهی به درون ساختاری است که ذاتاً در برابر نوآوری و خلاقیت مقاومت می‌کند. یک نیروی جوان، خلاق و متخصص که می‌توانست در اکوسیستم کارآفرینی به مولد ارزش افزوده بدل شود، در پیچ‌وخم‌های یک نظام اداری منجمد، به‌مرور ب‌ه کارمندی منفعل و بی‌انگیزه و البته احتمالاً آلوده به انواع آسیب‌های شخصیتی تبدیل می‌شود. دومین آسیب، فرسایش اقتصادی این جایگاه است. با کاهش ارزش پول ملی و عدم تناسب افزایش حقوق با نرخ تورم، شغل کارمندی که روزگاری تأمین‌کننده معیشت آبرومندان یا همان آب‌باریکه معاش بود، امروز در بسیاری موارد تکافوی نیازهای یک خانوار را نمی‌دهد. این وضعیت، نیروی کار دولت را به سمت شغل دوم و سوم سوق داده یا در بدترین حالت، زمینه را برای آسیب‌پذیری در برابر شبکه‌های فساد اداری و حل شدن احتمالی‌شان در آنها فراهم می‌آورد که نمود سیمینایی آن در سریال سوری معروف «مدیر کل» با بازیگری به یاد ماندنی ایمن زیدان در نقش دکتر احمد عبدالحق به خوبی نمایش داده شده و در یادهای ما ماندگار شده است. این سریال در دوران خود در واقع در صدد نواختن زنگ هشدار برای مقامات حکومت وقت سوریه و بسیاری دیگر از کشورهای مشابه بود تا دست به اصلاحی اساسی در ساختار ناکارآمد و رو به فرسایش اداری کشورشان بزنند که متأسفانه حکومت وقت سوریه در این زمینه هوشیار نبود و بنا بر مشاهدات میدانی نگارنده کارمندان س‌سوری جز آسیب‌پذیرترین اقشار اجتماعی کشورشان قرار داشتند و در نتیجه گرایش به فساد اداری در این کشور قابل توجه بود تا جایی که فشار اسد ۴ روز قبل از سقوط حکومت خود تلاش کرد با اعلام وعده بازسازی و افزایش ۵۰ درصدی حقوق کارکنان دولت و ارتش از فروپاشی بدنه حکومت جلوگیری کند که البته این تلاش دیر هنگام موفق نبود!

احیای شایسته‌سالاری

علاوه بر این، اعمال سهمیه‌ها و رانت‌های سیاسی مختلف در فرآیندهای استخدامی، بدون در نظر گرفتن اصل شایسته‌سالاری، موجب شده است تا بخشی از ظرفیت‌های اداری کشورمان توسط افرادی اشغال شود که فاقد تخصص و کارآمدی لازم برای تصدی آن جایگاه هستند. این معضل، نه‌تنها سطح کارایی کل نظام اداری را کاهش می‌دهد، بلکه به شکل‌گیری یک چرخه معیوب از نارضایتی در میان کارمندان متخصص و شهروندان منجر می‌شود. در چنین شرایطی، طبقه‌ای که قرار بود بدنه اجتماعی مدافع دولت و نظام باشد، خود به یکی از کانون‌های اصلی تولید نقد و نارضایتی بدل می‌شود. تجربیات اخیر ناشی از تعطیلی‌های اضطراری در دوران کرونا یا آلودگی هوا به‌خوبی نشان داد که عدم

فعالیت بسیاری از بخش‌های دولت، خلل محسوسی در زندگی روزمره مردم ایجاد نمی‌کند؛ واقعیتی تلخ که خود گواهی بر ضرورت یک بازنگری بنیادین در ساختار و کارکردهای دولت است. بنابراین، پرسش محوری دیگر این نیست که آیا اصلاحات ضروری است یا خیر، بلکه مسئله اصلی این است که چگونه می‌توان با الهام از تجارب موفق جهانی و بسا در نظر گرفتن اقتضانات بومی، فرآیند «چابک‌سازی دولت» را به‌گونه‌ای طراحی و اجرا کرد که به افزایش کارآمدی، آزادسازی منابع ملی و هدایت سرمایه انسانی کشورمان به سمت فعالیت‌های مولد و ارزش‌آفرین منجر شود؟

دولت حامی، نه دولت رقیب

تحلیل ساختاری پدیده تورم نیروی انسانی در دولت، مستلزم واکاوی عمیق‌تر از سطح آمار و ارقام است. داده‌های سالنامه آماری نظام اداری کشورمان تصویری گویا از این واقعیت ارائه می‌دهد: بیش از ۷۷ درصد کارکنان دولت دارای مدرک کارشناسی و بالاتر هستند که این آمار، کشورمان را در زمره دولت‌های تحصیل‌کرده جهان قرار می‌دهد.البته اینکه این مدارک دانشگاهی در چه دانشگاه‌ها و با چه کیفیت آموزشی تحصیل می‌شود خود نیاز به مجالی دیگر برای بررسی دارد. این سرمایه انسانی عظیم، به‌جای آنکه یک مزیت راهبردی باشد، در عمل به یک چالش مدیریتی تبدیل شده است. تمرکز نزدیک به ۶۴ درصد کارکنان در دو وزارتخانه، در حالی که سایر بخش‌های حیاتی مانند وزارت امور خارجه یا وزارت میراث فرهنگی با نیروی انسانی بسیار محدودتری اداره می‌شوند، نشان از عدم توازن و توزیع نامناسب منابع انسانی دارد. این وضعیت، محصول یک فرآیند تاریخی است که در آن، دولت به‌مثابه «کارفرمای اصلی» و «پناهگاه امن شغلی» نگریسته شده است، نه یک «نهاد راهبر و سیاست‌گذار». این گفتمان که در آن امنیت شغلی بر بهره‌وری ر حجت‌ت دارد، به فرهنگی سازمانی منجر شده که در آن، حفظ وضعیت موجود به یک اصل تبدیل شده و هر گونه تلاش برای اصلاح و تحول و نوآوری و مقاومت‌های شدید بوروکراتیک و صنعتی مواجه می‌شود و معمولاً مدیران و کارشناسان و حتی وزرایی که قصد تحول در ساختار خود را داشته باشند با شدیدترین حملات هدف بدنه رسوب‌کرده ساختار قرار می‌گیرند و از چرخه خدمت به حاشیه‌رانده می‌شوند. پیامدهای این ساختار متورم چندلایه دارد. در سطح اقتصادی، بخش بزرگی از بودجه عمومی کشور صرف پرداخت حقوق و دستمزد می‌شود و هم‌زمان به دلیل عدم تناسب با تورم بر نارضایتی از دولت و نظام می‌افزاید؛ این پرداخت‌های غیر مؤثر منابعی است که می‌توانست در زیرساخت‌ها، تحقیق و توسعه و حمایت از بخش

خصوصی ارزش‌آفرین سرمایه‌گذاری شود. این امر، دولت را به یک بنگاه هزینه‌بر تبدیل کرده و توان آن را برای سرمایه‌گذاری‌های توسعه‌ای کاهش می‌دهد و با گذشت زمان بر ابعاد ناکارآمدی و ضعف ساختاری آن افزوده می‌شود چرا که نخبگان دارای توانمندی برای افزایش اثر بخشی و کارآمدی دولت به دلیل محیط نامناسب شکل گرفته در بدنه نهادهای دولتی و حاکمیتی دیگر علاقه‌ای به خدمت در ساختار دولت نداشته و معمولاً به سمت و سوی مهاجرت و خروج از کشور کشیده می‌شوند. در سطح اجتماعی، این مدل به تضعیف فرهنگ کارآمدی، کارآفرینی و ریسک‌پذیری منجر شده است. البته متأسفانه هنوز شاهد هستیم که بخشی از نسل جدید جامعه خصوصاً دانش‌آموزان و دانشجویان تحت تأثیر انگارهای ذهنی روزآمد نشده والدین و جامعه اطرافیان، افق شغلی خود را در استخدام دولتی یا مشاغل خدماتی جست‌وجو می‌کنند که در پی آن اکوسیستم نوآوری و کسب‌وکارهای دانش‌بنیان از جذب بهترین استعدادها محروم می‌ماند. در سطح حکمرانی نیز، یک دولت فربه، لزوماً یک دولت قوی و کارآمد نیست. برعکس، بروکراسی پیچیده و لایه‌لایه، فرآیندهای تصمیم‌گیری را کند، پاسخگویی را دشوار و زمینه را برای عدم شفافیت و فساد فراهم می‌کند. این وضعیت، اعتماد عمومی به کارآمدی نظام اداری را خدشه‌دار ساخته و شکاف میان دولت و ملت را عمیق‌تر می‌کند.

تجربیات جهانی

در ایسن میان، بررسی تجارب جهانی در زمینه کوچک‌سازی و کارآمدسازی دولت، درس‌های ارزشمندی را پیش روی سیاست‌گذاران کشورمان قرار می‌دهد. این تجارب نشان می‌دهد که هیچ نسخه واحدی برای همه کشورها وجود ندارد، اما اصول مشترکی در اصلاحات موفق قابل مشاهده است. برای مثال، نیوزیلند در دهه‌های ۱۹۸۰ و ۱۹۹۰ با اجرای «مدیریت عمومی نوین»، توانست با کاهش ۲۵ درصدی نیروی کار دولتی از طریق خصوصی‌سازی و بودجه‌ریزی مبتنی بر خروجی، به بهبود چشمگیر عملکرد مالی و کارایی دست یابد. دولت مارتگارت تاچر در بریتانیا با خصوصی‌سازی گسترده و کاهش ۳۰ درصدی اشتغال بخش عمومی، نقش دولت را از یک «متصدی» به یک «ناظر» تغییر داد و به افزایش رقابت و بهبود کیفیت خدمات منجر شد. تجربه کانادا در دهه ۱۹۹۰ نیز حانز اهمیت است؛ این کشور با تمرکز بر کاهش مخارج (با نسبت هفت به یک در برابر افزایش مالیات) و حذف برنامه‌های غیرضروری، موفق شد کسری بودجه عظیم خود را مهار کرده و به ثبات اقتصادی بازگردد.

این تجارب صرفاً به مدل‌های آنگلوساکسون محدود نمی‌شود. سوئد نشان داد که می‌توان ضمن حفظ ارکان یک دولت رفاه، با تمرکز بر مدیریت مالی کارآمد و تمرکززدایی، به کاهش هزینه‌ها و افزایش کارایی دست یافت. آلمان با «آژندا ۲۰۱۰»، اصلاحات ساختاری عمیقی را در بازار کار اجرا کرد که به کاهش بیکاری و تقویت رقابت‌پذیری اقتصادی انجامید. اما شاید الهام‌بخش‌ترین الگو برای شرایط کنونی جهان، تجربه استونی باشد. این کشور با دیجیتالی‌سازی تقریباً تمام خدمات دولتی، توانست با کاهش‌ی اندک (حدود ۵ درصد) در نیروی انسانی، به جهشی شگرف در کارایی، شفافیت و رضایت شهروندی دست یابد و سالانه معادل ۲ درصد از تولید ناخالص داخلی خود را صرفه‌جویی کند. این مدل نشان می‌دهد که «چابک‌سازی» لزوماً به معنای «اخراج انبوه» نیست، بلکه می‌تواند از طریق بازمهندسی فرآیندها و بهره‌گیری هوشمندانه از فناوری محقق شود. تجارب کره جنوبی در پاسخ به بحران مالی ۱۹۹۷ و اصلاحات ساختاری در ژاپن نیز همگی بر یک محور مشترک استوارند: ضرورت گذار از یک دولت متصدی و مداخله‌گر به یک دولت توانمندساز، ناظر و تسهیل‌گر. در کنار این تجارب، چارچوب‌های نوینی در حال ظهور است که رویکردی به مراتب رادیکال‌تر به مسئله تحول اداری دارند و در برنامه‌های راهبردی اخیر در ایالات متحده تبلور یافته‌اند. این مدل، بر مقابله با بروکراسی رسوب یافته در دولت استوار است. محور

بررسی نسخه شفافبخش حکمرانی با تأکید بر کوچک‌سازی و کارآمدسازی دولت

جراحی غول بروکراسی

بالاترین سطوح، طراحی دقیق و مرحله‌بندی‌شده سیاست‌ها و تطبیق آنها با شرایط منحصربه‌فرد ملی بوده است. برای کشورمان، فرصت در این است که از این مجموعه تجارب، الگویی ترکیبی و بومی‌سازی‌شده استخراج کند؛ الگویی که هم بر افزایش کارایی اقتصادی از طریق کوچک‌سازی هدفمند تأکید دارد، هم به ملاحظات عدالت اجتماعی و حفظ شبکه‌های حمایتی توجه می‌کند و هم از ظرفیت‌های فناوری دیجیتال برای بازآفرینی دولت بهره می‌گیرد.

توصیه‌هایی برای سیاست‌گذاران

در پاسخ به مسئله راهبردی تورم اداری، باید پذیرفت که ساختار کنونی دولت در کشورمان، محصول شرایط تاریخی ویژه‌ای بوده که شرح آن رفت اما دیگر این رویه با الزامات و پیچیدگی‌های قرن بیست و یکم سازگار نیست. تداوم این وضعیت نه‌تنها منابع ملی را به شیوه‌ای ناکارآمد مصرف می‌کند، بلکه مهم‌ترین سرمایه کشور، یعنی نیروی انسانی تحصیل‌کرده و متخصص آن را نیز مستهلک می‌سازد. گذار از این وضعیت، نیازمند یک عزم ملی و اتخاذ یک «بسته سیاستی جامع» در بالاترین سطح حاکمیت است که فراتر از اقدامات مقطعی و جزیره‌ای عمل کند. تجارب موفق جهانی، از نیوزیلند و کانادا گرفته تا سوئد و استونی، نشان می‌دهد که اصلاحات ساختاری در بخش عمومی، اگر با اراده سیاسی، طراحی هوشمندانه و مشارکت ذی‌نفعان همراه باشد، امری ممکن و دست‌یافتنی است. کوچک‌سازی و چابک‌سازی دولت نباید به معنای تضعیف حاکمیت یا رهاسازی وظایف اساسی آن تلقی شود، بلکه به معنای بازتعریف نقش دولت از یک «کارفرمای بزرگ» به یک «راهبر هوشمند» است.

برای نیل به این هدف، ارائه مجموعه‌ای از توصیه‌های سیاستی به‌هم‌پیوسته ضروری است. نخست، تشکیل یک «هسته راهبری تحول اداری» در عالی‌ترین سطح تصمیم‌گیری کشور، متشکل از نخبگان متخصص، مستقل و فراقحایی که خود ذی‌نفع وضع موجود نباشند، یک پیش‌نیاز اساسی است. این هسته باید مأموریت یابد تا نقشه راه دقیق، زمان‌بندی‌شده و مبتنی بر داده برای اصلاح ساختار دولت را تدوین کند. این نقشه راه باید بر چند محور کلیدی استوار باشد.

محور اول، «مدیریت ورودی و خروجی نیروی انسانی» است. در بخش ورودی، باید ضمن توقف فوری استخدام‌های غیرضروری، فله‌ای و سفارشی، نظام گزینش و استخدام به‌طور کامل بازنگری و بر پایه اصول شایسته‌سالاری، آزمون‌های تخصصی شفاف و نیازسنجی واقعی دستگاه‌ها متحول شود. سهمیه‌های استخدامی باید به حداقل ممکن کاهش یافته و صرفاً در چارچوب قوانین بالادستی و با هدف تحقق عدالت اجتماعی در مناطق محروم و برای گروه‌های خاص، به شکل کاملاً هدفمند اعمال شوند. در بخش خروجی، باید با ارائه بسته‌های تشویقی جذاب، مانند بازنشستگی پیش از موعد، پرداخت‌های جبرانی سخاوتمندانه و ارائه تسهیلات برای اراندادازی کسب‌وکار، زمینه برای خروج داوطلبانه بخشی از نیروی کار فراهم گردد.

محور دوم، «توانمندسازی بخش خصوصی و اکوسیستم کارآفرینی» است. هرگونه برنامه کوچک‌سازی دولت بدون وجود یک بخش خصوصی پویا برای جذب نیروی کار آزادشده، محکوم به شکست و ایجاد بحران‌های اجتماعی است. دولت باید به‌طور هم‌زمان، با رفع موانع تولید، اصلاح محیط کسب‌وکار، ارائه مشوق‌های مالیاتی و حمایت از استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های دانش‌بنیان، زمینه را برای انتقال تدریجی نخبگان و نیروهای متخصص از بخش دولتی به بخش خصوصی مولد فراهم آورد. دولت باید از یک رقیب برای بخش خصوصی، به یک حامی و تسهیل‌گر برای آن تبدیل شود.

محور سوم، «تحول دیجیتال و بازمهندسی فرآیندها» است. با الهام از الگوی موفق استونی، باید با سرمایه‌گذاری گسترده در دولت الکترونیک، بسیاری از فرآیندهای سنتی، موازی و غیرضروری را حذف کرد. این امر نه‌تنها به افزایش چشمگیر کارایی و شفافیت می‌انجامد، بلکه نیاز به نیروی انسانی برای انجام امور تکراری و اداری را کاهش داده و امکان به‌کارگیری کارکنان موجود در وظایف کیفی‌تر و نظارتی را فراهم می‌سازد.

در پایان، باید این حقیقت را پذیرفت که دولت نباید ساختاری برای تأمین معاش افرادی باشد که فاقد تخصص و کارآمدی لازم هستند. دولت مدرن و کارآمد، نهادی چابک، متخصص، سیاست‌گذار و ناظر است که با برون‌سپاری امور تصدی‌گری و تمرکز بر وظایف حاکمیتی، زمینه را برای شکوفایی ظرفیت‌های ملی فراهم می‌کند. پیمون این مسیر دشوار اما ضروری، مستلزم شجاعت در تصمیم‌گیری، پایداری در اجرا و اجماع نخبگان است؛ چراکه آینده توسعه و اقتدار کشورمان در گرو گذار موفقیت‌آمیز از یک دولت متورم به یک حکمرانی کارآمد و پاسخگو است.

پیشخوان

بحران در «آلکاتراز تمساح‌ها»

روزنامه «والاستریت» ژورنال نوشت: «دولت ترامپ با فشار فزاینده‌ای درباره شرایط در مراکز بازداشت مهاجران، از جمله در تأسیسات تازساخته فلوریدا که به نام «آلکاتراز تمساح‌ها» شناخته می‌شود، رویه‌رو است. بازداشت‌شدگان می‌گویند که شیوع بی‌وقفه بیماری، آبرفتگی و کمبود غذا و همچنین نبود مکانی برای استحمام یا حتی مسواک زدن وجود دارد. مقامات بازداشتگاه (سلول به سلول) می‌روند و بازداشت‌شدگان را تحت فشار قرار می‌دهند تا اسنادی را امضا کنند و با دست کشیدن از پرونده‌های مهاجرتی و ترک داوطلبانه آمریکا موافقت خود را اعلام کنند. دستکم یک مرد مجبور شده چنین سندی را در ازای دریافت یک پتو امضا کند.» دادستان کل فلوریدا، این مرکز را به دلیل موانع طبیعی پیرامون آن «آلکاتراز تمساح‌ها» نامیده است. زندان بدنام آلکاتراز در جزیره واقعی بود، اما نسخه فلوریدایی آن جزیره‌ای مصنوعی در دل مردابی است که پر از تمساح‌های آمریکایی و دیگر جانوران است تا فرار از این مرکز غیرممکن شود. این روزنامه افزود: «وکلا می‌گویند که نمی‌توانند موقعیت موکلان خود را در پایگاه‌های داده عادی مشاهده کنند تا تأیید کنند که آنها در «آلکاتراز تمساح‌ها» نگهداری می‌شوند. آنها می‌گویند برای دسترسی حضوری به موکلان خود به منظور تبادل اسناد حقوقی دچار مشکل هستند و به همین دلیل زمان کلیدی را از دست می‌دهند.»

آمریکای ترامپ رو به نابودی می‌رود

روزنامه «نیویورک تایمز» نوشت: «اقتصاد آمریکا در حال کاهش سرعت است. آمار نشان می‌دهد که پس از نزدیک به هفت ماه از ریاست‌جمهوری ترامپ، سیاست مالیاتی و تجاری او، اقتصاد آمریکا را تحریف کرده و اگر او به این روند ادامه دهد، آمریکا را به یک قدرت غیرصنعتی تنزل خواهد داد که به فناوری توسعه‌یافته در جای دیگر متکی است و نمی‌داند چگونه چیزی بیش از ارزهای دیجیتال، سوپا و محصولات نفتی بفروشد.» این روزنامه افزود: «اولین نشانه این امر را می‌توان در جنگ ترامپ و مقاماتش علیه زیرساخت‌های برق مشاهده کرد. این کمپین عمداً از مخالفت آنان با مزارع خورشیدی و بادی نشئت می‌گیرد. توفان تعرفه‌های ترامپ نیز به‌طور فزاینده‌ای پیچیدگی اقتصادی آمریکا را از بین می‌برد. عوارض تجاری او بیشتر احتمال دارد که تولیدکنندگان داخلی را تضعیف کند تا تقویت.» به نوشته این روزنامه، آمریکا در تولید غذا، حفاری برای نفت و گاز، تولید مواد نیمه‌پایمی، ساخت نرم‌افزار و تولید خودروهای احتراق داخلی انواع مختلف خوب عمل می‌کند اما در ساخت باتری‌ها، الکترونیک، پتل‌های خورشیدی، توربین‌های بادی یا خودروهای الکتریکی با قیمت رقابتی چندان موفق نیست. بدون تلاش جلدی برای افزایش مهارت در زمینه‌های اخیر، آمریکا برتری فناوری خود را در صنایعی که همواره به قدرت اقتصادی (و نظامی) آن کمک کرده‌اند، از دست خواهد داد.

سلاح مخفی سیا در جنگ سرد

رازهای پشت پرده برنامه‌های فرهنگی آمریکا

به نوشته این نشریه، عملیات روانی سازمان سیا با نام «بادهای آزادی» در کل یک شکست مطلق بود. وقتی برگه‌ها رسیدند، هیچ‌کس اهمیتی بدانها نداد. تبلیغات ارسال شده بیش از حد ابتدایی بود. اما در سال‌های بعد، از طریق آزمون و خطا، سازمان سیا روشی بسیار مؤثرتر از برگه‌ها کشف کرد: کتاب‌ها. همان‌طور که «چارلی اینگلیش»، روزنامه‌نگار بریتانیایی، در کتاب «باشگاه کتاب سازمان سیا: مأموریت مخفی برای پیروزی در جنگ سرد با ادبیات ممنوعه» شرح می‌دهد، مردم اروپای مرکزی و شرقی تشنه ادبیات بودند. لهستانی‌ها کتاب‌های ممنوعه را از طریق «کتابخانه‌های پرنده» که شبکه‌های پیچیده انسانی تبادل مخفی بودند، پخش می‌کردند و خوانندگان برای دسترسی به رمان‌هایی مانند ۱۹۸۴ خطر زندان را به جان می‌خريدند.

فارن پالیسی افزود: «در اواخر دهه ۱۹۵۰، «جورج میندن»، مأمور سازمان سیا و مهاجر رومانیایی، متوجه شد که یک برنامه قاچاق کتاب می‌تواند پتانسیل تضعیف رژیم شوروی و تقویت مقاومت در دولت‌های دست‌نشانده را داشته باشد. او برای رهبری آنچه بعدها «برنامه کتاب سازمان سیا» نام گرفت انتخاب شد. طی دهه‌های بعد، «طرح مارشال برای ذهن» نزدیک به ۱۰ میلیون جلد کتاب را همراه با دستگاه‌های چاپ و مواد دیگر

به بلوک شرقی قاچاق کرد که شامل آثار ممنوعه نویسندگانی چون آلبر کامو و هانا آرنت بود.» این گزارش با بیان این که «برنامه کتاب در دوران ریاست بیل کیسی بر سازمان سیا یکی از موفقیت‌های نادر این آژانس بود»، تصریح می‌کند: «تیم واینر، که در کتاب «میراث خاکستر» فجایع آن دوران را روایت کرده، این برنامه را «یکی از مهم‌ترین عملیات‌های سازمان سیا در جنگ سرد» نامید. شاید تعجب‌آور نباشد که سازمان سیا علاوه بر تلاش برای تضعیف دموکراسی‌ها و حمایت از امپریالیست‌ها، همیشه دستی در هنر داشته و از اکسپرسیونیسم انتزاعی، پاریس ریویو، و بی‌شماری از هنرمندان پس از جنگ در داخل و خارج از کشور حمایت کرده در حالی که اغلب خود هنرمندان از این موضوع بی‌خبر بوده‌اند.»

به نوشته این نشریه آمریکایی، سازمان سیا می‌خواست هنری را ترویج کند که از آزادی و فردگرایی دفاع می‌کرد تا با کمونیسم بجنگد، دل‌ها و ذهن‌ها را به دست آورد، و با ایده تبلیغ‌شده توسط شوروی مقابله کند؛ همان‌طور که «لوسی لوین»، مورخ معاصر، بیان کرده «آمریکا یک بیابان سرمایه‌داری فاقد فرهنگ بود.» هنر مورد حمایت سازمان سیا تقای زیادی کرد تا جهان تصور کند آمریکا یک بیابان سرمایه‌داری غنی از فرهنگ است.

پنجره

ارتش آهنین

گزارشی از توانمندی‌های ملت یمن برابر آمریکا

روزنامه چینی «پایجیاهاو» در گزارشی به بررسی دیگری‌های مستقیم نیروهای مسلح یمن با حملات هوایی و دریایی آمریکا در دریای سرخ پرداخت و تأکید کرد که این حملات هوایی واشنگتن نه تنها توان نظامی یمن را کاهش نداد، بلکه موجب افزایش انسجام، سازمان‌دهی و استقامت نیروهای این کشور شده است. بر اساس این گزارش، راز بقای آنچه «ارتش آهنین و عاری از خناتن» نامیده شده، به ۲ عامل اصلی بازمی‌گردد؛ نخست، تعلق‌قبایلی و اعتقادی عمیق که خیانت را یک ننگ اجتماعی و دینی می‌داند و دوم، وجود یک سیستم امنیتی دقیق که فعالیت‌های اطلاعاتی دشمن را تحت نظر دارد و در مقابل هرگونه همکاری با دشمن باشدیدترین مجازات‌ها برخورد می‌کند. این رسانه چینی به راهبرد نظامی انصارالله اشاره کرده که مبتنی بر جنگ نامتقارن در استفاده از پهپادهای کم‌هزینه برای مقابله با سامانه‌های دفاعی پیشرفته آمریکایی است، که موجب ایجاد یک معادله فرسایش اقتصادی به سود یمنی‌ها شده است. در ادامه این گزارش آمده است که حمله به ناو هواپیمابر آمریکایی «هری اس ترومن» با چهار موشک طی ۷۲ ساعت یکی از نمونه این عملیات‌هاست که با تاکتیک پرتاب

غیرمتمرکز موجب اختلال در سیستم‌های هشدار و رصد آمریکا شد. همچنین طبیعت جغرافیایی ناهموار یمن، امکان پنهان کردن مخازن و سکوی پرتاب موشک‌ها در غارهای کوهستانی را فراهم می‌آورد. این گزارش چینی به نقش فضای مجازی نیز اشاره کرده است که نیروهای یمنی با استفاده از شبکه‌های اجتماعی مانند تیک‌تاک، عملیات پرتاب موشک را به‌صورت زنده پخش کرده و آن را با موسیقی‌های طنز آمریکایی همراه کرده و این اقدامات را به حمایت از غزه و مظلومیت ملت فلسطین مرتبط می‌کنند. این شیوه، موجب کسب حمایت و همدلی گسترده عربی شده و تصویری از یمن به عنوان مدافع خود ارائه می‌دهد. پایجیاهاو تأکید کرده است که صعود نیروهای انصارالله نشان‌دهنده‌ویژگی‌های جنگ‌های قرن بیست‌ویکم است؛ جایی که پیروزی دیگر بر اساس تعداد بمب‌ها یا حجم تسلیحات تعیین نمی‌شود، بلکه بر توانایی نیروهای رزمی در مدیریت روایت و حفظ انسجام داخلی استوار است. یکی از کهنه‌سربازان صنعا در این گزارش گفته است: «بمب‌های آمریکا به ما آموختند که بجنگیم یا بمیریم، اما موشک‌هایمان به جهان نشان داد که فیل هم می‌تواند شکست بخورد.»

نتیجه عکس

«اسکات اندرسون»، نویسنده و خبرنگار آمریکایی، با اشاره به پیامدهای حملات تجاوزکارانه اخیر به ایران تصریح کرد: «پس از بمباران تأسیسات هسته‌ای ایران توسط آمریکا و (رژیم) اسرائیل، موجی از انسجام ملی در داخل ایران شکل گرفت. این وضعیت دقیقاً به نفع ایران تمام شده است. اکنون شاهد اوج‌گیری ملی‌گرایی و اتحاد میان اقشار مختلف در برابر تهدیدات خارجی هستیم؛ موضوعی که می‌تواند بقای حکومت ایران و این کشور را برای سال‌های آینده تضمین کند.» وی خاطر نشان کرد که تحولات اخیر نه‌تنها نشانگر پایداری ساختار سیاسی ایران است، بلکه ناکامی رژیم صهیونیستی و متحدانش را در تحقق اهداف نظامی و سیاسی‌شان به‌وضوح نمایان کرده است.

پایان بشریت

«لونیس مورنو اوکامپو»، دادستان پیشین دیوان کیفری بین‌المللی، اقدام رژیم صهیونیستی در متهم کردن شهید «انس الشریف» خبرنگار اهل غزه را «غیرقابل باور» توصیف کرد و گفت: «تور خبر نگاران را به منزله محروم کردن جهان از نعمت بینایی است. وی از خبرنگاران سراسر جهان خواست که پرونده خبرنگاران غزه را به عنوان مسئله‌ای شخصی و حرفه‌ای خود پیگیری کنند و افزود: «اسرائیل با پشتیبانی آمریکا و آلمان مردم غزه را بمباران می‌کند و این فاجعه‌ای بزرگ است زیرا آمریکا زمانی وعده داده بود که حافظ نظام جهانی باشد. باید نظام جهانی را دوباره احیا کنیم، در غیر این صورت، گسترش دیگری‌ها می‌تواند نشانه آغاز پایان بشریت باشد.»

زهراتوحیدیان

دبیر گروه بین‌الملل

نشریه «فارن پالیسی» در گزارشی با نام «موفق‌ترین عملیات سیا که تا به حال نشنیده‌اید» به بازخوانی عملیات سازمان سیا برای توزیع کتاب‌های ممنوعه در کشور چکسلواکی در دوران جنگ سرد می‌پردازد، آن زمان کمتر کسی تصور می‌کرد که این سازمان با ابزار فرهنگ و هنر به جنگ دشمنان خود برود. این مطلب که بازخوانی کتابی در همین باره است، تلنگری است برای ایران امروز که سلاح‌های پیشرفته نظامی غرب نتوانست در جنگ ۱۲ روزه آن را به زانو در آورد.

این نشریه می‌نویسد: «در یکی از روزهای ماه اوت سال ۱۹۵۱، ناوگانی عظیم از بالن‌ها به چکسلواکی رسید. باید منظره عجیبی بوده باشد: سه هزار کیسه لاستیکی که در آسمان شناور بودند و سپس منفجر شدند و میلیون‌ها برگه را در هوا رها کردد که حاوی عبارت‌هایی این چنین بودند: «به مردم چکسلواکی، باد تازه‌ای در حال وزیدن است، امید تازه‌ای در حال شکل‌گیری است» و «دوستان آزادی در دیگر سرزمین‌ها راهی تازه برای رسیدن به شما یافته‌اند و می‌دانند که شما نیز آزادی می‌خواهید.»

تحلیل

سه برابر

نگاهی بر رشد ساخت سلاح در اروپا از زمان آغاز جنگ اوکراین

«فایننشال تایمز»، گزارش داد تحلیل داده‌های ماهواره‌های راداری پوشش‌دهنده ۱۵۰ تأسیسات اروپایی تسلیحات‌سازی متعلق به ۳۷ شرکت نشان داده فعالیت‌های ساخت‌وساز و گسترده‌سازی در این کارخانه‌ها از زمان شروع جنگ اوکراین تکاپوی بی‌سابقه‌ای یافته است. این داده‌ها نشان می‌دهند که طرح احیای دفاعی اروپا که از خیلی وقت پیش وعده آن داده شد، با دریافت پارانهای دولتی، حالا از سطح ادبیات سیاسی فراتر رفته و در سازه‌های بتونی و فولادی جدیدی که ساخته می‌شوند، نمود پیدا کرده است. به نوشته این روزنامه، داده‌های مرتبط با تغییرات سطحی که توسط ماهواره‌های متعلق به آژانس فضایی اروپا مشهور به «سنیتل-۱» ثبت شده‌اند، فاش می‌سازند حدود یک سوم از همه کارخانه‌های رصد شده دستخوش پروژه‌های توسعه و ساخت‌وساز قرار گرفته‌اند. ابعاد و گستره این فعالیت‌های شناسایی شده حاکی از اجرای بنیادین طرح تسلیح مجدد اروپا هستند. به نحوی که تولید تسلیحات در این قاره فاصله‌زادی با نرخ‌زمان صلح پیدا کرده و به سطح یک پایگاه صنعتی تأمین‌کننده یک وضعیت جنگی مداوم رسیده است. تحلیل فایننشال تایمز مشخص کرد مساحت تأسیساتی که دستخوش ساخت‌وساز و توسعه شده‌اند از ۷۹۰

هزار کیلومتر مربع در سال‌های ۲۰۲۰ تا ۲۰۲۱، به سطح ۲/۸ میلیون کیلومتر مربع در سال‌های ۲۰۲۴ تا ۲۰۲۵ گسترش یافته‌اند. یکی از تأسیساتی که دستخوش بزرگترین توسعه‌ها شده پروژه مشترکی بین شرکت بزرگ تسلیحات‌سازی آلمانی راینمتال و شرکت نظامی دولتی مجارستانی Holding NV است که منجر به احداث یک کارخانه بزرگ تولید مهمات و مواد منفجره در غرب مجارستان شده است. طبق اعلام شرکت راینمتال، فعالیت‌های ساخت‌وساز در این تأسیسات هم‌زمان با تولید دیگر انواع مهمات شامل توپخانه ۱۵۵ میلی متری و گلوله‌های ۱۲۰ میلی متری تانک‌های لئوپارد-۲ پاتر ادامه یافته و این تأسیسات شامل یک کارخانه تولید مواد منفجره نیز هست. به گزارش این روزنامه، در ۲۰ مورد از این کارخانه‌های اروپایی، توسعه فیزیکی واضحی شامل ساخت جاده‌ها و کارخانه‌های کاملاً جدید مشهود است. در ۱۴ کارخانه دیگر توسعه‌ای محدود نظیر ساخت پارکینگ‌های جدید خودرو انجام شده و در مابقی تأسیسات گسترشی رخ نداده است. «آندریوس کویلیپوس»، کمیسر دفاعی اتحادیه اروپا در این باره گفت که ظرفیت سالانه تولید مهمات در اروپا از ۳۰۰ هزار به حدود ۲ میلیون تا پایان امسال افزایش می‌یابد.

یادداشت

توسعه‌یافتگی
با صادرات غیر نفتی

رحمان سعادت

کارشناس اقتصادی

کاهش وابستگی به درآمدهای نفتی به رغم آنکه مسئولان اقتصادی کشور طی دهه‌های گذشته بارها از آن سخن گفته و بر آن تأکید داشته‌اند اما متأسفانه همچنان عملیاتی نشده است. با اینکه کارشناسان و مسئولان امر نسبت به اهمیت این موضوع و اثراتی که می‌تواند در روند افزایش تولید و صادرات غیر نفتی در بُعد اقتصادی و کاهش فشارهای خارجی در حوزه سیاسی داشته باشد بسیار سخن گفته و وعده داده‌اند اما این اتفاق همچنان رخ نداده است.

در کشوری مانند ایران که دارای ذخایر انرژی عظیم است این موضوع به اثبات رسیده که عدم وابستگی به درآمدهای نفتی عامل مهمی در کاهش فشارهای تحریمی است، بنابراین اصل مهم، برای توسعه اقتصادی و برون‌رفت از شرایط تحریمی و نگرانی‌ها بابت تأمین بودجه دولت، حرکت به سمت اتکا به صادرات غیر نفتی است.

حمایت از صادرات و رشد صادرات غیر نفتی مگر به واسطه حمایت از تولید اعم از تولیدکننده خُرد، متوسط و بزرگ مقیوره نیست. در این موضوع تردیدی نیست که باید از تولید حمایت کرد زیرا این حمایت منجر به افزایش رقابت‌پذیری و در نهایت حمایت از صادرات خُرد می‌شود و عامل بسیار مهمی برای ورود کالاهای با کیفیت ایرانی به بازارهای جهانی بخصوص بازارهای منطقه‌ای و بازار کشورهای همسایه با جمعیت قابل توجهی می‌شود.

چاره‌ای در پذیرش و اهتمام مسئولان به این موضوع نیست که باید از تولید و صادرات غیر نفتی حمایت کرد زیرا این روند تنها راه امید بخش و نجات‌آفرین اقتصاد برای قرار گرفتن در جاده توسعه است.

اقتصاد بدون برنامه؛ اقتصادی محکوم به مرگ و فساد است. برای توسعه اقتصاد باید برنامه محور عمل کرد و این موضوع را نمی‌توان در یکی دویسته حمایتی و مشوقی به ذی‌ربطان امر ابلاغ کرد بلکه تولیدکننده و صادرکننده با اقدامات عملی و نه نمایشی، به قدم گذاشتن در فضای تولید و صادرات غیر نفتی تشویق می‌شوند.

بدون توسعه زیرساخت‌های حمل و نقل و توسعه انرژی، تأمین آب، برق و گاز مورد نیاز تولید و بدون بهبود وضعیت درآمدی و بالا بردن قدرت خرید مردم نمی‌توان انتظار داشت اقتصادی پویا و پیشرو و متکی به درآمدهای غیر نفتی داشته.

تسهیل روابط تجاری، تثبیت مالیاتی و عدم فشار مالیاتی بر تولیدکنندگان خُرد و متوسط و بهبود تراز تجاری غیر نفتی می‌توان نسبت به آینده تولید و صادرات کشور امیدوار بود.

در صورتی که از تجارب کشورهای توسعه‌یافته که تولید به روز و مطابق با نیازهای منطقه‌ای و جهانی ندارند استفاده نکنیم بی‌شک در فضای اقتصادی فعلی کشور ماندن در جزیره‌ای را تجربه می‌کنیم که گویی در جزیره از دنیا دور افتاده‌ایم و از درون شکست می‌خوریم بنابراین چاره‌ای غیر از کلید زدن حمایت از تولید در اشکال مختلف، برنامه محور با کوتاه‌کردن دست رانت‌گیرندگان و توزیع‌کنندگان رانت از حمایت‌ها و مشوق‌ها برای تجربه آینده بهتری در اقتصاد ایران نداریم.

ساحل عباسی

خبرنگار

عضو هیئت علمی دانشگاه فردوسی مشهد گفت: «در شرایط اقتصاد جنگی، تورمی و بی‌ثبات قاعدتاً تأمین کالاهای اساسی زندگی مردم و تخصیص ارز ترجیحی برای کاهش قیمت کالاهای ضروری مورد نیاز جامعه در دستور کار قرار می‌گیرد، البته مشروط به نظرات‌های دقیق بر تخصیص ارز از مبدا تا مقصد و عرضه کالا در بازار تا زمانی که به دست مشتری و مصرف‌کننده مورد نظر برسد.»

وحید ارشدی عضو هیئت علمی دانشگاه فردوسی مشهد و استاد اقتصاد در گفت‌وگو با صبح صادق در پاسخ به این پرسش که به زعم شما شرایط لازم برای تک نرخی شدن ارز در اقتصاد ایران فراهم است یا خیر؟ و چه الزاماتی باید فراهم شود تا ارز تک نرخی شود، گفت: «در موضوع تعیین نرخ ارز و سیاست گذاری‌های این بخش بسته به شرایط اقتصادی و سیاسی کشور باید راهبردهایی تعیین کرد و نمی‌توان به صورت کلی و بدون در نظر گرفتن شرایط یک‌دست‌العمل ثابت برای این موضوع ارائه کرد.»

ارشدی خاطر نشان کرد: «این موضوع رانباید نادیده گرفت که در زمان مناسب باید به سمت تک نرخی‌سازی ارز برویم زیرا این اصل در همه کشورها بخصوص توسعه یافته‌ترین کشورها اجرایی و عملیاتی شده و بازتاب و بازخوردهای آن عینی و ملموس به ثبت رسیده و تجربه شده است اما در خصوص اقتصاد ایران با توجه به اینکه بحران‌های مختلفی گراگرد اقتصاد ایران را در حوزه‌های مختلف گرفته است لذا تا مساعد شدن وضعیت اقتصادی علی‌رغم اینکه تک نرخی شدن ارز به نفع اقتصاد است اما نباید به این سمت حرکت کرد. در واقع تک نرخی کردن ارز شرایط

و بسترهایی را می‌خواهد که بدون فراهم شدن این شرایط و بسترها نباید به سمت اجرای آن برویم.» وی در این باره تأکید کرد: «در اقتصادهای سالم و با ثبات این اصل استوار است که ارز باید تک نرخی باشد، یعنی تا حدودی که دولت‌ها می‌توانند مکانیزم‌ها را باید به گونه‌ای بچینند که شرایط برای تک نرخی شدن ارز فراهم شود تا مانع از بروز فساد ارزی و توزیع رانت ارزی به نفع عده‌ای شوند اما در شرایط اقتصاد بی‌ثبات با تورم‌های بالا موضوع متفاوت می‌شود و نمی‌توان گفت حتماً و بدون هیچ قید و شرطی باید به دنبال ارز تک نرخی بود.»

ارشدی در این باره تأکید کرد: «در اقتصاد متورمی که بخش قابل توجهی از اقشار جامعه که مشمول طبقه متوسط به پایین می‌شوند که قدرت خرید آنها کاهش یافته و مدام تحت تأثیر افزایش نرخ ارز هستند نوع سیاست‌گذاری متفاوت از اقتصادهایی با تورم‌های تک رقمی است.»

عضو هیئت علمی دانشگاه فردوسی مشهد معتقد است: «در شرایط اقتصاد جنگی، تورمی و بی‌ثبات قاعدتاً تأمین کالاهای اساسی مردم و تخصیص ارز ترجیحی برای کاهش قیمت کالاهای ضروری مورد نیاز جامعه در دستور کار قرار می‌گیرد، البته مشروط به نظرات‌های دقیق بر تخصیص ارز از مبدا تا مقصد و عرضه کالا در بازار تا زمانی که به دست مشتری و مصرف‌کننده مورد نظر برسد. در صورتی که منابع و محل اصابت ارز مدیریت شود در شرایطی شبیه به وضعیت اقتصادی امروز ایران، ترجیحاً سیاست تخصیص ارز ترجیحی در اولویت قرار دارد. یعنی سیاست ارز ترجیحی اگر درست مدیریت شود و ما با اتلاف منابع مواجه نباشیم و یارانه‌ای که تحت عنوان ارز ترجیحی به واردکنندگان داده می‌شود واقعاً صرف واردات کالا نشود نه تنها آسیب‌زا نیست بلکه سیاستی دقیق و حمایتی است. اما مشکل از آنجا آغاز می‌شود که ارز ترجیحی ظاهراً به واردات کالاها اختصاص پیدا می‌کند؛

عضو هیئت علمی دانشگاه فردوسی مشهد در گفت‌وگو با صبح صادق

وقت تگ نرخی کردن ارز نیست!

اما در عمل این تخصیص‌ها خودش را در سفره و معیشت مردم نشان نمی‌دهد.» این کارشناس اقتصادی با انتقاد از تخصیص بی‌ضابطه ارز برای تأمین و واردات کالاهای غیر ضروری در شرایط اقتصاد جنگی خاطر نشان کرد: «اخبار آزادسازی غذای حیوانات مثل غذای سگ و گربه یا کالاهای لوکس و خودروهای گران‌قیمت که همه اقشار جامعه از آن استفاده نمی‌کنند و قدرت خرید آن را ندارند بیانگر سوءمدیریت در دولت و در بخش اقتصادی و ارزی است. اینکه در شرایط جنگ اقتصادی و مشکلات ارزی، منابع کشور صرف واردات کالاهایی شود که مصداق کالاهای غیر ضرور، لوکس و یا حتی مضر است مصداق بارز بی‌تدبیری و عدم درک شرایط است.»

ارشدی معتقد است: «جدای از اینکه واردات غذای سگ و گربه روی سبک زندگی ایرانی-اسلامی ما اثرات منفی به جای می‌گذارد به دلیل خروج ارز از کشور منابع ارزی و به تبع آن اقتصاد نیز تحت تأثیر منفی قرار می‌گیرد. لذا بهتر است مسئولان پاسخ دهند، در وضعیت امروز کشور واردات دارو ضروری است یا خودروی خارجی؟ و چرا این اولویت‌بندی‌ها در تصمیمات و سیاست‌گذاری‌های ماده‌یافته نمی‌شود.»

این استاد دانشگاه تأکید کرد: «نباید منابع ارزی بدون اولویت‌بندی‌های بسیار مهم از کشور خارج شوند. تصمیم‌گیری‌های غلط در حوزه خروج منابع ارزی با توجه به واردات خودروی لوکس و غذای حیوانات نشان می‌دهد تصمیم‌گیری دولتی‌ها دچار تعارضات درون سیستمی بسیار بزرگی است. به عنوان مثال در حالی تعرفه واردات خودروی خارجی کاهش یافته که اقتصاد ایران تحت فشارهای مختلفی از ناحیه تهدیدات تحریمی و فعال‌سازی مکانیسم ماشه است، لذا به نظر می‌رسد برخی از تصمیمات با اتفاقات و وضعیت اقتصادی کشور تناسبی ندارد.»

وی تصریح کرد: «وقتی اولویت‌ها در دستور

کار قرار نگیرند چالش‌های اقتصادی نیز بیشتر می‌شوند. وی راجع به مهم‌ترین اولویت اقتصادی کشور در شرایط فعلی خاطر نشان کرد: در حال حاضر اصلی‌ترین اولویت کشور توانمندسازی اقشار ضعیف و متوسط جامعه برای تأمین کالاهای ضروری است. در حالی که افزایش نرخ ارز به مثابه از دست رفتن معیشت مردم می‌شود این کار نباید صورت بگیرد بلکه نظارت بر تخصیص ارز ترجیحی باید افزایش یابد.»

ارشدی تأکید کرد: «دستگاه قضا و سازمان‌های نظارتی و اطلاعاتی باید هزینه عدم استفاده درست از ارز ترجیحی را برای دریافت‌کنندگان به شدت بالا ببرند تا در این مسیر ارز به کسانی تخصیص داده شود که واردکننده واقعی هستند و در زمره رانت‌خواران قرار ندارند. در واقع باید با متخلفین و سوءاستفاده‌کنندگان از منابع کشور با شدت بیشتری برخورد کرد.»

وی خاطر نشان کرد: «اگر هزینه دریافت ارز ترجیحی برای دریافت‌کنندگان متخلف بسیار سخت باشد؛ بی‌تردید با بازدارندگی ایجاد شده، ارز فقط به کالاهای ضروری اختصاص می‌یابد. بعد از این در صورت آراش یافتن اقتصاد می‌توان شرایط لازم برای تک نرخی کردن ارز را ایجاد نمود.»

وی در ادامه گفت‌وگو تأکید داشت: «در شرایط کنونی ایجاد التهاب در بازار و قیمت‌ها با تک نرخی کردن ارز به صلاح نیست؛ زیرا نباید سیاستی اتخاذ شود که در شرایط اقتصاد جنگی معاش و قدرت خرید خانوار را بیش از پیش کاهش دهد.»

ارشدی در پایان این گفت‌وگو خاطر نشان کرد: «در شرایطی که بتوانیم تورم را به واسطه برخی سیاست‌ها کاهش دهیم و مدیریت کنیم می‌توانیم به سمت تک نرخی کردن ارز برویم اما در شرایط حساس کنونی امکانی برای عملیاتی‌سازی تک نرخی کردن ارز وجود ندارد، پس نباید چنین ریسکی را امتحان کرد.»

شاخص

پاسخ به بروکسل

دولت چین اعلام کرد که در پاسخ به هدف قرار گرفتن بانک‌های این کشور توسط اتحادیه اروپا در آخرین بسته تحریم‌های مرتبط با اوکراین علیه روسیه، دو بانک لیتوانیایی «اوپو» و «مانو» مستقر در این اتحادیه را در فهرست سیاه قرار داده است. اتحادیه اروپا ماه گذشته هجدهمین بسته اقدامات خود علیه مسکو را اعلام کرد که تمرکز آن بر بخش‌های انرژی و بانکداری روسیه بود. در ماه‌های اخیر، غرب تلاش‌های خود را برای هدف قرار دادن شرکای تجاری روسیه، از جمله چین، افزایش داده است تا روسیه را منزوی کرده و درآمدهای صادراتی آن را کاهش دهد.

منهای نفت

اسباب‌بازی

صنعت اسباب‌بازی ایران با وجود پتانسیل‌های گسترده هنوز مسیر بلندی برای دستیابی به سهم بیشتری از بازار جهانی پیش رو دارد. طبق گزارش‌ها درآمد صادراتی ایران از اسباب‌بازی در سال گذشته به ۳۸/۵ میلیون دلار رسید و انتظار می‌رود تا پایان سال جاری این رقم به ۵۰ میلیون دلار افزایش پیدا کند. این رشد با توجه به بازار رقابتی جهانی و چالش‌های موجود نشان‌دهنده پتانسیل‌های بالقوای است که با برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری مناسب می‌تواند به تحقق اهداف بلندمدت صادراتی کمک کند. اسباب‌بازی‌های ایرانی در کشورهای عراق، امارات، ترکیه، ارمنستان، آذربایجان، روسیه و ازبکستان با استقبال قابل توجهی مواجه شده‌اند.

افزوده

رقابت اقتصادی

رقابت اقتصادی در بازارها روی می‌دهد که مکان ملاقات عرضه‌کنندگان و خریداران است. معمولاً چندین فروشنده برای جذب پیشنهادهای مناسب از سوی خریداران احتمالی به رقابت با یکدیگر می‌پردازند. رقابت سه مشخصه دارد که عبارت است از: «شمار فروشنندگان بالا، کالا و یا خدماتی که فروخته می‌شود مشابه هم هستند و فروشنندگان اضافی می‌توانند به آزادی وارد بازار شوند.» رقابت در علم اقتصاد بین فروشنندگان در تلاش برای دستیابی به اهدافی چون سودفرآینده، سهم بازار، و حجم فروش از طریق تغییر دادن عناصر ترکیب بازاریابی انجام می‌گیرد: قیمت، کیفیت، محصول، توزیع و تبلیغ.

رسول الله(ص) برای ما چه آورده است؟

گفتاری از **حجت الاسلام محمد شریفیان**

است که کجا بکاریم، بحث بر سر این است که آن جایی بکارم که در بیاید، بماند، حفظ بشود. شما الان بذر را بر دارید بروید در کویر بریزی. چه می‌شود؟ اگر هم یک چیزی از آن در بیاید، قرآن می‌گوید: «بلد خبیث» قرآن را ببینید، می‌گوید بلد خبیث، سرزمینی که خبث است، طیب نیست، آماده نیست، هیچی از آن مناسب شما نیست. اگر آن‌جا بکارید یا در نمی‌آید یا اگر در بیاید، «لَا يَخْرُجُ الا تكِدا»؛ یک چیز اندک به

تنها جایی که در قرآن کریم اسم حضرت رسول اکرم(ص) آمده، سوره محمد(ص) است که بر محور ایمان به وجود مقدس نبی اکرم(ص)، خداوند متعال از جریان کفر و نفاق هر دو بحث کرده است. قرآن مختصات نبی اکرم(ص) را به شکل‌های مختلف آن بحث کرده است. ما یک مقداری از این جهت به مسئله داریم نگاه می‌کنیم که رسول الله(ص) برای ما چه آورده است. ما اگر متوجه نشویم که رسول الله(ص) برای ما چه آورده است؟ حتماً با کالاهای دیگر ممکن است معامله‌اش کنیم. می‌بینید الان خیلی‌ها هستند مسیر انبیا برای‌شان «لَا يُعَيِّهُ بها» است، انبیا آمدند، نیامدند، اصلاً چه آوردند؟ انسان اگر نداند که رسول الله(ص) چه برایش آورده است معامله می‌کند. در این سوره یک نکته‌ای که خیلی برجسته است، مسیری است که نبی اکرم(ص) برای ما باز کرده است. این است که شما با رسول من اگر همراه بشوید، این آقا یک جایی شما را می‌برد که اعمال‌تان گم نشود، بماند، حفظ بشود، باقی بشود، رشد کند. من یک مثال ساده بزنم برای شما. ما یک بذرهایی داریم، لا محال باید بذره‌ای‌مان را بکاریم. بحث بر سر این

مکتب

وحدت امت شاخصه سیره اهل بیت(ع)

بسیاری از تصمیم‌ها و مواضعی که در تاریخ زندگی اهل بیت(ع) مشاهده می‌کنیم، ریشه در یک اصل بنیادین دارد که اصل حفظ جان، ایمان و انسجام امت اسلامی است حتی اگر به قیمت تحمل بزرگ‌ترین رنج‌ها و گذشت از حقوق شخصی باشد. این اصل برخاسته از درک عمیق ایشان نسبت به فلسفه رسالت و اهداف واقعی دین است. در نگاه اهل بیت(ع)، اسلام صرفاً مجموعه‌ای از قوانین خشک یا یک نظام حکومتی مادی نبود که بتوان آن را در میدان رقابت‌های گوناگون به مخاطره انداخت بلکه حقیقتی زنده و ماندگار بود که حیات و بقای آن بر سلامت جسمی و فکری امت استوار است. از این‌رو، ایشان همواره میان مصلحت اسلام و منافع ظاهری مادی و حتی معنوی، تمایز قائل می‌شدند و در هر شرایطی اولویت را به مصلحت کلان امت می‌دادند. نمونه برجسته این رویکرد در صلح امام حسن مجتبی(ع) با معاویه دیده می‌شود. این تصمیم در ظاهر برای برخی به معنای عقب‌نشینی، چشم‌پوششی از حق یا ذلت مؤمنین جلوه کرد اما در حقیقت حرکتی حکیمانه برای جلوگیری از یک جنگ داخلی فراگیر و خونریزی وسیع میان

مسلمانان بود. امام حسن(ع) می‌دانستند که اگر در آن شرایط با تمام قوا وارد جنگ شوند، نتیجه‌ای جز نابودی نیروهای مؤمن و گسترش شکاف‌های عمیق مذهبی و سیاسی در پی نخواهد داشت. از سویی دیگر، جامعه آن‌روز آمادگی و بصیرت لازم برای درک اهداف یک قیام طولانی و پرهزینه را نداشت و بسیاری از مردم از روی جهل یا دنیاطلبی به معاویه گرایش پیدا کرده بودند. در چنین فضایی، ادامه جنگ می‌توانست پایه‌های دین را سست کرده و حتی نسل بعد را در دام شبهات و بدبینی نسبت به دین و اهل بیت(ع) بیندازد. لذا امام مجتبی(ع) با انتخاب صلح، جان هزاران مسلمان را از خطر مرگ نجات داد و اسلام را از یک فروپاشی زودرس مصون داشت.

این شیوه برخورد، برخلاف روش برخی از چهره‌های سیاسی و نظامی صدر اسلام بود که با انگیزه‌های شخصی یا قبیله‌ای وارد میدان قیام یا جنگ می‌شدند، بدون اینکه به آثار و تبعات دراز مدت کار خود بر پیکره اسلام بیندیشند. آنان گاه صرفاً به پیروزی ظاهری یا گرفتن قدرت می‌اندیشیدند، بی‌آنکه در یابند این مسیر می‌تواند به تضعیف وحدت امت و افزایش کینه‌ها و دشمنی‌های داخلی بینجامد. اما اهل بیت(ع) به‌عنوان وارثان علم پیامبر(ص) و آگاه به سنت‌های الهی، نگاه عمیق‌تری داشتند و می‌دانستند که در مواردی، عقب‌نشینی تاکتیکی و تحمل سختی‌های

شخصی، در حقیقت پیروزی حقیقی و زمینه‌ساز بقای اسلام در آینده است. در این نگاه، حفظ سلامت امت تنها به‌معنای نجات جسم مسلمانان از مرگ نبود، بلکه شامل سلامت فکری و اعتقادی آنان نیز می‌شد. برای اهل بیت(ع) اینکه یک مسلمان در اثر تردید و شبهه از مسیر حق منحرف شود، به مراتب زیان‌بارتر از کشته شدن او در میدان نبرد بود. از همین‌رو، در بسیاری از موارد، ایشان حاضر می‌شدند با تحمل تهمت، انزوا، فشار و حتی محرومیت‌های شدید، فضایی ایجاد کنند که مردم دچار سرگردانی فکری و بی‌اعتمادی نسبت به دین نشوند. در سیره امام علی(ع) نیز می‌بینیم که ایشان پس از رحلت پیامبر اکرم(ص) به رغم حق مسلم خود در خلافت، سال‌ها سکوت کردند تا امت نوبای اسلامی از خطر تفرقه و بازگشت به جاهلیت قبیله‌ای در امان بماند. این سکوت نه از سر بی‌تفاوتی، بلکه برای حفاظت از اصل اسلام بود.

همچنین باید توجه داشت که اهل بیت(ع) علاوه بر وظیفه هدایت معنوی، مسئولیت اخلاقی سنگینی در قبال خون مسلمانان احساس می‌کردند. ایشان از نظر اخلاقی و شرعی خود را موظف می‌دانستند که حتی‌الامکان از درگیری‌های خونین میان مسلمانان جلوگیری کنند، مگر در جایی که چاره‌ای جز مقابله مستقیم با دشمن آشکار دین باقی نمی‌ماند.

حفظ سلامت امت در نگاه اهل بیت(ع)

آوردند. «الَّذِينَ كَفَرُوا» یک دسته هستند، «وَالَّذِينَ آمَنُوا» اینها دسته دوم هستند. توضیحی که در مورد اینها داده است. ببینید، مقایسه کنید، ببینید چه گفته است؟ که این روایت ما می‌گوید این دو تا آیه «آيَةُ فِينَا وَ آيَةُ فِي غَدُونَا» یعنی کسانی‌که، یک آیه‌اش در مورد دشمنان ما است، کسانی‌که مقابل ما هستند، یک آیه‌اش در مورد ما و پیروان ما است. آیه اول: «الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ أَضَلَّ أَعْمَالَهُمْ». یک عده کفر ورزیدند، این کفرشان به یک جایی هم رسید که مقابل انبیا قرار گرفتند و می‌خواهند راه را ببندند. خدا می‌گوید چه شد؟ اعمال‌شان گم شد، «أَضَلَّ أَعْمَالَهُمْ»، هر چه کاشته بودند هیچی شد. آن طرف: «وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَآمَنُوا بِمَا نُزِّلَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَهُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ» آن حقیقت حقی که خداوند متعال به نبی اکرم(ص) داده بود کسانی‌که این بساور را آوردند اعمال صالحه‌ای ترتیب دادند، محورش هم نبی اکرم نبود. ما از دریچه حضرت(ص) به این حقیقت می‌رسیم، این حق به ما داده می‌شود، آنچه که خدا دارد نازل می‌کند به من و شما می‌رسد، ما از هیچ جای دیگری این رانمی‌توانیم پیدا کنیم.

به‌معنای جلوگیری از ایجاد فضای کینه و انتقام‌جویی در میان مسلمانان نیز بود. ایشان به‌خوبی می‌دانستند که زخم‌های حاصل از جنگ داخلی سfal‌ها و گاه نسل‌ها در دل‌ها باقی می‌ماند و مانع شکل‌گیری جامعه‌ای متحد و یکپارچه می‌شود. از این‌رو، حتی پس از پیروزی یا شکست، به عفو و گذشت دعوت می‌کردند و از انتقام‌گیری‌های کور پرهیز می‌دادند امام حسن(ع) پس از صلح، به بسیاری از مخالفان و حتی خائنان خود محبت نشان دادند تا آتش کینه خاموش شود و مسلمانان دوباره حول محور دین گرد آیند. ایشان به‌خوبی می‌دانستند که دشمنان اسلام همواره در پی آن بودند که مسلمانان را به‌جان هم بیندازند تا از درون تضعیف شوند. بر همین اساس، اهل بیت(ع) با صبر، مدارا و تصمیمات گاه بسیار دشوار، مانع تحقق این هدف می‌شدند. خلاصه آنکه اولویت دادن به سلامت و وحدت امت، یکی از شاخص‌ترین ویژگی‌های سیره اهل بیت(ع) است. ایشان حاضر بودند خود و خانواده‌شان رنج‌های طاقت‌فرسا را تحمل کنند، به شهادت برسند یا از حقوق ظاهری خود بگذرند اما امت دچار تفرقه، کشتار داخلی و انحراف فکری نشود. امروز نیز اگر مسلمانان به این سیره تمسک جویند و مصالح کلان امت را بر منافع شخصی و گروهی مقدم بدارند، می‌توانند بسیاری از فتنه‌ها و تهدیدها را را کمترین هزینه پشت سر بگذارند و در مسیر عزت و پیشرفت امت اسلامی گام بردارند.

سلوک

احکام محبت

آیت‌الله محمد شجاعی: از خلق عظیم رسول‌الله(ص) یک گوشه‌ای می‌گویم برای تذکر به شما، اینکه خلق عظیمش محبت و عشق به خدا بود. اراده کرد خدا را و مقدم داشت خدا را. قدم در میدان عبودیت گذاشت. مسئله اول اینکه خلق عظیم پیامبر(ص) باعث شد که فقط خدا را اراده کند و مسئله دوم اینکه شما از رسول‌الله(ص) نگرانی‌های زیادی شنیده‌اید. نگرانی کار محب است. انسان یک چیزی را سخت دوست بدارد از فراقش می‌ترسد اما یک چیزی را که دوست ندارد چه لزومی دارد که ترس از دوری و فراق داشته باشد، این از احکام محبت است آن هم نه محبت‌های ضعیف و ابتدایی.

دین

شماره ۱۲۰۰ | دوشنبه ۲۷ مرداد ۱۴۰۴

صداق

آیه

از ما عصبانی باشید!

عبدالرضا سمیعی

کارشناس علوم اسلامی

آیه پایانی سوره فتح، تصویری زنده و پر معنا از سیمای امت اسلامی به دست می‌دهد. خداوند در این آیه صفات امت همراه پیامبر(ص) را چنین ترسیم می‌کند؛ در برابر کفران سستگیر و مقاوم‌اند، در میان خودشان سرشار از محبت و مهربانی‌اند، همواره در مسیر رشد و کمال قدم برمی‌دارند و در نهایت به جایی می‌رسند که این استقامت و رشد، خشم دشمنان خدا را برمی‌انگیزد.

خشم و ناراحتی کفار از دیدگاه قرآن، نه یک امر منفی، بلکه نشانه سلامت راه مؤمنان و گواه درستی مسیر آنان است. زیرا دشمنان خدا از چیزی ناراحت می‌شوند که خلاف منافع و خواسته‌های باطل آنان است و این درست همان چیزی است که خدا از مؤمنان می‌خواهد. اما پرسش اینجاست که مؤمنان چگونه می‌توانند کاری کنند که کفار از آنان عصبانی شوند و اصلاً چرا باید به دنبال چنین اثری باشند؟ آیا این خشم، صرفاً یک واکنش عاطفی است یا حکمت و فلسفه‌ای پشت آن وجود دارد؟ برای پاسخ باید به دو نکته توجه کنیم:

نخست اینکه خشم کفار نسبت به مؤمنان، نتیجه طبیعی ایمان و عمل صالح آنان است. هرگاه مسلمانان با اخلاص، عزت، مقاومت و همبستگی قدم بردارند، منافقان و دشمنان دین ناخودآگاه دچار عصبانیت و کینه می‌شوند.

دوم اینکه این خشم نشانه‌ای از تأثیرگذاری مؤمنان بر جبهه باطل است. دشمن زمانی می‌رنجد که احساس خطر کند و این یعنی مؤمنان در جایگاه واقعی خود ایستاده‌اند. از این‌رو، برای اینکه مؤمنان موجب خشم کفار شوند، پیش از هر چیز باید در ایمان خود استوار باشند و در رفتارشان نماد عملی اسلام را نشان دهند. نخستین راه، حفظ عزت و استقلال است. قرآن کریم بارها تأکید کرده است که «وَلِلَّهِ الْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ»؛ یعنی عزت ویژه خدا و پیامبر(ص) و مؤمنان است. اگر مسلمانان در برابر سلطه‌طلبی‌های دشمنان سر خم نکنند، طبیعی است که قدرت‌های استکباری از این ایستادگی برآشوبند. دشمن می‌خواهد امت اسلامی همیشه وابسته، ترسان و نیازمند باقی بماند، اما وقتی ببیند مسلمانان با اتکا به خداوند روی پای خود ایستاده‌اند، خشمگین می‌شود. راه دوم، حفظ وحدت و همبستگی میان مؤمنان است. دشمنان خدا همیشه تلاش می‌کنند صفوف مسلمانان را متفرق کنند، چون می‌دانند اتحاد آنان بزرگ‌ترین قدرت است. وقتی مؤمنان به رغم اختلافات قومی، مذهبی و سیاسی، در برابر دشمن مشترک یکدل شوند، این صحنه‌برای کفار آزاردهنده است. آیه نیز می‌گوید مؤمنان «رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ» هستند؛ این همدلی و مهربانی، تیر زهر آگینی است که به قلب دشمن می‌نشیند، زیرا او از راه تفرقه‌توانسته به هدفش برسد. راه سوم، مجاهدت در برابر ظلم و فساد است. یکی از بزرگ‌ترین عواملی که کفار را عصبانی می‌کند، این است که مسلمانان در برابر تجاوز و ستم سر تسلیم فرود نیاورند. تاریخ نشان داده است که هرگاه مسلمانان در برابر استعمار و استبداد قیام کردند، خشم دشمن شعله‌ور شده و عقب‌نشسته است. آنان می‌خواهند ملت‌ها در سکوت و ذلت باقی بمانند، اما وقتی صدای مقاومت بلند شود، توازن منافع‌شان بر هم می‌خورد. اینجاست که عصبانیت آنان نشانه زنده بودن امت اسلامی است. همان‌طور که خداوند در آیه ۱۳۹ آل عمران می‌فرماید: «استی نکنید، اندوهگین نشوید، شما برترید اگر ایمان داشته باشید.»

پرونده

شماره ۱۲۰۰ | دوشنبه ۲۷ مرداد ۱۳۰۳

مسابقات

ملت واحد

نگاهی به اهمیت

تقویت انسجام ملی

وحدت ملی

رمز عبور از بحران‌ها

گروه پرونده

صبح صادق

وحدت ملی، مفهومی نیست که تنها در بزرگ‌های سیاسی یا تهدیدهای خارجی به یاد آورده شود. این یک نیاز مستمر برای پیشرفت، ثبات و تاب‌آوری اجتماعی است. ایران در طول دهه‌های اخیر، بارها با شرایط پیچیده و تهدیدهای چندوجهی مواجه شده؛ از جنگ نظامی گرفته تا فشارهای اقتصادی، تحریم‌ها، جنگ روایت‌ها در فضای رسانه‌ای و تلاش‌های بی‌وقفه برای ایجاد شفاف‌های اجتماعی، در همه‌ی این بزرگ‌ها، آنچه کشور را از بحران عبور داده، چیزی جز اتحاد مردم و مسئولان نبوده است.

رهبر معظم انقلاب اسلامی در سخنان اخیر خود بیار دیگر بر «ضرورت حفظ وحدت ملی» تأکید کردند. این تأکید از سر تکرار نیست، بلکه پاسخی است به شرایطی که امروز با آن مواجهیم: از یک‌سو، جنگ تبلیغاتی و رسانه‌ای گسترده‌ای که برای دلزدن کردن مردم وی‌وی اعتمادسازی عمومی طراحی شده و از سوی دیگر، پیچیدگی‌های اقتصادی و مطالبات انباشته‌ای که اگر با مدیریت درست و همدلی اجتماعی همراه نشوند، می‌توانند به بی‌ثباتی منجر شوند.

این پرونده رسانه‌ای، بسا الهام از همین دغدغه شکل گرفته است. در این مجموعه سعی کرده‌ایم زوایای مختلف وحدت ملی را بررسی کنیم؛ از تجربه موفق همدلی در دوره جنگ ایران و اسرائیل، تا بازتاب‌های داخلی و خارجی بیانات رهبری، و همچنین چالش‌های پیش‌روی این مفهوم در فضای امروز ایران. هدف، نه ارائه تصویری آرمانی و یکدست، بلکه نشان دادن این واقعیت است که اتحاد، حاصل فرایندی فعالانه، آگاهانه و متکی بر گفت‌وگو، مشارکت، و مسئولیت‌پذیری همه‌جانبه است.

امید است این پرونده، سهمی در یادآوری اهمیت همبستگی ملی و تقویت آن داشته باشد؛ چرا که بدون وحدت، نه گفت‌وگوی ملی مشکل می‌گردد، نه توسعه به سرانجام می‌رسد و نه حتی می‌توان در برابر بحران‌ها ایستادگی کرد.

سخنان اخیر رهبر انقلاب درباره «اتحاد ملی» در بحبوحه تحولات منطقه‌ای، نقشه‌راهی روشن برای آینده کشور ترسیم کرد. اتحاد، واژه‌ای است که در طول تاریخ ایران همواره با مقاومت، پیشرفت و ایستادگی پیوند خورده، اما در دهه‌های اخیر گاهی فقط به عنوان یک شعار تکرار شده است. آنچه این بار متفاوت بود، شکل‌گیری خودجوش وحدت در جریان جنگ ۱۲ روزه ایران و رژیم صهیونی بود؛ جریانی برخاسته از دل جامعه، نه تحمیل شده از بالا. این پرونده می‌کوشد راه‌های حفظ و تعمیق این وحدت را بررسی کرده و ابعاد اجرایی نسلخ‌های را که رهبری در سخنرانی‌شان ترسیم کردند، به تصویر بکشد.

ایمان اسلامی

بنیان وحدت واقعی

رهبر انقلاب در سخنان‌شان تأکید کردند که «ایمان اسلامی ملت» زیربنای اصلی وحدت است. در بسیاری از صحنه‌های بحران، آنچه مردم را گرد هم آورده نه الزامات سیاسی بلکه باور دینی مشترک‌شان بوده است. این ایمان، عنصر بی‌بدیلی است که در کنار عواطف ملی، زمینه‌ساز حرکت‌های بزرگ و تصمیم‌های تاریخی می‌شود. برای حفظ این عنصر، نیازمند تقویت آموزش‌های دینی، گسترش اخلاق اسلامی در رسانه‌ها و بازسازی رابطه نسل جوان با معنویت هستیم.

دانش ایرانی

موتور پیشرفت و همبستگی
رهبری با اشاره به «دانش ایرانی» و نقش آن در اقتدار ملی، روشن ساخته که علم، تنها ابزاری برای توسعه، بلکه پیونددهنده‌ای برای جامعه است. تولید دانش در عرصه‌های راهبردی مثل فناوری نظامی، نانو، انرژی

و پزشکی، موجب غرور ملی شده و جامعه را در برابر تبلیغات تفرقه‌افکنانه بیمه می‌کنند. امروز باید با حمایت جدی از نخبگان، تأمین زیرساخت‌های پژوهشی، و ارتباط مؤثر بین دانشگاه و صنعت، این دانش را در خدمت انسجام ملی قرار داد.

اتحاد سرزمینی

از مهم‌ترین خطوط قرمزى که در بیانات رهبری برجسته شد، مسئله «اتحاد سرزمینی» بود. در ماجرای جنگ اخیر، شاهد بودیم که حتی اقوام و مذاهب مختلف در ایران، یک‌صدا از تمامیت ارضی و استقلال کشور دفاع کردند. این همبستگی، پاسخ قاطعی بود به رسانه‌هایی که سال‌ها در پی تصویرسازی جعلی از کدست قومی در ایران بودند. دولت، رسانه و نهادهای فرهنگی باید با سرمایه‌گذاری فرهنگی در مناطق مرزی و تقویت عدالت منطقه‌ای، این انسجام را حفظ کنند.

ایستادگی در برابر دشمن

آنچه وحدت را از شعار به شعور و سپس به عمل بدل می‌کند، ایستادگی در میدان‌های واقعی است. رهبری تأکید داشتند که دشمن در حال جنگ ترکیبی است؛ جنگی اقتصادی، امنیتی و روانی. وقتی مردم در جریان حملات رژیم صهیونیستی، پشتپیان کامل پاسخ ایران شدند، نشان دادند که وحدت فقط در حرف نیست. ادامه این روحیه نیازمند شفاف‌سازی صداقت دولت، پاسخگویی مسئولان و حضور فعال مردم در تصمیم‌گیری‌هاست.

پرهیز از اختلافات بی‌اهمیت

راهبردی برای آرامش اجتماعی

رهبر انقلاب در کلامی هشدارگونه، نسبت به اختلافات

سلقه‌های بی‌اهمیت هشدار دادند؛ دعواهای جناحی، چالش‌های زودگذر مجازی، و رقابت‌های سطحی سیاسی، سم مهلک وحدت‌اند. فضای رسانه‌ای کشور باید به‌جای دمیدن در آیین اختلافات، زمینه گفت‌وگوی ملی را تقویت کند. احزاب و گروه‌ها نیز باید پندیرند که رقابت، نباید مانع همکاری بر سر منافع ملی باشد. این نکته کلیدی‌ست: سیاست‌ورزی باید در چارچوب منافع جمعی و زیر سایه آرامش اجتماعی صورت گیرد.

پیشرفت

هدف وحدت نه پیامد آن

بسیاری تصور می‌کنند وحدت ملی فقط وسیله‌ای برای عبور از بحران‌هاست، در حالی‌که رهبر معظم انقلاب صراحتاً گفتند وحدت برای پیشرفت است. جامعه متحد، بهتری می‌تواند به اهداف اقتصادی، فناوریانه و فرهنگی رفاهی دست یابد. بنابراین، اگر وحدت را صرفاً برای دوره‌های بحران تعریف کنیم، در زمان صلح و ثبات، آن را از دست خواهیم داد. وحدت باید به یک فرهنگ دائمی در مدرسه، دانشگاه، رسانه و خانواده تبدیل شود.

گام‌های اجرایی برای تحقق نسخه وحدت

برای تحقق نسخه‌های که رهبر انقلاب ارائه دادند، باید مجموعه‌ای از اقدامات عملی در نظر گرفت:
۱- رواج گفت‌وگوها بین نخبگان فکری کشور حول مفهوم وحدت
۲- اصلاح سیاست‌های تمرکزگرایانه و توجه به توسعه متوازن
۳- تولید محتوای رسانه‌ای وحدت‌محور به زبان اقوام و نسل جوان

۴- تقویت دیپلماسی عمومی در تبیین مواضع رسمی در جهان
۵- آموزش مهارت گفت‌وگوی بین‌نسلی برای کاهش شکاف‌های اجتماعی
دریابنده امنیت ملی داشتند.

این گام‌ها اگر در سیاست‌گذاری عمومی نهادینه شوند، وحدت دیگر یک راهبرد اضطراری نخواهد بود، بلکه بخشی از زیست‌جهان روزمره ما خواهد شد.

اگرچه اتحاد ملی در بزرگ‌هایی همچون جنگ ۱۲ روزه ایران و رژیم صهیونی جلوه‌ای عینی و الهام‌بخش یافته، اما این اتحاد نباید فقط در شرایط بحرانی فعال شود و پس از آن به فراموشی سپرده شود. نیاز امروز ما، تبدیل «وحدت» از یک شعار مناسبتی به یک «شعور اجتماعی نهادینه» است؛ شعوری که در عملکرد نهاده‌ا، در گفتار و کردار متوالان، و در سلوک رسانه‌ها و گروه‌ها مرجع بازتاب

آن به فراموشی سپرده شود. نیاز امروز ما، تبدیل «وحدت» از یک شعار مناسبتی به یک «شعور اجتماعی نهادینه» است؛ شعوری که در عملکرد نهاده‌ا، در گفتار و کردار متوالان، و در سلوک رسانه‌ها و گروه‌ها مرجع بازتاب پیدا.
پرهیز از دوقطبی‌سازی، کنار گذاشتن رقابت‌های فرسایشی و جناحی، گفت‌وگوی ملی میان اقتدار و اندیشه‌ها، بازسازی سرمایه اجتماعی و توجه به مطالبات واقعی مردم، از الزامات نهادینه‌سازی اتحاد ملی است. چنان‌که رهبر انقلاب هم تأکید داشتند، نباید اجازه داد حاشیه‌ها، متن وحدت را تحت‌الشعاع قرار دهند.

اکنون که کشور با چالش‌های اقتصادی، فشارهای بین‌المللی و تحولات منطقه‌ای مواجه است، تقویت انسجام داخلی یک ضرورت امنیتی، سیاسی و حتی اقتصادی است. بی‌تردید، اتحاد ملی سرمایه‌ای است که نه‌فقط در روزهای سخت، بلکه در مسیر پیشرفت و توسعه نیز راهگشا خواهد بود. این موضوع اگر به فرهنگ عمومی تبدیل نشود، نه‌تنها تداوم امنیت را تضمین می‌کند، بلکه پایه‌گذار اقتدار پایدار ملی در ترز تمدنی ایرانی اسلامی خواهد بود.

روز شکست دشمن

چگونه ملت ایران در جنگ ۱۲ روزه متحد ماند؟

از مظلوم بود. مردم دریافتند که ماجرا فقط تقابل ایران و اسرائیل نیست؛ بلکه ویرایی دو گفتمان است:
– گفتمان مقاومت و عدالت‌خواهی
– در برابر گفتمان زور و نسل‌کشی و دروغ رسانه‌ای
همین ادراک مشترک، حتی کسانی که معمولاً منتقد سیاست‌های رسمی‌اند را نیز به سمت وفاداری به اصل کشور و ملت کشاند. همه فهمیدند که در این میدان، دوگانه اصلاح‌طلب/اصولگرا یا مخالف/موافق نظام بی‌معناست؛ مسئله، ایران است.

شکست پروژه بی‌اعتادى

یکی از پروژه‌های اصلی دشمن در سال‌های اخیر، ایجاد «شکاف اجتماعی» میان مردم و نظام بود. از ماجرای بزنین تا رخدادهای پاییز ۱۴۰۱، همواره تلاش شد تا مردم نسبت به صداقت، کارآمدی و اراده حکومت، دچار تردید شوند. اما در جنگ اخیر، مردم دیدند که نظام ایران عمل است. وعده انتقام سخت، بدون هیاهو و بیانیه‌سازی، با دقتی حیرت‌انگیز محقق شد. سامانه‌های پدافند دشمن از کار افتاد، و ایران نشان داد که در برابر جنایت، فقط سخن نمی‌گوید؛ اقدام می‌کند. این تجربه عملی، موجب شد که اعتماد، ولو نسبی، بازسازی شود. بسیاری از مردم گفتند: «وقتی نظام در وعده امنیتی و راهبردی‌اش صادق است، می‌توان در دیگر عرصه‌ها نیز به آن فرصت داد.»

انسجام ملی در برابر جنگ ترکیبی

در سال‌های گذشته، ایران آماج یکی از بی‌سابقه‌ترین جنگ‌های ترکیبی رسانه‌ای، روانی و تحریمی بوده است. دشمنان کشور، خصوصاً رسانه‌های وابسته به جریان غربی و عبری، سال‌ها تلاش کردند هویت ملی و اعتماد عمومی را تضعیف کنند. اما در بزرگ‌اه جنگ ۱۲ روزه، همه معادلات آن‌ها فرو ریخت. مردم در برابر جنگ روانی رسانه‌های خارجی ایستادند؛ رسانه‌هایی که در شب حمله ایران به سرزمین‌های اشغالی، سعی در ایجاد ترس عمومی، تردید در توان نظامی کشور، و سیاه‌نمایی درباره آینده امنیت ملی داشتند.

اما برخلاف این تبلیغات، مردم به روایت رسمی جمهوری اسلامی اعتماد کردند. آنها از دل دهه‌ها تجربه، فهمیده بودند که امنیت ایران، در سایه سازش یا عقب‌نشینی به‌دست نمی‌آید. این واکنش نشان داد که سرمایه اجتماعی نظام، علی‌رغم فرار و فرودها، هنوز زنده و پویاست؛ سرمایه‌ای که در لحظه خطر، فعال می‌شود و میان مردم و حاکمیت، نوعی هم‌سرنوشتی به وجود می‌آورد.

فرمانده واحد در لحظه بحران

یکی از مهم‌ترین عوامل انسجام مردم، مرجعیت بی‌واسطه و معتبر رهبری نظام بود. در طول این جنگ، مردم به جای رجوع به روایت‌های متناقض خارجی، چشم‌پیراه بیانات رهبر انقلاب ماندند و در بزرگ‌ها با سخنان ایشان آرامش گرفتند. معنا یافتند و موضع خود را تنظیم کردند.
سخنان رهبر انقلاب، هم‌زمان تبیین‌گر آرایش‌بخش و جهت‌دهنده بود. ایشان نه‌تنها راهبرد نظام را به‌روشنی ترسیم کردند، بلکه پیامی واضح به ملت دادند: «ما در موضع قدرتیم، و این قدرت را تا تردید و تفرقه از دست نخواهیم داد.»
در جهانی که مرجعیت فکری عمومی دچار فروپاشی شده، وجود فرمانده واحد با صدایی واحد یکی از نقاط تمایز ایران بود؛ مسئله‌ای که حتی تحلیل‌گران غربی نیز به آن اذعان کردند.

وحدت بر بستر هویت ملی و دینی

ملت ایران همواره وقتی احساس کرده‌اند حمله به ارزش‌های اساسی آنها صورت گرفته، اختلافات را کنار گذاشته و به صف واحد تبدیل شده‌اند. در جنگ اخیر، این ارزش‌ها ترکیبی از هویت ملی، عزت دینی و حمایت

ضرورت مستمر

سید پویا هاشمی

دبیر پرونده

چهل روز پس از جنگ ۱۲ روزه ایران و رژیم صهیونیستی، رهبرمعظم انقلاب بار دیگر بر یک کلیدواژه حیاتی تأکید کردند: «اتحاد ملی». این کلیدواژه‌ای که گرچه ممکن است در ظاهر، واژه‌ای پرکاربرد و تکراری به‌نظر برسد، اما در متن تحولات سیاسی و اجتماعی کشور، هرگز از معنا و تأثیر نهی نشده است. در میدان نبرد، جمهوری اسلامی موفق شد با هماهنگی بی‌سابقه‌ای میان نهادهای نظامی، دیپلماتیک و رسانه‌ای، ضربیه‌ای به دشمنم وارد کند که در تاریخ منازعه ایران و اسرائیل بی‌سابقه بود. اما آنچه این ضربه را مؤثر کرد، فقط تجهیزات و قدرت موشکی نبود، بلکه هم‌افزایی دستگاه‌های حکومتی، پرهیز از افتادن در دام حاشیه‌سازی‌ها و حمایت همه‌جانبه نخبگان و مردم بود. این وحدت، سرمایه‌ای است که باید از آن حراست کرد و به‌صورت یک رویکرد دائمی در سیاست‌ورزی و حکمرانی، نهادینه ساخت.

از هم‌افزایی در میدان تا انسجام در جامعه

یکی از آسیب‌های رایج در جامعه ایران، تقلیل وحدت به موقعیت‌های بحرانی است. در حالی که کشورهایی با سطح بالایی توسعه، وحدت ملی را به‌عنوان یک پروژه دائمی تعریف می‌کنند، در ایران این مفهوم که صرفاً در زمان تهدیدهای خارجی یا بحران‌های بزرگ داخلی مطرح می‌شود، نتیجه آن می‌شود که وحدت، نه به یک «فر هنگ غالب»، بلکه به یک «تاکتیک موقت» تبدیل شود.

هشدار نسبت به دوقطبی‌سازی رسانه‌ای

رهبر انقلاب در سخنان‌شان از دوقطبی‌سازی‌های کاذب و اختلاف‌انگیزی رسانه‌ای به‌شدت ابراز نگرانی کردند. این مسئله زمانی حساس‌تر می‌شود که بداندین بخش قابل‌توجهی از جامعه، به جای اعتماد به رسانه‌های رسمی، خوراک خبری و تحلیلی خود را از بسترهای بی‌هویت مجازی دریافت می‌کند؛ بسترهایی که الگوریتم‌هایشان نه بر اساس حقیقت، بلکه بر اساس تحریک احساسات و افزایش مشارکت منفی بناشده‌اند. اینجاست که سالت رسانه‌های رسمی، به‌ویژه رسانه ملی و مطبوعات جریان‌ساز، برجسته می‌شود. مقایله با روایت‌سازی‌های تحریف‌شده و تولید محتوایی که به‌اسامی کمک‌کند، مسئولیتی است که نمی‌توان از آن شانه خالی کرد.

نخبگان و احزاب، در موقعیت آزمون

در سخنان رهبری، جایگاه نخبگان دانشگاهی، فرهنگی، سیاسی و اقتصادی به‌عنوان موتور محرک اتحاد ملی، به‌وضوح برجسته‌شده است. این نخبگان، صرفاً تحلیل‌نویسی یا موضع‌گیری‌های رسانه‌ای نمی‌توانند نقش تاریخی خود را ایفا کنند. آنها باید در عمل، نشان دهند که فراتر از منافع جناحی و گفتمانی خود، به منفاع کلان کشور می‌اندیشند. احزاب سیاسی نیز اگر همچنان بخواهند نقش اپوزیسیون داخلی بازی کنند و از پذیرش مسئولیت در قبال اتحاد ملی شانه خالی کنند، بدون شک در نگاه مردم، به‌عنوان بخشی از مشکل تلقی خواهند شد، نه بخشی از راه‌حل. مشارکت در گفت‌وگوهای ملی، پرهیز از دوقطبی‌سازی‌های زرد، و هم‌صدایی در موضوعات کلان، حداقل انتظار از احزاب و گروه‌های مرجع است.

تجربه‌های تاریخی اتحاد ملی: از خرمشهر تا کرونا

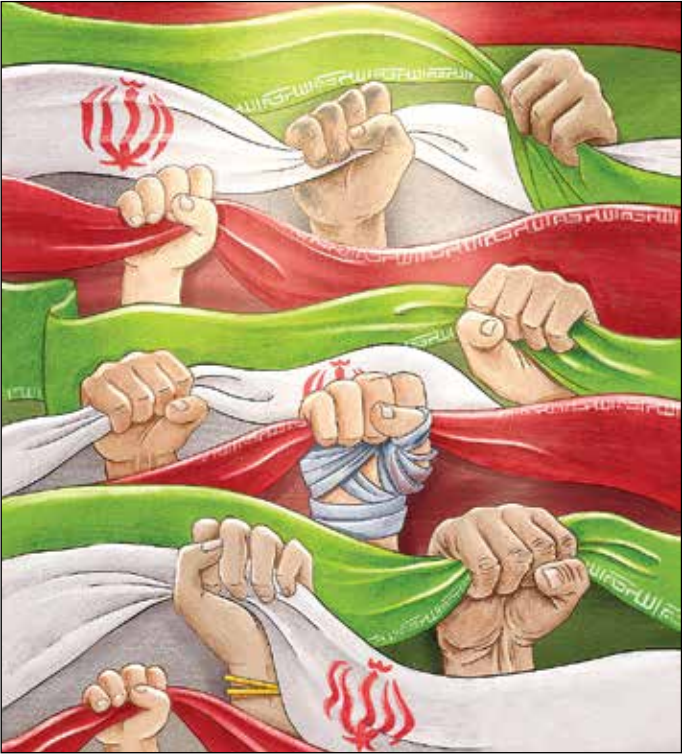
تجربه آزادسازی خرمشهر، اوج تبلور وحدت ملی بود. مردم، ارتش، سپاه و دولت در کنار هم ایستادند تا خاک کشور را بازپس گیرند. در آن زمان، منافع جناحی و رقابت‌های سیاسی به حاشیه رفت و «مقاومت» به یک ارزش مشترک بدل شد. همین اتفاق را، البته با ابعاد متفاوت، در مدیریت بحران کرونا نیز شاهد بودیم. وقتی همه اقشار، از پزشکان و پرستاران تا بسیج و خیرین پای کار آمدند، کشور توانست یکی از پیچیده‌ترین بحران‌های بهداشت جهانی را مدیریت کند. اکنون نیز کشور با چالش‌هایی چون تحریم، درحاضتی عمومی، تهدیدات خارجی و افول اعتماد اجتماعی مواجه است. بدون تجدید پیمان اجتماعی و احیای اعتماد متقابل مردم و حاکمیت، عبور از این شرایط ممکن نخواهد بود.

مشارکت اجتماعی، رکن غایب اتحاد ملی

وحدت ملی بدون حضور و مشارکت واقعی مردم، شعاری بیش نیست. اگر مردم در فرایند تصمیم‌سازی احساس بی‌تأثیری کنند، اگر صدای اعتراض‌شان شنیده نشود یا بی‌پاسخ بماند، اگر بسترهای گفت‌وگوی سازنده میان جامعه و حاکمیت فراهم نباشد، طبیعی است که انسجام اجتماعی نیز فرسوده می‌شود. برای تحقق اتحاد ملی، باید مشارکت را از سطح انتخابات و نظرسنجی‌ها فراتر برد. شورایاهای محلی، رسانه‌های مردمی، تشکلهای مدنی و نظام آموزش رسمی، همه باید بازتعریف شوند تا «مردم» نه فقط مخاطب، بلکه شریک تصمیم‌سازی در کشور باشند.

اتحاد، محصول اراده است

اتحاد ملی، نه یک پروژه سیاسی، که یک پروژه تمدنی است. وحدت، نه در غیاب اختلاف، بلکه در مدیریت مدنی و مسئولانه اختلاف‌هاست که معنا می‌یابد. برای رسیدن به آن، باید از هم‌افزایی در میدان جنگ، به هم‌زیستی مؤثر در میدان جامعه رسید. باید از ریشه دوقطبی‌ها کاست، با فساد و ناکارآمدی جنگید، رسانه‌های هویت‌ساز را تقویت کرد و صدای مردم را شنید. این روزها، در برابر همه روایت‌سازی‌های مسموم، تنها در مان مؤثر، بازسازی اتحاد ملی است. همان‌طور که رهبر انقلاب گفتند، باید آنچه در این جنگ برای ما مانده، به سرمایه‌ای پایدار برای آینده تبدیل شود؛ نه صرفاً خاطراتی حماسی، بلکه راهبردی ملی.

جامعه، به ویژه جوانان و نخبگان است تا بتوان مسیر پیشرفت کشور را هموار کرد.

فارسی، تسنیم، ایسنا و دانشجو

خبرگزاری‌های فارس و تسنیم نیز گزارش‌ها و یادداشت‌های متعددی درباره اهمیت اتحاد ملی و پیام‌های رهبر انقلاب منتشر کرده‌اند. این رسانه‌ها بر ضرورت حفظ همدلی و کنار گذاشتن اختلافات بی‌اهمیت در برابر فشارهای دشمنان خارجی و مشکلات داخلی تأکید کرده‌اند. همچنین ایسنا و دانشجو نیز با پوشش خبری و تحلیلی بیانات رهبر، بر ضرورت رعایت رهنمودهای ایشان برای حفظ انسجام و همبستگی جامعه تأکید کرده‌اند و آن را لازمه عبور از شرایط حساس فعلی دانسته‌اند. بازتاب گسترده و پررنگ بیانات رهبر در رسانه‌های داخلی نشان‌دهنده اهمیت ویژه اتحاد ملی در سیاست‌های کلان کشور است. وحدت، همدلی و کنار گذاشتن اختلافات بی‌اهمیت، پیرامین مشترک تمامی رسانه‌ها و فعالان سیاسی برای پیشرفت و مقاومت ملی به شمار می‌آید.

تقویم انقلاب

سفارش به دولت‌ها

سید مهدی حسینی
مورخ و پژوهشگر

در تقویم تاریخی انقلاب اسلامی، دهه اول شهریور به نام «هفته دولت» ثبت شده است و به همین مناسبت در تاریخ ۱۳۶۲/۶/۷ رئیس‌جمهور به همراه نخست‌وزیر و اعضای هیئت دولت وقت با امام خمینی(ره) در جماران ملاقات نمودند؛ امام راحل به اعضای دولت، رهنمودهای مهم و آموزنده‌ای فرمودند؛

۱-امام درباره شهید حاج مهدی عراقی فرمودند: «انصافاً مردی بود که عمرش را صرف خدمت به اسلام کرد» و در ادامه از شهید رجایی یاد کردند و او را «مرد متعهدی و خدمتگزاری بود و واقعاً معلم اخلاق بود» و سپس شهید باهنر را «مردی دانشمند متعهد و معلمی بود» یاد کردند و از آنها تقدیر تحسین نمودند.

۲- در فراز دیگر به نکته‌ای دیگر که این روزها هم از آن بحث می‌شود اشاره کردند و فرمودند: «مادامی که دولت و رئیس‌جمهور و رئیس مجلس و مجلس و قوای قضائیه و ارتش و پاسدار و همه رو به اسلام باشند این کشور اسلامی رو به آهست و اساس همین است که برای خاطر اسلامی بودن از اول پیروزی حاصل شد. شما گمان نکنید که اگر یک انگیزه دیگری عرضه شده بود به این ملت، ملت مجتمع می‌شدند. بر اینکه ملت، ملت مسلمان است و...» یعنی اینکه اسلام عامل پیروزی و انسجام ملی و وحدت همه اقشار و قومیت‌ها می‌باشد و اگر غیر از «اسلام» عنوان دیگری مطرح می‌شد یا بشود مطمئناً شکست می‌خوردیم.

۳- در ادامه خطاب به اعضای هیئت دولت تأکید نمودند: «خدمتگزار باشید به این ملتی که آن دست‌های خیانتکار را قطع کرد و این امانت را به شما سپرد، شما الان امانت بزرگی از دست این ملت تحویل گرفتید و مقتضای امانتداری این است که آن را به طور شایسته حفظ کنید و به طور شایسته به نسل آینده و دولت‌های آینده تحویل دهید و تا مادامی که اینطور باشید ملت پشت شماست و مادامی که ملت همراه شما باشد هیچ آسیبی به شما و کشور نمی‌رسد» حقیقتاً نقطه آسیب پذیری دقیق نشانه رفته‌اند.

۴- امام راحل در ادامه رهنمودها یک فرمول و چهار چوب مشخص و جالبی را به دولت مردان ارائه دادند و آنجا که فرمودند: «وقتی که ملت جدا باشد از دولت و دولت هم بخواهد از ملت استفاده کند و بدوشد ملت را دیکتاتوری پیش می‌آید و به اعضای دولت اخطار دادند «آن روزی که شما احساس کردید که می‌خواهید فشار مردم بیاورید، بدانید که دیکتاتور دارید می‌شوید. بدانید که مردم معلوم می‌شود از شما رو برگردانده‌اند.»

۵-امام راحل که در طول سال‌ها شاهد ظهور و سقوط رژیم‌های دیکتاتور در تاریخ معاصر ایران و جهان بوده‌اند و خطاب به آنهایی که در خارج از ایران نشسته‌اند و ادعای بازگشت به سلطنت دارند را هم نکته‌ای یادآور شدند و فرمودند: «من اعتقادم این است که این‌ رندها جمع شده‌اند دنبال این بچه [یعنی رضا پهلوی پسر محمدرضا که آمریکا و اسرائیل می‌خواهند او را به سلطنت برسانند] که پول‌هایش را از جیبش درآورند.» و بعد به ایشان توصیه می‌کند که «برود سراغ تحصیل و برود سراغ یک کاسبی. بدانند که... مردم اگر چنانچه جمهوری اسلامی هم نباشد، دیگر سلطنت طلب نیستند. این شکی در کار نیست...»

محمد گنجی

روز نامه نگار

کاپیتولاسیون جدید جریانی بود که در ابتدای دهه ۱۳۴۰ و در دولت علم آغاز شده بود و در دولت منصور به اتمام رسید. کاپیتولاسیون قدیم در اواخر قرن ۱۹ و اوائل قرن ۲۰ به صور مختلف از بین رفت. نخست ترکیه عثمانی الغاء کاپیتولاسیون را در سال ۱۸۵۶ مطرح ساخت، ولی در سال ۱۹۱۴ از دول اروپایی خواست که استفاده از کاپیتولاسیون را متوقف سازند و به طور یک‌جانبه آن را لغو ساختند. ایالات متحده آمریکا وضع یک طرف پیمان را از لحاظ قانونی بی ارزش اعلام داشت. دول اروپایی در ۱۹۱۹ از کاپیتولاسیون در ترکیه صرفنظر کردند، اتحاد شوروی در ۱۹۲۱ از این مزایا چشم پوشید و به هر حال ترکیه با قرارداد لسوزان ۱۹۲۳ به پایان خط کاپیتولاسیون رسید. ژاپن در ۱۸۹۹ لغو کاپیتولاسیون را اعلام داشت. یونان در ۱۹۱۴، مراکش در ۱۹۲۰، تایلند در ۱۹۲۷، عراق در ۱۹۳۱، اتیوپی در ۱۹۳۶، مصر در ۱۹۳۷، چین در ۱۹۲۹، به طور مشروط و در ۱۹۴۹ به طور قاطع به آن پایان داد. اما حکومت‌های انگلیس و آمریکا تا ۱۹۴۳ از آن بهره می‌بردند. بعد از این فقط در بحرین و مسقط چنین مزایایی را رسماً خارجی‌ها داشتند.

علم و منصور این عوامل بیگانه، سعی داشتند موضوع در ابهام باقی بماند و انتشار نیابد و مردم اطلاعی حاصل نکنند و در مرحله بعد آن را چیزی غیر از کاپیتولاسیون نام گذارند. به همین دلیل در سال‌های ۱۳۴۲ و ۱۳۴۳ کوچکترین مطلبی در روزنامه‌ها در این خصوص انتشار نیافت و حتی مذاکرات مجلس هم منعکس نگردید.

خائنین به ملت به زشتی کار خود مسلماً آگاه بودند و شاید به همین دلیل بود به خود تلقین می‌کردند امتیازی که می‌دهند کاپیتولاسیون نیست، سعی داشتند صدای ملت را نشنوند و فریاد اعتراض را به سکوت کشانند، با اینکه مجلس شورای ملی مطیع دستگاه حاکمه بود و همه نمایندگان آن برخاسته از کنگره آزاد زنان و آزاد مردان معروف همان سال بودند. مع الوصف لایحه کاپیتولاسیون در مقابل ۷۴ رأی موافق، ۶۳ رأی مخالف داشت و این خود نمایانگر درجه

زشتی کار بود.

قوانین هر کشور به خصوص قوانین جزایی در داخل مرزهای آن باید به طور قاطع قابل اجرا باشند تا وضع حاکمیت مشخص و ملموس باشد. محدود کردن قلمرو اقتدار دادگاه‌ها صدمه صریح به حق حاکمیت و ناقض استقلال و آزادی یک ملت است.

هیئت حاکمه ایران به علت وحشتی که از خشم ملت داشتند سعی در فریبکاری و تدلیس نمودند. به همین خاطر قرارداد وین را که قراردادی همه جانبه و مورد قبول همه بود در این ماجرا سپر ساختند. در ۱۳ مهر ۱۳۴۲ دولت اسدالله علم تصویب‌نامه‌ای صادر نمود که هنگام تقدیم قرارداد وین به مجلس ماده واحده‌ای به آن منضم سازند و کارمندان هیئت‌های مستشاری آمریکا که در خدمت دولت ایران هستند از امتیازات و مصونیت‌های مربوط به کارمندان اداری و اعضاء

دهلیز

تمسک به زرتشت!

نگاهی به بی‌هویتی فرهنگی دیکتاتور پهلوی

جمشید، رویدادی که بیش از هر رویداد دیگر خشم مردمان مسلمان را برانگیخت و شاه را به طور قطع از انبوه مردم دیندار کشور جدا ساخت. روحانی فخر نویسنده کتاب «اهرم‌ها سقوط شاه و پیروزی انقلاب اسلامی» می‌نویسد: «کیست که عاشق پندار و کردار و گفتار نیک نباشد؟ و در عین حال هر کی راه خود می‌رود و همان را نیک می‌داند. شخص او که به اعتراف خودش و تأکید تمام اسناد موجود دست نشاندۀ استعمار در شهریور ۱۳۲۰ و ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ بود حکمرانی خود را «نیک می‌پنداشت و ادامه آن را کردار نیک و حمایت لفظی از سلطنت خویش را و گفتار نیک می‌دانست. طرفداران او نیز چنین می‌پنداشتند و چنان می‌کردند و می‌گفتند. در حالیکه عموم اندیشمندان حقیقت جوی آن پندار و کردار و گفتار را پوششی برای اسلام‌زادی رژیم می‌دانستند.»

فنی مشروح در قرارداد وین برخوردار شوند. این ماده واحده همان تحمیل کاپیتولاسیون بود.

در جلسه ۲۵ خرداد ۱۳۴۳ مجلس سنا، قرارداد وین تصویب شد، ولی ماده واحده مطرح نگردید و همین نکته قابل توجه است که چرا در مجلس ماده واحده را از قرارداد وین مجزا ساختند؟ چون مجلسین در حال تعطیل بودند دولت در خواست کرد جلسه فوق‌العاده تشکیل گردد و قابل تأمل است که چرا در همان جلسه سنا که قرارداد وین را تصویب نمودند ماده واحده را مطرح نکردند؟ و در یک نیمه شب با تردستی منظور را از تصویب سنا گذرانندند، گویا به همان سناتورهای خود فروخته هم اطمینان نداشتند و نمی‌خواستند بدانند چه می‌کنند.

رئیس مجلس سپس به قرائت نامه‌ای پرداخت که به مجلس رسیده بود و در خصوص ماده واحده مربوط به تصویب در فقره یادداشت

حافظه

پایان یک استعمارگر

نگاهی به افول امپراتوری پرتغال

فرمز(هرمز) و پایان دادن به سلطه ۱۰۸ ساله آنان بر این بندر مهم تجاری به وسیله امامقلی خان، حکمران فارس و سردار شاه عباس صفوی(۱۶۲۲)؛ ۵- پایان دادن قریب به یک سده سلطه پرتغالی‌ها و سایر اروپایی‌ها بر بندر حقلی به وسیله قاسم خان، حکمران بنگال و سردار شاه جهان گورکانی (۱۶۳۲)؛ ۶- تصرف مستملکات پرتغال در مالاکا(۱۶۴۱) و سیلان (۱۶۵۸) و در سواحل مالایا (۱۶۶۳) به وسیله کمپانی هند شرقی هلند؛ ۷- و سرانجام انضمام مدرس و بنادر جنوبی هند به دولت مرکزی دهلی به وسیله اورنگ زیب و پایان دادن به بیش از یک و نیم قرن سلطه اروپایی‌ها بر این منطقه (۱۶۸۷). مجموعه حوادث فوق، بر سلطه بلامنافع نخستین امپراتوری مستعمراتی معاصر غرب، پایان داد؛ هر چند تا سده نوزدهم، پرتغال هم‌چنان یکی از قدرت‌های مهم استعماری در آسیا، آفریقا و آمریکای جنوبی به شمار می‌رفت و تا سال ۱۸۸۹ اعضای خاندان سلطنتی پرتغال به نام «امپراتور برزیل» کنترل این سرزمین پهناور را، که دارای معادن غنی طلا و الماس بود، به دست داشتند. پس از افول قدرت پرتغالی‌ها، آنها تنها بنادر گوا، دامان و دیورا در سواحل هند حفظ کردند. این بنادر تا سال ۱۹۶۱؛ یعنی دوازده سال پس از استقلال هند، همچنان در تملک دولت پرتغال بود. بدین‌سان در سده هفدهم میلادی امپراتوری مستعمراتی پرتغال در شرق فروپاشید و میراث آن به ملت‌های دیگر اروپایی، به ویژه انگلیسی‌ها و هلندی‌ها انتقال یافت.

کاپیتولاسیون جدید

سیاست نامه

حکمرانی خوب!

محمدتقی بهارلو

خبرنگار

حکمرانی (Governance) مفهومی است که در دهه‌های اخیر در علوم سیاسی، مدیریت، جامعه‌شناسی و حتی اقتصاد و حقوق به یکی از کلیدواژه‌های اصلی تبدیل شده است. برخلاف مفهوم سنتی «حکومت» که بر اقتدار دولت‌محور تمرکز دارد، حکمرانی به توزیع قدرت میان سه رکن اصلی «حکومت»، «بخش خصوصی» و «جامعه مدنی» می‌پردازد.
ایین مفهوم، فرآیند تصمیم‌گیری و اجرای تصمیمات را در بستری از تعامل و هماهنگی میان این سه بازیگر با منافع و اولویت‌های متفاوت تعریف می‌کند.
سازمان ملل متحد، حکمرانی را مجموعه‌ای از اقدامات فردی و نهادی برای برنام‌ریزی و اداره مشترک امور معرفی کرده که در آن، نهادهای رسمی و غیررسمی و سرمایه اجتماعی شهروندان نقشی کلیدی ایفا می‌کنند.
حکمرانی خوب، که در سال‌های اخیر مورد توجه پژوهشگران قرار گرفته، به‌عنوان یکی از پیش‌نیازهای توسعه پایدار شناخته می‌شود.
کمسیون اقتصادی و اجتماعی آسیا و اقیانوسیه (ESCAP) سه نوع رابطه را برای تحقق حکمرانی خوب ضروری می‌داند: روابط توسعه‌ای برای رشد اقتصادی، روابط شهروندی مبتنی بر مشارکت و حفظ حقوق، و روابط اجتماعی مبتنی بر آزادی‌های اساسی و مشارکت حداکثری مردم. این روابط با اصولی چون عدالت، برابری فرصت‌ها، شفافیت، پاسخگویی، قانون‌مداری و کارایی تقویت می‌شوند.
در این چارچوب، دولت از تصدی‌گری‌های غیرضروری فاصله می‌گیرد و نقش خود را به تأمین خدمات عمومی، امنیت و اجرای قانون محدود می‌کند.

در این میان، فلسفه سیاسی علامه شهید محمداق‌ر صدر، نگاهی بدیع به حکمرانی ارائه می‌دهد که ریشه در نگرش توحیدی به هستی و انسان دارد. او با تکیه بر منابع اسلامی، نظریه‌ای جامع برای حکمرانی اسلامی تدوین کرد که در آثارش، از جمله «الإسلام یقود الحیاه»، به اوج تکامل رسید. این نظریه بر سه رکن اعتقادی استوار است: نخست، نگرش توحیدی که جهان را هدفمند، قانون‌مند و مسئولیت‌آفرین می‌بیند؛ دوم، حاکمیت مطلق الهی در ابعاد تکنونی و تشریعی که انتخاب‌های انسان را در هماهنگی با اراده الهی معنا می‌بخشد؛ و سوم، کرامت ذاتی انسان که بر اساس عقل، اختیار و آزادی به او اعطا شده و او را قادر به تغییر سرنوشت خود می‌کند. شهید صدر در نظریه خود، مفهوم «خلافت انسان» را مطرح می‌کند که بر اساس آن، انسان‌ها به‌عنوان جانشینان خدا در زمین، مسئول اداره سرنوشت جمعی خود هستند. این خلافت، همراه با «شهادت انبیا و فقها» به‌عنوان ناظران و راهنمایان مسیر، ساختاری را شکل می‌دهد که در آن حاکمیت از آن مردم است، اما در چارچوب قوانین الهی و با نظارت فقیهان عمل می‌کند. این ساختار که صدر آن را «جمهوری اسلامی» می‌نامد، بر اصولی چون عدالت، برابری، مسئولیت‌پذیری، آزادی مسئولانه و نفی سلطه‌جویی استوار است.

این اصول، شباهت‌های شگفت‌انگیزی با ویژگی‌های حکمرانی خوب در ادبیات مدرن دارند. در فلسفه صدر، توحید به‌عنوان محور، به هماهنگی روابط انسان با خود، دیگران و طبیعت منجر می‌شود و ارزش‌هایی چون عدالت، شفافیت و مشارکت را تقویت می‌کند. این نگاه، نه‌تنها پاسخگویی نیازهای جوامع اسلامی است، بلکه می‌تواند به‌عنوان الگویی جهانی برای حکمرانی مطلوب مطرح شود. ترکیب خلافت مردمی و نظارت شرعی، تضمین‌کننده نظامی است که در آن، هم حقوق الهی و هم حقوق انسانی حفظ می‌شود و جامعه به سوی رشد اخلاقی و توسعه پایدار حرکت می‌کند.

نگاهی به رؤیای بی‌تعبیر «اسرائیل بزرگ»

خطر بزرگ

نه‌تنها بازگشت به این ریشه‌های ایدئولوژیک را نشان می‌دهد، بلکه آن را به‌عنوان یک پروژه سیاسی فعال و جاری در دستور کار قرار داده است.

زمان‌بندی و انگیزه‌های سیاسی

بیان دیدگاه «اسرائیل بزرگ» در مصاحبه ۱۲ اوت ۲۰۲۵ با شبکه News ۱۲، در شرایطی که رژیم صهیونی با چالش‌های داخلی و خارجی متعددی مواجه است، تصادفی نیست. نتانیاهو در داخل با اعتراضات گسترده به دلیل ناکامی در مدیریت جنگ غزه، فساد مالی و سیاست‌های تفرقه‌افکنانه روبه‌روست. در سطح منطقه‌ای، تنش‌ها با گروه‌های فلسطینی، به‌ویژه پس از عملیات ۷ اکتبر، به اوج خود رسیده و در سطح بین‌المللی، فشارهای دیپلماتیک برای توقف سیاست‌های الحاقی و شهرک‌سازی افزایش یافته است. در این شرایط، توسل به گفتمان «اسرائیل بزرگ» هم پاسخی به پایگاه راست‌گرای افراطی اوست که خواستار سیاست‌های سخت‌گیرانه‌تر هستند و هم تلاشی برای منحرف کردن توجه از ناکامی‌های داخلی.

این اظهارات همچنین در بستر تحولات میدانی مانند تصویب قطعنامه کنست در ژوئیه ۲۰۲۵ برای حمایت از الحاق کرانه باختری و لغو سیاست «جدایی از غزه» مطرح شد. این اقدامات نشان می‌دهد که «اسرائیل بزرگ» دیگر صرفاً یک شعار ایدئولوژیک نیست، بلکه به یک پروژه عملی تبدیل شده که از طریق شهرک‌سازی، الحاق خزنده و تغییر قوانین داخلی پیش می‌رود. نتانیاهو با این گفتمان، نه‌تنها به متحدان راست‌گرای خود مانند بنسئلنل اسموتریچ و ایتمار بن‌گورین اطمینان می‌دهد، بلکه تلاش می‌کند جایگاه خود را به‌عنوان رهبر یک پروژه تاریخی و معنوی تثبیت کند.

پیامدهای منطقه‌ای و بین‌المللی

اظهارات نتانیاهو واکنش‌های گسترده‌ای در جهان عرب و اسلام به دنبال داشت. کشورهای اردن، عربستان سعودی، مصر و قطر این گفتمان را به‌عنوان تهدیدی مستقیم علیه حاکمیت ملی خود و نقض آشکار حقوق فلسطینیان محکوم کردند. مصر به‌طور خاص با اشاره به معاهده صلح کمپ دیوید، هرگونه اشاره به صحرای سینا را غیرقابل قبول دانست. سازمان همکاری اسلامی نیز این اظهارات را «تحریک‌آمیز و خطرناک» خواند و خواستار واکنش

جدی جامعه بین‌المللی شد. با این حال، سکوت نسبی غرب، به‌ویژه ایالات متحده و اتحادیه اروپا، بار دیگر استانداردهای دوگانه در قبال رژیم صهیونی را برجسته کرد. این انفعال، نه‌تنها به تداوم سیاست‌های الحاقی کمک می‌کند، بلکه به گروه‌های فلسطینی و حامیان آنها این پیام را می‌دهد که جامعه بین‌المللی در برابر نقض حقوق بین‌الملل توسط رژیم صهیونی بی‌تفاوت است.

این سکوت، در تضاد آشکار با واکنش‌های تندى است که معمولاً در برابر اظهارات مشابه از سوی دیگر کشورها نشان داده می‌شود. به‌عنوان مثال، اگر یک مقام ایرانی یا فلسطینی سخن از بازپس‌گیری سرزمین‌هایی تاریخی به میان آورد، واکنش‌های جهانی به‌سرعت با محکومیت‌های شدید و حتی تهدید به تحریم همراه می‌شود. این استاندارد دوگانه نه‌تنها اعتبار نهادهای بین‌المللی را تضعیف می‌کند، بلکه به تشدید احساس بی‌عدالتی در میان فلسطینیان و جهان عرب دامن می‌زند.

شباهت به آپارتاید آفریقای جنوبی

اظهارات نتانیاهو و سیاست‌های الحاق‌طلبانه رژیم صهیونی، شباهت‌های نگران‌کننده‌ای با رژیم آپارتاید آفریقای جنوبی دارد. در آفریقای جنوبی، گفتمان نژادپرستانه و توسعه‌طلبانه رژیم آپارتاید، سسوختی برای جنبش‌های جهانی تحریم و انزواى آن کشور فراهم کرد. امروز، اظهارات نتانیاهو به جنبش‌هایی مانند BDS (تحریم، عدم سرمایه‌گذاری و تحریم رژیم صهیونی) قدرت اخلاقی و سیاسی بیشتری می‌بخشد. گزارش‌های سازمان‌های حقوق بشری مانند عفو بین‌الملل و دیده‌بان حقوق بشر، که رژیم صهیونی را به اجرای سیاست‌های آپارتاید متهم کرده‌اند، با این اظهارات تقویت می‌شوند. اگر جامعه بین‌المللی به این روند واکنشی قاطع نشان ندهد، خطر تبدیل شدن رژیم صهیونی به یک رژیم منزوی مشابه آفریقای جنوبی افزایش می‌یابد.

ضرورت اقدام عملی

محکومیت‌های لفظی به‌تنهایی نمی‌توانند مانع از تحقق پروژه «اسرائیل بزرگ» شوند. آنچه مورد نیاز است، اقدامات عملی و هماهنگ در سطح منطقه‌ای و بین‌المللی است. این اقدامات می‌توانند شامل موارد زیر باشند:

۱- فشار دیپلماتیک: کشورهای عربی و اسلامی

باید بازنگرى در توافقات عادى‌سازی روابط با رژیم صهیونی را در دستور کار قرار دهند و از این اهرم برای فشار بر رژیم اشغالگر قدس استفاده کنند.

۲- اقدامات حقوقی: فعال‌سازی پرونده الحاق در شورای امنیت و درخواست نظر مشورتی از دیوان بین‌المللی دادگستری می‌تواند پایه‌ای حقوقی برای مقابله با سیاست‌های توسعه‌طلبانه رژیم کودک‌کش فراهم کند.

۳- تحریم‌های اقتصادی: اعمال تحریم‌های هدفمند علیه مقامات و نهادهای دخیل در سیاست‌های الحاق و شهرک‌سازی، مشابه آنچه در مورد آفریقای جنوبی انجام شد، می‌تواند پیامدهای ملموسی برای رژیم صهیونی داشته باشد.

۴- تقویت جنبش‌های مردمی: حمایت از جنبش‌هایی مانند BDS و آگاهی‌بخشی جهانی درباره نقض حقوق فلسطینیان، می‌تواند فشار اجتماعی و سیاسی بر رژیم اشغالگر قدس را افزایش دهد.

خطری که نادیده گرفته می‌شود

اظهارات نتانیاهو درباره «اسرائیل بزرگ» نه‌تنها یک موضوع‌گیری سیاسی، بلکه اعلامی استراتژیک است که ریشه در تاریخ صهیونیسم و آرمان‌های توسعه‌طلبانه دارد. این گفتمان، با پشتوانه اقدامات میدانی مانند شهرک‌سازی و الحاق خزنده، نشان‌دهنده عزم رژیم صهیونی برای نابودی هرگونه چشم‌انداز برای راه‌حل دو‌کشوری و تثبیت یک پروژه استعماری است. سکوت جامعه بین‌المللی در برابر این اظهارات، نه‌تنها به تداوم این سیاست‌ها کمک می‌کند، بلکه ارزش‌های حقوق بین‌الملل و عدالت جهانی را زیر سؤال می‌برد.

اگر این روند بدون واکنش جدی ادامه یابد، منطقه خاورمیانه ممکن است شاهد تشدید درگیری‌ها، بی‌ثباتی بیشتر و انزواى فزاینده رژیم صهیونی باشد. تجربه آفریقای جنوبی نشان‌داد که فشارهای هماهنگ دیپلماتیک، اقتصادی و اجتماعی می‌توانند رژیم‌های ناقض حقوق بشر را به تغییر وادار کنند. اکنون زمان آن است که جامعه جهانی، به‌ویژه کشورهای عربی و اسلامی، با اقدامی قاطع، مانع از تحقق رؤیای «اسرائیل بزرگ» شوند و راه را برای یک صلح عادلانه و پایدار هموار کنند. در غیر این صورت، آنچه امروز به‌عنوان یک شعار مطرح می‌شود، ممکن است فردا به واقعیتی تلخ و غیرقابل بازگشت تبدیل شود.

آفاق

مروری بر سرمایه‌گذاری دشمن در جنگ ترکیبی

آشوب‌های مصنوعی!

اخیراً کمیته فرعی مبارزه با تروریسم سنای آمریکا، که بیش از آنکه به مبارزه با تروریسم بپردازد، در راستای ساخت و تقویت گروه‌های تروریستی فعالیت می‌کند، از گزارش جدیدی رونمایی کرده است. این گزارش، که توسط «اندیشکده رند» و با حضور افرادی چون «دنیل شاپیرو» و «سفیر پیشین آمریکا در رژیم صهیونی، و «برایان هوک»، نماینده سابق آمریکا در امور ایران، ارائه شده، نقشه‌ای برای آشوب‌سازی در خاورمیانه و مهار ایران ترسیم می‌کند. محور این گزارش، ادعای واهی ضعف ایران به دلیل از دست دادن متحدان منطقه‌ای و آسیب به زیرساخت‌های نظامی‌اش است. این تحلیل، که ریشه در برداشت‌های اشتباه سیاستمداران صهیونی-آمریکایی دارد، گمان می‌کند ایران در موضع ضعف قرار گرفته و آماده تسلیم در برابر فشارهای خارجی است.

رهبر معظم انقلاب بارها تأکید کرده‌اند

که دشمن با تکیه بر عملیات روانی، ایجاد

آشوب‌های مصنوعی و بهره‌گیری از عوامل

تشنج‌زا، به دنبال تضعیف ایران است. این

گزارش نیز در راستای همان راهبرد، به‌گسترش

توافقتنامه ابراهیم، تقویت همکاری‌های

اقتصادی و فرهنگی با کشورهای خلیج فارس

و تضعیف زیرساخت‌های دفاعی، موشکی

و هسته‌ای ایران چشم دوخته است. اما این

خیال خام، نادیده گرفتن قدرت بازدارنده ایران

و انسجام ملی آن است. همان‌گونه که رهبر

معظم انقلاب فرموده‌اند، وحدت و همدلی

در بحبوحه بحران‌های چندلایه‌ای که منطقه خاورمیانه را در بر گرفته، اظهارات اخیر بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر رژیم صهیونی، درباره «اسرائیل بزرگ» نه‌تنها موجی از واکنش‌ها را برانگیخته، بلکه پرسش‌های عمیقی درباره آینده منازعه فلسطین-صهیون و چشم‌انداز صلح در منطقه ایجاد کرده است. این سخنان، که در اوج تنش‌های داخلی و منطقه‌ای بیان شد، فراتر از یک موضع‌گیری سیاسی گذرا، نشانه‌ای از یک استراتژی بلندمدت است که ریشه در تاریخ صهیونیسم و آرمان‌های توسعه‌طلبانه دارد. اما چرا نتانیاهو در این مقطع خاص چنین دیدگاهی را به صراحت مطرح کرده و این گفتمان چه پیامدهایی برای آینده منطقه و جامعه بین‌المللی خواهد داشت؟

ریشه‌های تاریخی «اسرائیل بزرگ»

مفهوم «اسرائیل بزرگ» ریشه در آرمان‌های صهیونیسم، به‌ویژه مکتب زیوژآبو‌تینسکی، دارد که معتقد بود سرزمین یهودیان باید تمام فلسطین تاریخی، از جمله کرانه شرقی و غربی رود اردن را در بر گیرد. شعار «دو سوی رود اردن از آن ماست» که در دهه‌های ابتدایی قرن بیستم از سوی این جریان مطرح شد، نشان‌دهنده نگرشی بود که مرزهای سیاسی را نه بر اساس واقعیت‌های ژئوپلیتیک، بلکه بر مبنای روایت‌های تاریخی و مذهبی تعریف می‌کرد. این دیدگاه پس از جنگ ۱۹۶۷، که رژیم صهیونی کرانه باختری، نوار غزه، قدس شرقی، بلندی‌های جولان و صحرای سینا را اشغال کرد، به اوج خود رسید. اگرچه سینا در توافق کمپ دیوید به مصر بازگردانده شد، اما سیاست‌های شهرک‌سازی و الحاق تدریجی در کرانه باختری و قدس شرقی نشان داد که ایده «اسرائیل بزرگ» هرگز از گفتمان سیاسی رژیم صهیونی حذف نشده است.

حزب لیکود، که نتانیاهو از رهبران برجسته آن است، از بدو تأسیس با تشکیل دولت فلسطینی مخالفت کرده و بر حفظ کنترل بر کرانه باختری و غزه تأکید داشته است. اگرچه در دهه ۱۹۹۰ و در جریان توافق اسلو، گفتمان رسمی رژیم صهیونی به سمت پذیرش ظاهری راه‌حل دو‌کشوری متمایل شد، اما سیاست‌های عملی، به‌ویژه در دوره نتانیاهو، نشان‌دهنده عقب‌نشینی کامل از این ایده بود. اظهارات اخیر او درباره «اسرائیل بزرگ»

تبیین

مروری بر ویژگی‌های حاکمان اسلامی

سیاست‌گذاران راوبیت‌گر

غیبت روایت اما خطراتی جدی به دنبال دارد: ناتوانی در اقتاع مردم، گسترش شایعات و تحریف‌ها، کاهش سرمایه اجتماعی، عدم جذب نخبگان و رسانه‌ها، و بی‌تأثیری در صحنه بین‌المللی. طرح‌هایی مانند هدفمندی یارانه‌ها یا اصلاح ارز ترجیحی، نه به دلیل ضعف فنی، بلکه به‌خاطر فقدان روایت‌پیشینی بسا مقاومت مواجه شدند. در حوزه امنیتی، کمبود روایت‌سازی رسانه‌ای، فاصله عاطفی مردم با نمادهای مقاومت را تا چند سال به تاخیر انداخت چنانچه برخی‌ها پس از جنگ دوازده روزه به این نتیجه رسیدند که گزاره اگر در سوریه مقابل دشمن نیایستیم در تهران باید بجنگیم چقدر درست بوده است. در حوزه فرهنگی نیز مفاهیمی چون «سبک زندگی اسلامی» به دلیل کمبود روایت ملموس، شعاری به نظر می‌رسند.

سیاست‌گذار امروز باید راوی باشد. دیگر کافی نیست که او فقط مدیر قابلی باشد؛ باید بتواند در ذهن مردم معنا و در میدان عمل همراهی خلق کند. روایت‌گری، صلاحیت راهبردی سیاست‌گذار است، نه وظیفه‌ای برای روابط عمومی. تا زمانی که روایت در سیاست‌گذاری جدی گرفته نشود، حتی بهترین تصمیمات بسا بی‌اعتمادی و تحریف مواجه خواهند شد. روایت، سیاست را قابل فهم، محترم و الهام‌بخش می‌کند. وقت آن است که سیاست‌گذاری در ایران، از تصمیم‌سازی صرف به ساخت معنا و امید تغییر مسیر دهد.

سیاست‌گذاری بدون روایت، مانند کشتی‌ای است که بدون مقصد و نقشه حرکت می‌کند. هر سیاست، چه در حوزه اقتصاد، فرهنگ یا امنیت، برای موفقیت به‌زیانی نیاز دارد که معنا، هدف و امید را به مردم منتقل کند. این زبان، همان روایت است؛ عنصری که نه‌تن‌ترین، بلکه جوهره سیاست‌گذاری است. بدون روایت، حتی بهترین سیاست‌ها در معرض سوءتفاهم، مقاومت یا بی‌اعتمادی قرار می‌گیرند.

روایت، سیاست را از سطح دستور و فرمان به سطح درک و مشارکت عمومی ارتقا می‌دهد. وقتی قیمت‌ها بنابر شرایط و افزایش قیمت جهانی افزایش می‌یابد، روایت می‌تواند معنای اصلی آن را که «عدالت در توزیع منابع» است ارائه دهد. تحریم‌های سخت را می‌توان با روایت به «استقامت ملی» معنا بخشید و اصلاحات ساختاری را به «گام‌هایی برای پیشرفت» بدل کرد. بدون روایت، سیاست‌ها در ذهن مردم به تحمیل یا ابهام تعبیر می‌شوند و مشروعیت خود را از دست می‌دهند. روایت در حکمرانی سه کارکرد کلیدی دارد. نخست، تولید معنا: سیاست‌ها اغلب در شرایط بحرانی یا مبهم شکل می‌گیرند. روایت، این تصمیمات را از سطح اداری به فهم انسانی می‌رساند. دوم، تقویت همبستگی: روایت، اعتماد و همراهی مردم را جلب می‌کند و از تبدیل سیاست به عامل تفرقه‌جویگری می‌کند. سوم، ترجمه‌پذیری: روایت، سیاست را برای مخاطبان داخلی و خارجی قابل فهم و جذاب می‌سازد.

نکته گرام

مهدی فضائلی، عضو دفتر مقام معظم رهبری؛

«نظرسنجی‌های اخیر چندین مؤسسه غربی که در سطح بین‌المللی نیز مطرح هستند، مانند مؤسسه‌های پیو، گالوپ، یوگاو و دانشگاه هاروارد، همگی حاکی از انزوای جهانی، طغیان افکار عمومی و افزایش چشمگیر عدم مشروعیت و نفرت از رژیم صهیونیستی است و این از بزرگترین خسارت‌های این رژیم طی دو سال اخیر است.»

علی‌اکبر ولایتی، مشاور رهبر معظم انقلاب؛

«بهره‌گیری از افراد مجرب و پرورش یافته در نظام جمهوری اسلامی ایران در این برهه برپرتش منطقه‌ای و بین‌المللی، نشان از دوراندیشی نظام است. در این جهت انتصاب آقای دکتر علی لاریجانی به دبیری شعاع را اقدامی مؤثر می‌دانم و ان‌شاءالله موجب پیشرفت خواهد بود.»

عزت‌الله ضرغامی، وزیر سابق گردشگری؛

«سیاست در ایران شبیه به بازی «مار و پله» است یا با نیش مار سقوط می‌کنی و یا با نردبان بالا می‌روی البته به فرق عمده هم دارد.»

عبدالله گنجی، فعال رسانه؛ «بایسدن

رئیس جمهور مدعی طرفدار حقوق بشر، صلح و خلع سلاح هسته‌ای آمریکا دویار ایران را تهدید کرد، اول از قلس اشغالی و از کنار بمبهای اتمی صهیونیست ها به ایران هشدار هسته ای داد. دوم از مه‌ددموکراسی! و حقوق بشری یعنی سعودی به ایران تاخت. فرقتش با ترامپ چیست؟ تارهای صوتی حنجره اش نازک تر است.»

علی ربیعی، دبستیار اجتماعی رئیس جمهور؛

«عمیقاً دریافت‌ام ایجاد گشودگی در بکارگیری افراد از عمیق‌ترین لایه‌های جامعه بادیگاه‌های مختلف، ضروری است تا جهت‌گیری گفت‌مانی «دولت برای همه ایرانیان و همه ایرانیان در دولت» شکل گیرد و موانع ذهنی و عملی برای امکان حضور هر کس که توانی برای حل مسائل و کاستن از رنج مردم دارد، فراهم شود.»

کاظم غریب آبادی، معاون حقوقی و بین‌الملل

وزارت امور خارجه ایران؛ «تقض‌تکان‌دهنده

اخلاق قضایی؛ نایب رئیس دیوان بین‌المللی دادگستری آشکارا از اسرائیل، رژیم‌یکه پرونده‌های متعددی در دیوان دارد، جانب‌داری می‌کند. این جانب‌داری آشکار، اعتبار دیوان بین‌المللی دادگستری را تضعیف می‌کند و اصل بنیادین بی‌طرفی قضایی را نقض می‌کند.»

مالک شریعتی، عضو کمیسیون انرژی؛ «گرچه

ماشه عمل‌ا توخالی است، با ارسال نامه ۳ کشور اروپایی به سازمان ملل، دو گزینه موثر روی میز ایران است: ۱. قبل از فعال‌سازی مکانیزم ماشه: خروج از برجام. ۲. بلافاصله پس از ماشه: خروج از NPT. به نظر می‌رسد اولی بر دومی مقدم باشد، چراکه با خروج از NPT، برجام دیگر موضوعیت ندارد. با خروج ایران (بعنوان طرف اصلی) از برجام، این توافقنامه از هم می‌پاشد؛ لذا مکانیزم ماشه هم از منظر حقوقی منتفی شده، اروپایی‌ها برای بازگشت قطعه‌نامه‌ها باید مستقیماً رای‌گیری کنند که (برخلاف ماشه) توسط روسیه یا چین قابل وتو شدن است. متناسب با قدم بعدی اروپا، خروج از NPT شدنی است.»

ناصر کنعانی، سخنگوی پیشین وزارت

خارجه؛ «حماس به اقدام سازمان ملل در گنجاندن نام این جنبش در «فهرست سیاه

مرتکبان خشونت جنسی در منازعات مسلحانه» اعتراض و آن را براساس روایت‌های جعلی اسرائیل دانست. حماس به «حذف ارتش اسرائیل از این فهرست» نیز اعتراض کرد. بقول سعیدی در گلستان؛ «سگ را گشاده‌اند و سگ را بسته.»»

الهام عابدینی، فعال رسانه؛ «کلودیا وب،

نماینده سابق پارلمان بریتانیا می‌گوید «اسرائیل صلح نمی‌خواهد، آن‌ها غزه را می‌خواهن.. فلسطین آزاد باد.» دنیا اینقدر سکوت کرد که رژیم صهیونیستی آشکارا به دنبال اشغال کامل غزه و الحاق آن به سرزمین‌های اشغالی است.»

مهدیه چوپانی

دبیر گروه مجازستان

در روزگاری که تکنولوژی بخشی جدایی‌ناپذیر از زندگی ما شده، پیام‌رسان‌های بومی ایرانی توانسته‌اند با ایفای نقشی مؤثر در ایام اربعین، پلی میان سنت و مدرنیته باشند. از ارتباط ساده خانوادگی تا خدمات مالی و فرهنگی، این ابزارهای دیجیتال به یاری زائران آمده‌اند تا تجربه‌ای آرام‌تر، امن‌تر و معنوی‌تر را در این سفر مقدس رقم بزنند. اربعین، دیگر فقط یک راهپیمایی نیست؛ این روزها کاروان‌های عشق، در مسیر دیجیتال نیز گام برمی‌دارند.

در ایام اربعین حسینی، میلیون‌ها عاشق و دل‌داده سیدالشهداء از سراسر ایران و جهان، راهی کربلای معلی شدند. در این میان، پیام‌رسان‌های بومی ایرانی چون «بله»، «آیتا»، «سروش پلاس»، «رویکا»، «گپ» و «ای‌گپ» با ارائه خدمات متنوع، نقش پررنگی در تسهیل ارتباطات، اطلاع‌رسانی و ارائه خدمات به زائران ایفا می‌کنند. این پیام‌رسان‌ها نه تنها بستر مناسبی برای ارتباطات فردی و گروهی میان زائران و خانواده‌هایشان فراهم کرده‌اند، بلکه با راه‌اندازی کانال‌های رسمی، سامانه‌های خدماتی، نقشه‌های مسیر، و امکانات پرداخت، توانسته‌اند در کنار دولت و نهادهای مردمی، به کاروان اربعین خدمت‌رسانی کنند.

یکی از اصلی‌ترین نیازهای زائران در مسیر پیاده‌روی اربعین، ارتباط آسان با همراهان و خانواده است. با توجه به محدودیت‌های اینترنت بین‌المللی، اختلال در شبکه‌های خارجی، و هزینه‌های بالای رومینگ، پیام‌رسان‌های داخلی با سروورهای بومی، ارتباطی پایدار و ارزان‌تر را برای کاربران ایرانی فراهم می‌کنند. بسیاری از این پیام‌رسان‌ها، برای ایام اربعین تعرفه‌های ویژه‌ای در نظر گرفته‌اند، یا با همکاری اپراتورها ترافیک رایگان

کاروان‌های دیجیتال

مروری بر نقش پیام‌رسان‌های بومی در خدمت‌رسانی به زائران اربعین

یا نیم‌بها ارائه می‌دهند.

در روزهای شلوغ اربعین، اطلاع‌رسانی به‌موقع از مسیرها، وضعیت مرزها، خدمات بهداشتی، امنیتی و تغذیه‌ای اهمیت زیادی دارد. کانال‌های رسمی نهادهای مختلف مانند هلال‌احمر، ستاد اربعین، نیروی انتظامی و حتی موبک‌های مردمی، در پیام‌رسان‌هایی مانند آیتا و سروش پلاس فعال هستند. کاربران می‌توانند با عضویت در این کانال‌ها، از آخرین اخبار، هشدارهای جوی، شرایط مرزها و تغییرات مسیر مطلع شوند.

پیام‌رسان «بله» با اتصال به بانک ملی، امکانات گسترده‌ای برای خدمات مالی زائران فراهم کرده است. از پرداخت کمک‌های مردمی به موبک‌ها گرفته تا انتقال وجه، خرید بلیت، شارژ تلفن همراه

و حتی خرید ارز اربعین، بخشی از خدماتی است که کاربران می‌توانند به‌صورت درون‌برنامه‌ای از آن بهره‌مند شوند.

در «رویکا» نیز امکان اتصال به کیف پول دیجیتال، پرداخت QR در موبک‌ها و رصد تراکنش‌های بانکی فراهم شده است. این خدمات به‌ویژه برای زائرانی که به‌دلیل محدودیت نقدینگی نمی‌توانند پول زیادی با خود حمل کنند، بسیار مهم است.

برخی پیام‌رسان‌ها مانند «ای‌گپ» و «گپ» با همکاری گروه‌های مردمی و سازمان‌های دولتی، نقشه‌های تعاملی از مسیر پیاده‌روی نجف تا کربلا ارائه کرده‌اند که اطلاعاتی مانند مکان موبک‌ها، مراکز درمانی، ایستگاه‌های صلواتی و ایستگاه‌ها

گزارش

هشتگ اربعین

پیام عاشورا چگونه به جهان رسید؟

اربعین فراتر از جامعه شیعه است. بسیاری از غیرمسلمانان، مسیحیان، سنی‌ها، و حتی افراد سکولار با پیام‌های انسانی و ضد ظلم امام حسین(ع) ارتباط برقرار کرده و تجربیات خود از حضور در اربعین را در رسانه‌های اجتماعی منتشر می‌کنند. این محتوای متکثر، به روایت چندصدایی از اربعین منجر شده که بار معنایی آن را برای طیف وسیعی از مخاطبان جذاب‌تر و قابل فهم‌تر کرده است.

ابزارهای دیجیتال مانند موبایل، اینترنت همراه، پلتفرم‌های پخش زنده، و اپلیکیشن‌های ویرایش سریع ویدیو، امکان مستندسازی سریع و در لحظه از اتفاقات مسیر اربعین را فراهم کرده‌اند. دیگر لازم نیست منتظر گزارش تلویزیونی یا مستند رسمی بمانیم؛ هزاران روایت شخصی از تجربه پیاده‌روی، مهمان‌نوازی موبک‌ها، و فضای

مردمی تبدیل شود. هشتگ‌هایی مانند Arbae-en، اربعین، LoveForHussain، WalkToKar، bala و ده‌ها مورد مشابه، فضایی برای هم‌گرایی محتوای جهانی درباره اربعین فراهم کرده‌اند. این هشتگ‌ها باعث شده‌اند که محتوای تولیدشده توسط کاربران از ملیت‌ها، زبان‌ها و مذاهب مختلف، در یک فضا دیده و تحلیل شود. طبق گزارش‌های تحلیلی، هشتگ #Arbaeen در سال‌های اخیر میلیون‌ها بار در توییتر، اینستاگرام و تیک‌تاک مورد استفاده قرار گرفته است، که نشان از رشد قابل‌توجه تعاملات جهانی با این رویداد دارد.

نفوذ پیام اربعین

به دل روایت‌های غیرشیعی

یکی از نکات جالب توجه، گسترش پیام

عرفانی اربعین در همان لحظه منتشر می‌شود. این ویژگی باعث احساس مشارکت دیجیتال در میان کسانی می‌شود که امکان حضور فیزیکی در مراسم را ندارند.

البته شبکه‌های اجتماعی تنها بستر تبلیغ یا روایت‌گری مثبت نیستند. گاهی شاهد نقدهایی درباره جنبه‌های مختلف مراسم، چالش‌های امنیتی، ضعف‌های مدیریتی یا حتی هجمه‌های رسانه‌ای هدفمند نیز هستیم. همین امر ضرورت حضور فعال‌تر و هوشمندانه‌تر جریان‌های فرهنگی در این فضا را گوشزد می‌کند تا بتوانند از قدرت روایت‌گری درست بهره ببرند. در نهایت اینکه پیاده‌روی اربعین دیگر فقط یک مراسم سنتی نیست؛ یک جریان زنده و جهانی است که بخش عمده‌ای از آن در بستر دیجیتال شکل گرفته و رشد می‌کند. شبکه‌های اجتماعی و رسانه‌های نوین، با فراهم کردن بسترهای ارتباطی، تصویری و روایی، باعث شده‌اند پیام اربعین در ابعاد انسانی، فرهنگی و اجتماعی، از مرزها عبور کرده و به وجدان‌های بیدار در سراسر جهان برسد. در عصری که رسانه بر ذهن و دل انسان‌ها حکومت می‌کند، فناوری ابزاری قدرتمند در خدمت معنویت شده است.

خبر خوب

تولید فیبرنوری

همکاری ونزولا و ایران

بر اساس توافقات انجام شده بین ایران و ونزولا کارخانه فیبرنوری ایرانی احداث شده در این کشور به تازگی راه‌اندازی شده و تولیدات خود را آغاز کرده است همچنین شرکت‌های دانش‌بنیان کشورمان نیز در زیرساخت‌های ارتباطی ونزولا فعال شده‌اند از طرفی اقداماتی برای صادرات فناوری به کشورهای شاخ آفریقا، آمریکای لاتین و روسیه انجام شده است.

پژواک

هوش مصنوعی

۷۰۰ میلیون کاربر

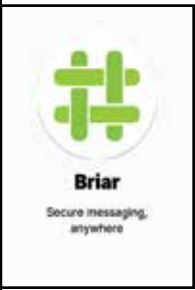
به‌لطف قابلیت تولید تصویر مبتنی بر مدل GPT-۴، به‌صورت وحشتناکی افزایش یافته است.

رکوردشکنی‌های چت جی‌پی‌تی هنوز ادامه دارند و احتمالاً این چت‌بات در هفته جاری به ۷۰۰ میلیون کاربر هفتگی فعال خواهد رسید. در نیمه اول سال ۲۰۲۵، کاربران به‌صورت متوسط ۱۶ دقیقه در روز از اپلیکیشن چت جی‌پی‌تی استفاده کرده‌اند. محبوبیت چت جی‌پی‌تی به‌لطف قابلیت تولید تصویر مبتنی بر مدل GPT-۴، به‌صورت وحشتناکی افزایش یافته است.

نرم افزار

امن و متن‌باز

همیشه در دسترسید

پیام‌رسان امن و متن‌باز Briar برای ارتباط در شرایط بدون اینترنت طراحی شده است. این اپلیکیشن از بلوتوث و وای‌فای دایرکت برای انتقال پیام‌ها به‌صورت همتا به همتا استفاده می‌کند و نیازی به سرور مرکزی ندارد. همین ویژگی باعث می‌شود برای استفاده در شرایط قطع اینترنت یا حوادث طبیعی مناسب باشد. تمامی پیام‌ها Briar رمزنگاری می‌شوند و امکان ردیابی یا ذخیره در سرور وجود ندارد.

نقاش اهل بیت (ع)

گروه فرهنگ

صبح صادق

استاد محمود فرشچیان سرآمد هنر نگارگری و مینیاتور در عصر حاضر است. این هنرمند که بیشتر به خاطر تابلوهایی چون «عصر عاشورا»، «خواهد آمد»، «ضامن آهو» و همچنین طراحی ضریح حرم‌های مقدس امام حسین (ع) و امام رضا(ع) بین مردم شناخته شده است، دارای سبکی متفاوت و دستانی متبحر در نقاشی و ترسیم‌گری بود. به مناسبت درگذشت این هنرمند برجسته و برای بررسی سبک کاری و آثار و تأثیراتش، نظر یک هنرمند پیشکسوت را جویا شدیم: «استاد علیرضا ذاکری»، از هنرمندان شناخته شده عرصه طراحی و نقاشی و کاریکاتور مطبوعاتی است. آنچه ذاکری را گزینه مناسبی برای مصاحبه درباره فرشچیان کرده این است که هم نقاشی‌های دیجیتال او تحت تأثیر سبک کاری فرشچیان است و هم تجربه تعامل و مواجهه رسانه‌ای با استاد داشته. بنابراین سراغش رفیم و نظرات و خاطراتش از مرحوم فرشچیان را جویا شدیم. گفتنی است، علیرضا ذاکری، طراح، نقاش و صاحب نظر هنرهای تجسمی است. بیش از ۴ دهه از شروع از فعالیت هنری او می‌گذرد. در زمینه خوشنویسی، عکاسی مستند اجتماعی و خلاقه، ادبیات و گرافیک، صاحب تخصص و آثار قابل تأملی است. ذاکری داوری جشنواره‌های بین المللی کاریکاتور، جوایز هنری، دو طوبای زرین از جشنواره تجسمی فجر، طراحی اولین تمبر کرونای جهان و بیش از ۱۰ تمبر ملی در در کارنامه خود دارد. نقاشی دیجیتال پرتره شخصیت‌های فرهنگ و اندیشه و شهدای شاخص که در یک دهه اخیر، خلق کرده مورد توجه مردم و اهالی فرهنگ و هنر قرار گرفته است.

علیرضا ذاکری ابتدای صحبت‌هایش به جایگاه والای مرحوم فرشچیان در جهان اشاره کرد و گفت: «بسیاری از مراکز هنری و موزه‌های دنیا متقاضی آثار ایشان بودند و از خارج کشور هم سفارش کار داشت. نقل بود کاغذی که استاد فرشچیان روی آن نقش زده باشد به گران‌ترین کاغذ تبدیل می‌شود.»

وی درباره تأثیر محمود فرشچیان بر تاریخ هنر

ایران هم معتقد است: «در حوزه مینیاتور کار بزرگی کرد؛ ضمن حفظ سنت، آن را ارتقا داد و فضاهایی را وارد این هنر کرد که تا بحال در آن اتفاق نیفتاده بود. مینیاتور، قرن‌ها در جامی می‌زد و به شیوه سنتی تداوم داشت که استاد فرشچیان آن را دگرگون کرد.»

ذاکری درباره زمینه ظهور فرشچیان به عنوان یک هنرمند مطرح و بزرگ توضیح داد: «مرحوم محمود فرشچیان در خردسالی دچار حادثه‌ای ناگوار شدند و درون حوص آب افتاده و تجربه شبیه مرگ را به مانند وضعیتی شبیه به آنچه مهمانان برنامه «زندگی پس از زندگی» تجربه کردند را از سر گذراند. ایشان می‌گفت فرم‌هایی را در آن عالم دیده و این رنگ‌هایی که در کارش موج می‌زند و این پیچیدگی‌های قلم، حاصل همان مشاهدات در آن خلسه روحی بوده است. پدر و مادر او هم افرادی دل‌داه اهل بیت بودند و استاد در یک فضای کاملاً معنوی و مذهبی پرورش یافته و رشد کرد. از همان کودکی تحت تعلیم استادی قرار داشتند که برای هر کاری «بسم‌الله» می‌گفت و در فضایی معنوی رشد کرد. این معنویت وقتی درکنار تخصص قرار می‌گیرد برکات زیادی در پی دارد. من شکی ندارم دلیل اصلی رشد شگفت‌انگیز مینیاتور نزد استاد به‌خاطر همین تجربیات و روحیات معنوی بوده است. تخصص و فن را همه می‌توانند یاد بگیرند و هنرمند شوند، اما استاد فرشچیان به‌خاطر همین تجربیات معنوی، سطح مینیاتور را از هنر هم بالاتر برد و به آثار تاریخی و ماندگار رساندند. خوشنویسان در قدیم می‌گفتند؛ «داند آنکس که آشنای دل است، که صفای خط از صفای دل است» یعنی اگر ما در یک اثر هنری زیبایی می‌بینیم و ما را جذب و تسخیر می‌کند، این از باطن هنرمند است. به تعبیر یکی از اساتیدم، هنر لو دهنده است. یعنی هنر لو می‌دهد که درون یک هنرمند چه می‌گذرد. من وقتی نقاشی می‌کشم، درواقع باطن خودم را روی بوم ترسیم می‌کنم. فرشچیان خودش را به سطحی رساند که توانست تابلوی «عصر عاشورا» را خلق کند. آن هم در دهه ۵۰ که اوج غلبه هنر مدرن و غربی در ایران بود و همان طور که می‌دانید فضای هنری قبل

از انقلاب چندان سالم نبود؛ فرشچیان در چنین شرایطی آن تابلو را خلق کرد. استاد فرموده بود که قبل از طراحی این تابلو ۲۲ بار کربلا رفته بود و این روحیات باطنی، ایشان را به سطحی رساند که سطح مینیاتور را هم بالا برد؛ فرشچیان خودش را هم در حد عرفای بزرگ بالا برد و شند نقاش اهل بیت. تا جایی که توفیق طراحی ضریح امام حسین(ع)، امام رضا(ع) و حضرت عبدالعظیم حسنی (در دست ساخت است) را پیدا کرد. به‌ویژه که فرشچیان بابت همه آثار مذهبی‌اش و همچنین ضریح‌هایی که طراحی کرده هیچ پولی دریافت نکرده است. خوشا به سعادتشان که قلمش ضریح‌هایی را طراحی کرده که تا سال‌های دور محل تجلی ارادت میلیون‌ها زائر عاشق اهل بیت(علیه‌السلام) خواهد بود.»

این هنرمند همچنین درباره برخورد سرد اهالی هنر مدرن و روشنفکران با مرحوم فرشچیان هم گفت: «بعضی‌ها از اینکه یک استاد در این سطح دغدغه‌اش باورهای مذهبی است، خشمگین هستند. بگذاریم عصبانی باشند! این البته از بی‌سوادی آنهاست. چون اگر تاریخ هنر ایران را مرور کنیم، بزرگترین هنر مندان و ادیبان ما از رضا عباسی گرفته تا سعدی و حافظ و مولانا همه سر ارادت به مکتب اسلام و اهل بیت(علیه‌السلام) داشتند. اما متأسفانه روشنفکری معاصر تصور می‌کند که هرچه افراد از معنویت و الهیات دورتر باشند، هنرمندتر هستند. من معتقدم این مردم هستند که یک اثر هنری را قضاوت می‌کنند. مگر در سینما، معتبرترین انتخاب، انتخاب مردمی نیست. این اتفاق درباره آثار مرحوم استاد فرشچیان هم افتاده و تابلوهایی مثل «عصر عاشورا» همواره نزد مردم محبوب و ارزشمند خواهد بود و در تاریخ، ماندگار شده‌است. در سالی که گذشت، در حراج تهران، یکی از آثار استاد فرشچیان بالاترین قیمت را پیدا کرد. هر چند که پول ملاک ارزش یک اثر هنری نیست. اما در حراج تهران، اثری از فرشچیان در بالاترین جایگاه قرار گرفت و با آثار مینیاتوری از «رضا عباسی» و هنر مندان مطرحی از دوران صفویه و قاجار رقابت کرد.»

ذاکری همچنین خاطره‌ای از فرشچیان به این

شرح بازگو کرد: «اواسط دهه ۷۰ وقتی به عنوان طراح و دبیر صفحه هنری روزنامه قدس در مشهد مشغول به کار بودم، در مراسمی استاد فرشچیان حضور داشت و من در آن مراسم کنجکاوی مطبوعاتی‌ام گل کرد و روی کاغذ، دو سؤال را خطاب به استاد فرشچیان نوشتم. استاد وقتی کاغذ را خواندند پرسید چه کسی این سؤال را پرسیده؟ اعلام کردم که من! استاد از من خواست تا پای تریبون بروم. وقتی به آنجا رفتم، از من خواست تا خودم را معرفی کنم. من هم خودم را معرفی کردم و گفتم که روزنامه‌نگار هستم. پرسشم این بود که مینیاتوربست‌ها همواره در آثارشان چهره اهل بیت را با نور یا پوشیه پنهان می‌کردند، شما چهره امام رضا(ع) را در تابلوی «ضامن آهو» از کجا کشیدید؟ بعد هم استاد گفت که این سؤالی است که یک روزنامه‌نگار پرسیده و من قصد ریا ندارم و سؤال او را جواب می‌دهم. استاد عینک خود را برداشته و اشک خود را پاک کردند و گفتند که سال ۱۳۵۸ برای عمل قلب به آمریکا رفته بود. به حضرت امام رضا(ع) متوسل می‌شوند و بعد از آن وقتی آخرین آزمایش قبل از عمل را انجام می‌دهد در کمال ناباوری دکتر ها اعلام می‌کنند که او کاملاً سالم است و نیازی به عمل ندارد! دکتر ها از این اتفاق شگفت‌زده می‌شوند. فرشچیان هم به پاس آن اتفاق، تابلوی ضامن آهو را طی شش ماه می‌کشند. استاد گفتند وقتی به‌قسمت چهره حضرت که رسید، در دلم به حضرت گفتم «می‌خواهم چهره مبارک شما را طراحی کنم. شب هنگام به حضرت متوسل شدم حضرت با محبت به خوابم آمدند و فرمودند که من را ببین و چهره‌ام را بکش؛ اما وقتی صبح از خواب بیدار شدم چهره امام را فراموش کرده بودم! شب دوم نیز به حضرت متوسل شدم و حضرت به خوابم آمدند و این اتفاق تا سه شب تکرار شد و چهره را کشیدم.» به نظر من این حرف‌ها را می‌توان از هنر مند بزرگی همچون استاد فرشچیان پذیرفت. به‌ویژه که یک بار دیگر هم قبل از طراحی ضریح امام رضا(ع)، دستشان شفا پیدا کرده بود. بعد هم سؤال بعدی من را با مهربانی پاسخ داد.»

برداشت

نگاهی به کتاب «هواتو دارم» به بهانه چاپ چهل و پنجم

عشقی آسمانی در زندگی زمینی!

این کتاب به تعبیری دیگر، روایتی از سیر و سلوک آدم‌ها، از زمین به آسمان است. اما نه همه آدم‌ها؛ بلکه روایت آنهایی که فرصت‌ها را غنیمت می‌شمرند و نشانه‌ها را خوب و دقیق می‌بینند.

یکی از نقاط قوت اصلی «هواتو دارم» سادگی و صمیمیت نثر آن است که مخاطب را به‌سرعت در گیر خود می‌کند. از همان لحظه شروع خواندن، کتاب جایی از اعماق قلب خواننده را نشانه می‌گیرد. بخشی از کتاب که اوج این صمیمیت و تعهد را نشان می‌دهد، دیالوگی تأثیرگذار است: «... منتظر بودم بین همه این حرف‌ها سفارشی هم برای خودم داشته باشد؛ ولی چیزی نگفت، همه را که به من سپرد از روی صندلی بلند شد، با همان چشم‌های اشک‌بار به مرتضی گفتم: با معرفت پس من چی، منو به کی

می‌سپری؟ لبخند آرامی زد و گفت: نگران نباش، بهت قول می‌دم، خودم همه‌جا، همه وقت، هر طوری هم که بشه هواتو دارم...». این جمله، چکیده‌ای از وفاداری و عشق بی‌قید و شرطی است که در سراسر کتاب جاری است.

کتاب همچنین صحنه‌هایی دلنشین از زندگی شهید عبداللّهی را به تصویر می‌کشد، از جمله روایت عروسی او که بسیار متفاوت از مراسم‌های معمول برگزار شد. این روایت نشان می‌دهد که چگونه می‌توان با رویکردی متفاوت، شادی و معنویت را در هم آمیخت: «نصف بیشتر مهمان‌ها رفقای مسجلی و مدرسه بودند؛ برای همین خیلی متفاوت از عروسی‌های معمول برگزار شد. از دست‌زدن‌ها و شعرخوانی خانم‌ها تا روی میز زدن‌ها و بالا پرت کردن داماد

توی تالار آقایان. با اینکه قبل از مراسم عروسی فکر می‌کردیم بعضی‌ها بگویند «این چه مدل جشنیه؟! مگه بدون آرگ و آهنگ عروسی میشه؟» اما این اتفاقات این‌قدر جالب بود که حتی بعضی فامیل‌ها که خارج از کشور زندگی می‌کردند و کاملاً متفاوت بسا ما بودند، از نحوه برگزاری جشن خوششان آمده بود.» این بخش، زیبایی و تأثیرگذاری زندگی ساده و معنوی را به شکلی ملموس به تصویر می‌کشد و نشان می‌دهد که پایدندی به ارزش‌ها می‌تواند حتی برای کسانی که با این سبک زندگی آشنایی ندارند، جذاب و دلنشین باشد.

«هواتو دارم» نه تنها یادبود یک شهید بزرگوار، بلکه دعوتی است به تأمل در معنای حقیقی زندگی، عشق و ایثار.

یادداشت

خورشید هشتم و هنر هفتم

آرش فهیم

دبیر گروه فرهنگ

تاریخ و فرهنگ ایران‌زمین، گنجینه‌ای بی‌بدیل از معنویت و حکمت است که ریشه در آموزه‌های عمیق اسلامی دارد. در این میان، نسام مبارک حضرت ثامن‌الحجج، علی بن موسی الرضا(ع)، چون نگینی درخشان بر تارک تمدن ایرانی می‌درخشد. آن حضرت نه تنها امام هشتم شیعیان، بلکه نقطه‌ه عطفی در هویت فرهنگی و دینی ما ایرانیان هستند. حضور ایشان در خطه خراسان، موجب پیوندی عمیق میان آموزه‌های رضوی و روح جمعی ایرانی شده است؛ پیوندی که تا به امروز، سرچشمه بسیاری از فضائل اخلاقی، هنری و ادبی در این‌دیار بوده است. حرم مطهر رضوی، قلب تپنده ایران اسلامی است که میلیون‌ها عاشق دل‌باخته را از سراسر جهان گرد هم می‌آورد و کانون اشاعه فرهنگ غنی رضوی محسوب می‌شود.

با این وجود، وقتی به بازتاب این جایگاه رفیع و اهمیت والا در رسانه‌های دینداری و شنیداری، به ویژه سینما و تلویزیون، می‌نگریم، با خلأیی اسفبار رویه‌رو می‌شویم. به نظر می‌رسد که اهالی هنر و رسانه، آن‌گونه که شایسته این مقام قدسی است، به معرفی و تبیین ابعاد گوناگون شخصیت و سیره آن حضرت نپرداخته‌اند. در حادظه جمعی ما، سریال ارزشمند «ولایت عشق» به کارگردانی «مهدی فخیب‌زاده»، اثری درخشان و ماندگار است که تصویری از زندگی پربار حضرت رضا(ع) را به نمایش گذاشت. اما آیا این تنها اثر فاخر برای شخصیتی چنین عظیم کافی است؟ جز این سریال و چند فیلم سینمایی انگشت‌شمار که غالباً هم با کیفیتی در خور، ساخته نشده‌اند، کار جدی و عمیقی در این حوزه صورت نگرفته است.

این کم‌کاری در حالی است که سینما و تلویزیون، به عنوان قدرتمندترین ابزارهای فرهنگ‌ساز در عصر حاضر، می‌توانند نقش بی‌بدیلی در معرفی هرچه بهتر سیره، کلام و کر امات امام رضا(ع) ایفا کنند. پرداختن به ابعاد علمی، اخلاقی، سیاسی و اجتماعی زندگی حضرت رضا(ع)، نه تنها موجب غنای فرهنگی جامعه می‌شود، بلکه می‌تواند الگویی شایسته برای نسل جوان فراهم آورد. تصور کنید چه آثار ماندگاری می‌توان خلق کرد اگر سینما و تلویزیون ما به جای پرداختن به موضوعات کم‌اهمیت، از داستان‌های پربار و آموزنده زندگی امام رضا(ع) الهام بگیرند؛ داستان‌هایی که در آنها حکمت، بردباری، علم، و عدالت در اوج تجلی خود قرار دارند.

نباید فراموش کرد که نسل امروز، بیش از هر زمان دیگری نیازمند الگوهای معنوی است. الگوهایی که با زبان هنر و در قالب روایت‌های جذاب و تأثیرگذار، به آنها معرفی شوند. انتظار می‌رود که هنر مندان متعهد و دغدغه‌مند کشورمان، با درک این مسئولیت خطیر، گام‌های جدی‌تری در این مسیر بردارند. لازم است که تولیدکنندگان، کارگردانان، فیلمنامه‌نویسان و بازیگران، با نگاهی عمیق‌تر و دلی شیفته‌تر، به سراغ این گنجینه بی‌کران بروند و با خلق آثاری در خور، دین خود را به حضرت شمس‌الشموس ادا کنند. امیدواریم که در آینده‌ای نه چندان دور، شاهد تولد ده‌ها اثر فاخر و اثرگذار درباره امام رتوف در سینما و تلویزیون کشورمان باشیم تا چراغ عشق به ایشان، همواره در دل‌های مردم فروزان‌تر از پیش بدرخشد.

قبیله عشق

قلبی که دوباره
برای ایران تپید

اسمش این بود که سردار «حسن محقق»، معاون سازمان اطلاعات سپاه، در ۲۵ خرداد ۱۴۰۴ در حمله موشکی رژیم صهیونیستی به ساختمان مرکزی سازمان اطلاعات سپاه ترور شد، اما واقعیت این بود که او ۳۷ سال قبل، جانش را برای دفاع از آب و خاک و ناموس ایران تقدیم کرده و در تمام این سال‌ها، شهید زنده بود.

«محمدعلی محققى»، معاون علمى فرهنگستان علوم پزشکی و برادر شهید سردار حسن محقق هم، ذکر خبر از برادر آسمانی‌اش را با روایت یک ماجرای عجیب از پیشینه این عکس شروع می‌کند و می‌گوید: حسن آقا که در دوران دفاع مقدس فرماندهی گردان حبیب را بر عهده داشت، در سال ۱۳۶۷ در جریان آخرین عملیاتی که در منطقه شلمچه اجرا شد، به‌شدت مجروح شد؛ طوری که یک پایش را به طور کامل از دست داد، پای دیگرش شدیداً آسیب دید و علاوه بر این، دچار ایست قلبی شد. شدت جراحات به حدی بود که امدادگران تصور می‌کنند فرمانده به شهادت رسیده؛ بنابراین او را در کنار پیکر شهدا قرار می‌دهند.

اما خواست خدا بود که هم‌زمان محض احتیاط به سراغ پیکر حسن آقا می‌روند و متوجه می‌شوند قلبش هنوز ضربان دارد! خبر که به تیم پزشکی می‌رسد، به سرعت به محل می‌آیند، اما در همان حین که می‌خواهند حسن آقا را به بیمارستان منتقل کنند، دچار ایست قلبی می‌شود.

هیچ‌کس نمی‌دانست در پشت صحنه ولولہ‌ای که در بیمارستان صحرایی به پا شده بود، این دست قدرت خدا بود که داشت عملیات نجات یکی از سربازان خمینی را هدایت می‌کرد: «عملیات احیای قلبی در بیمارستان صحرایی امام حسین(ع) در همان منطقه جنگی انجام می‌شود و حسن آقا که برای دفاعی هیچ علامت حیاتی نداشت، به طور معجزه‌آسایی به زندگی برمی‌گردد.

آن موقع، من هم به همراه تیم اضطراری به اهواز رفته بودم. تعدادی از اعضای گروه‌ها ما به خط مقدم رفته بودند و ما در بیمارستان سینا مستقر شده بودیم. از اتفاقاتی که برای حسن آقا افتاده بود، اطلاع نداشتیم. فقط شنیدم مجروح شده و وقتی خبردار شدم که به طور اورژانسی به تهران منتقل شده بود.

تقدیر الهی بر این قرار گرفته بود که حسن آقا از آن حادثه که بسیار به شهادت نزدیک بود، زنده برگردد و ۲۷ سال دیگر هم به نظام مقدس جمهوری اسلامی و ملت ایران خدمت کند؛ ۳۷ سالی که تماماً در خط مقدم و همراه با

خطرات دائمی بود.

حسن آقا، سنگ صبور هم‌زمان به‌ویژه جانبازان و آزادگان بود. انکار شده بود ملجأ و پشت و پناهشان و به‌نوعی با آنها زندگی می‌کرد. پای حرف‌هایشان می‌نشست و به مشکلاتشان رسیدگی می‌کرد.

حسن آقا با وجود جراحات و آسیب‌های جسمی بسیار شدیدی که متحمل شده بود، لحظه‌ای دست از تلاش و فعالیت برنداشت و علاوه بر اینکه با روحیه بالا و عزم راسخ در سخت‌ترین مسئولیت‌ها در سپاه پاسداران خدمت می‌کرد، از ادامه تحصیل هم غافل نشد و تحصیلاتش را در دانشگاه در رشته مدیریت ادامه داد.»

نماینده ولی فقیه در سپاه مطرح کرد

غلبه
گفتمان مقاومت
بر گفتمان سازش

حجت‌الاسلام والمسلمین «عبدالله حاجی صادقی» نماینده ولی فقیه در سپاه، در دوره سهروزه «حماسه اقتدار ملت ایران و بلاغ مبین» که به همت مرکز بسیج اساتید، مدیران و نخبگان حوزه علمیه قم در مشهد مقدس برگزار شد، با اشاره به بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی در سال ۱۳۷۰ مبنی بر اینکه «اگر همه قدرت‌های دنیا بخواهند باوجود بسیجیان مؤمن ما، نظام را شکست بدهند، والله قادر نخواهند بود»، اظهار داشت: پیروزی در جنگ باید بر مبنای تحقق اهداف هر یک از طرفین تحلیل شود؛ هدف دشمن چه بود؟ چگونه برای هدف خود اقدام کرد؟ به چه نتیجه‌ای رسید؟ و اکنون وظیفه ما چیست؟

حجت‌الاسلام حاجی صادقی با بیان اینکه اکنون در میانه جنگ هستیم؛ نه دوران پساجنگ، اضافه کرد: عاشورا در زمان کوتاهی رخ داد، اما روایت آن قرن‌هاست که ادامه دارد.

♦ **اجازه ندهید دشمن روایت پیروزی کند!**
نماینده ولی فقیه در سپاه افزود: همان‌گونه که زینب کبری(س) و امام سجاده(ع) اجازه ندادند تا روایت عاشورا به نفع دشمن تحریف شود، امروز نیز نباید اجازه داد که دشمن، روایت پیروزی داشته باشد.

وی هدف اصلی دشمن را تحمیل اراده خود بر ملت ایران دانست و گفت: پس از رحلت پیامبر اعظم(ص) نیز دشمنان اسلام مانند کعب‌الاحبار به‌صورت مستقیم وارد مبارزه نشدند، بلکه با صحنه‌گردانی، به «جنگ نرم» روی آوردند.

♦ **معجزه جنگ دوازده روزه**

حجت‌الاسلام حاجی صادقی با نقل تعبیر رهبر معظم انقلاب مبنی بر اینکه در جنگ تحمیلی ۱۲ روزه «معجزه شد»، گفت: خدای مقلب القلوب، دل‌های مردم را آرام کرد و دشمنان دریافتند که

تلاش ۳۰ ساله‌شان برای تغییر ذائقه مردم در ۱۲ روز فروپاشید؛ آنها نتوانستند نظام را تضعیف کنند، بلکه موجی از خشم مقدس و یکپارچگی میان مردم ایجاد شد و «گفتمان مقاومت» بر «گفتمان سازش» غلبه یافت. نتیجه این جنگ تقویت ولایت‌مداری، نمایش اقتدار امت با امام، و بروز کارآمدی نظام حکمرانی اسلامی بود.

♦ **جنگ دوازده مشروعبیت قدرت هسته‌ای ایران را به دنیا نشان داد**

نماینده ولی فقیه در سپاه همچنین به نمایش قدرت موشکی و نظامی جمهوری اسلامی ایران اشاره و بیان کرد: مشروعبیت قدرت هسته‌ای کشور در این جنگ به دنیا اثبات شد. درباره پذیرش توقف آتش نیز شرط اصلی ایران انجام آخرین عملیات از سوی نیروهای ما بود؛ چراکه دشمن آغازکننده جنگ بود.

بسه گفته وی، ادامه جنگ بدون پذیرش توقف آتش می‌توانست انسجام داخلی را خدشه‌دار کند و زمینه‌ساز فعال‌شدن مجدد جریان غرب‌گرا در داخل شود.

حجت‌الاسلام حاجی صادقی به جهاد تبیینی که رهبر انقلاب اسلامی با صدور هفت فرمان، بر آن تأکید کرده‌اند، اشاره و تأکید کرد: نباید اجازه دهیم که دشمن از طریق جنگ شناختی و روایت‌سازی، پیروزی خود را القا کند. باید روایت درست پیروزی نظام را تبیین کنیم.

نماینده ولی فقیه در سپاه همچنین بر حفظ روحیه استکبارستیزی تأکید و از سخنان برخی جریان‌های

فرمانده قرارگاه سایبری خاتم الانبیاء(ص) مطرح کرد

افق روشن مقاومت اسلامی

سردار سرلشکر «مصطفی ایزدی» فرمانده قرارگاه سایبری و تهدیدات نوین قرارگاه مرکزی خاتم‌الانبیاء(ص) در گفت‌وگویی، درباره لفاظی‌های وزیر جنگ رژیم صهیونیستی در خصوص ترور فرماندهان حماس، به فرمایش امام خمینی(ره) مبنی بر اینکه ما را «بکشید، ملت ما بیدارتر می‌شود»، اشاره کرد و اظهار داشت: امروز شاهد هستیم که تعداد مبارزان فلسطینی نه تنها کاهش نیافته، بلکه افزایش هم پیدا کرده است.

سرلشکر ایزدی جنایات رژیم صهیونیستی در غزه را بی‌سابقه توصیف کرد و گفت: این رژیم جنایتکار نزدیک به دو سال است که می‌کوشد تا بر یک سرزمین کوچک مسلط شود و در این راستا جنایاتی مرتکب شده که حتی خونخوارانی مانند جنگیز و مغول نیز انجام نداده‌اند. وی ادامه داد: هزاران کودک و ده‌ها هزار نفر از مردم بی‌گناه در غزه به شهادت رسیده‌اند و بسیاری نیز بر اثر گرسنگی جان باخته‌اند، اما صهیونیست‌ها به نتیجه‌ای نرسیده‌اند.

ایزدی با تأکید بر تداوم مبارزه جبهه مقاومت با

سرتیپ پاسدار احمد خادم سیدالشهداء عنوان کرد

تکلیف اصلی، انسجام ملی

سرتیپ پاسدار احمد خادم سیدالشهداء در آیین اربعین علمداران شهید انقلاب اسلامی در حسینیه ثارالله اهواز با اشاره به عملیات‌های انجام شده با استفاده از پهپادهای جمهوری اسلامی علیه دشمن صهیونیستی اظهار کرد: بسیاری از مناطق اسرائیل با عملیات‌های سپاه پاسداران با دقت تمام مورد اصابت قرار گرفته‌اند و این نشان‌دهنده اقتدار ملی و اطاعت از فرمانده کل قواست.

وی افزود: اکنون نیز نیروهای مسلح، ملت شریف ایران و به خصوص خانواده معظم شهدا همان‌گونه که در گذشته از فرامین امامین انقلاب اطاعت کردند، امروز نیز در یک صفحه واحد این تبعیت را یک تکلیف می‌دانند.

فرمانده قرارگاه منطقه‌ای کربلا نیروی زمینی سپاه تأکید کرد: تجدید میثاق با آرمان‌های شهدای دفاع مقدس ۱۲ روزه، از ضرورت‌های این جامعه اسلامی و تداوم راه شهدا است.

سرتیپ پاسدار خادم سیدالشهداء با تأکید بر اینکه ایجاد وحدت و انسجام ملی وظیفه

خبر

جهاد در مرز

«محمد زهرایی»، رئیس سازمان بسیج سازندگی کشور به فعالیت ۸۵ گروه جهادی موکبدار در خوزستان اشاره کرد و گفت: این گروه‌های جهادی علاوه بر حضور در مرزها، در موکب‌ها نیز مشغول خدمت‌رسانی به زائران هستند که در مجموع، ۱۵۲ گروه جهادی در مناطق مختلف به صورت هدفمند فعالیت می‌کنند. زهرایی افزود: جریان جهادی کشور در مواقع حساس و بحرانی نظیر سیل، زلزله و بحران کرونا در کنار مردم قرار گرفته و به حل مسائل مختلف کشور پرداخته، این‌بار در پیوندی ناگسستنی با موکبداران مختلف کشور پر عشق و دلدادگی به اهل بیت(ع) و حریم ولایت، در ایام اربعین حسینی حضوری چشم‌گیر داشته است.

۴۷۶ مدرسه

«علیرضا کاظمی»، وزیر آموزش و پرورش در آیین انعقاد تفاهم‌نامه ساخت ۴۷۶ مدرسه توسط سازمان بسیج مستضعفین با تأکید بر این‌که توسعه و تحول پایدار از آموزش و پرورش آغاز می‌شود گفت: بزرگترین بحران‌های کشور با تقویت آموزش و پرورش مرتفع خواهد شد. کاظمی تصریح کرد: در پوشش زنگ جهاد، مدارس در مناطق محروم و صعب ساخته خواهد شد که اقدامی امیدآفرین برای کشور و نظام تعلیم محسوب می‌شود. کاظمی با تأکید بر اینکه هر مدرسه‌ای که می‌سازیم به اندازه یک موشک برای دشمنان وحشت و برای ملت ما اتحاد و صمیمیت ایجاد می‌کند گفت: امنیت و اقتدار کشور در مدرسه رقم می‌خورد.

داخلی مبنی بر پایان شعارهایی چون «مرگ بر آمریکا» انتقاد کرد.

♦ **نباید در دام دوگانه‌سازی جعلی**

دیپلماسی و میدان افتاد

وی با بیان اینکه این شعارها ریشه قرآنی دارد و از اصول بنیادین انقلاب است، افزود: نباید در دام دوگانه‌سازی‌های جعلی مانند تقابل میدان و دیپلماسی افتاد؛ چرا که عملکرد اخیر نظام با مدیریت دقیق و هماهنگ پیش رفت.

حجت‌الاسلام حاجی صادقی هدف از برگزاری همایش در مشهد را فراتر از زیارت عنوان و بیان کرد: در کنار ذکر «یا حسین»، باید تمرین «با حسین بودن» نیز صورت گیرد. اگر این همایش بتواند موجب جهش فکری و اعتقادی شود و شور انقلابی را تقویت کند، ارزش واقعی خود را یافته است.

♦ **بقای انقلاب در گرو بسیج است**

نماینده ولی فقیه در سپاه از حاضران خواست تا در کارگروه‌ها به مباحث مهمی از جمله سخنان اخیر رهبر معظم انقلاب که به‌طور مستقیم به حوزه‌های علمیه مربوط است بپردازند و نسبت به تحقق سایر موارد مطالبه‌گر باشند.

وی تأکید کرد: باید حوزه‌ای انقلابی داشت و بسیج اساتید و طلاب باید در مسیر امامت سایر اقشار بسیجی گام بردارد؛ چرا که رهبر معظم انقلاب بقای نظام را در گرو بسیج می‌داند.

پای کار تعلیم

یکی از دغدغه‌های اصلی بسیج از ابتدای تأسیس تا به امروز توجه ویژه به مسئله تعلیم و تعلم بوده است بسا توجه به این دغدغه «سرهنگ علیرضا ایران‌دوست»، مسئول سازمان بسیج سازندگی سپاه استان قم استان قم گفته است که تا پایان امسال، ۱۷۰ مدرسه در قالب طرح جهادی شهید عجمیان نوسازی و زیباسازی می‌شوند. وی افزود: تاکنون ۱۵ مدرسه توسط نوجوانان و جوانان بسیجی، نوسازی و زیباسازی شده است. وی در خصوص هدف از راه‌اندازی اردوی جهادی شهید عجمیان گفت: بهبود وضعیت ظاهری و فیزیکی مدارس و ایجاد محیطی شاداب برای دانش‌آموزان هدف اصلی این برنامه بوده است.

۲۶۷ بیمارستان سیار

مروری بر جهاد پزشکی پاسداران انقلاب اسلامی

♦ افتتاح بیمارستان سیار ۶۴ تختخوابی

سپاه در منطقه کورین زاهدان

در روزهای گذشته یعنی ۱۱ مردادماه بود که بیمارستان سیار ۶۴ تختخوابی نیروی زمینی سپاه در منطقه کورین زاهدان افتتاح شد.

در این بیمارستان سیار بخش‌هایی از جمله بستری و تریاژ، اورژانس برادران و خواهران، تصویربرداری و سونوگرافی، اکو، آزمایشگاه، اتاق عمل و ریکاوری، CSR، پزشک عمومی و متخصص داخلی، چشم، عفونی، قلب و عروق، جراح مغز و اعصاب، جراح عمومی، اطفال، زنان و زایمان و مامایی، جراح کلیه و مجاری ادراری، مشاوره، بیهوشی، دندانپزشکی، گوش و حلق و بینی و ارتوپدی بوده و آماده خدمت‌رسانی به مردم اسفندک سروان است.

این بیمارستان شامل بخش‌های بستری و تریاژ، اورژانس خواهران و برادران، تصویربرداری، سونوگرافی، اکو، آزمایشگاه، اتاق عمل و ریکاوری، CSR، پزشک عمومی و متخصص داخلی، چشم، عفونی، قلب و عروق، جراح مغز و اعصاب، جراح عمومی، اطفال، زنان و زایمان و مامایی، جراح کلیه و مجاری ادراری، مشاوره، بیهوشی، دندانپزشکی، گوش و حلق و بینی و ارتوپدی آماده خدمت‌رسانی به مردم منطقه کورین است.

♦ **افتتاح بیمارستان سیار نیروی زمینی سپاه در جنوب شرق**
در یک ماه اخیر نیز بیمارستان تخصصی سیار ثامن‌الائمه(ع) نیروی زمینی سپاه، برای ارائه

♦ ۲۶۷ بیمارستان سیار

تأسیس بیمارستان‌های سیار یکی از مهم‌ترین اقدامات بهداشتی و درمانی در مواقع بحران و شرایط اضطراری به‌شمار می‌روند. این بیمارستان‌ها به دلیل قابلیت جابه‌جایی سریع و نصب در مناطق مختلف، به‌ویژه در مناطق محروم، صعب‌العبور و... نقش بسیار مهمی دارند.

کاربرد اصلی بیمارستان‌های سیار سپاه، ارائه خدمات درمانی فوری، جراحی‌های اضطراری، مراقبت‌های اولیه و بستری موقت بیماران است. این بیمارستان‌ها با تجهیزاتی پیشرفته و کادر پزشکی متخصص، می‌توانند در کوتاه‌ترین زمان ممکن به نیازهای بهداشتی مردم مناطق محروم پاسخ دهند و از گسترش بیماری‌ها جلوگیری کنند.

در میان بخش‌های مختلف فعال در حوزه بیمارستان‌های سیار و ارائه خدمات درمانی به مردم، نیروی زمینی سپاه نقش برجسته و تأثیرگذاری ایفا می‌کند به‌گونه‌ای که در شرایط مختلف از جمله مواقع بحران و یا ایام اربعین در حوزه درمانی ثابت قدم بوده است.

تاکنون، نیروی زمینی سپاه ۲۶۷ بیمارستان سیار را در نقاط مختلف کشور راه‌اندازی کرده است که بخش قابل‌توجهی از آنها در دوران شیوع ویروس کرونا به منظور خدمت‌رسانی گسترده به مردم راه‌اندازی شده بودند.

ایسن اقدام، به‌ویژه در زمان‌هایی که ظرفیت بیمارستان‌های ثابت با محدودیت مواجه بود، نقش مؤثری در کنترل بحران، کاهش فشار بر مراکز درمانی و تسریع در روند درمان بیماران ایفا کرد. در ادامه این گزارش به برخی از بیمارستان‌های سیار نیروی زمینی سپاه که اخیراً راه‌اندازی شده است، اشاره خواهیم کرد.

بیمارستان سیار در شلمچه

اتاق عمل در مرز

در ایام اربعین تمام رده‌های سپاه بسیج شده بودند تا در خدمت‌رسانی به زوار اباعبدالله الحسین(ع) قدمی بردارند! سابقه سپاه نشان می‌دهد که در هر زمانی که مردم عزیز ایران نیاز به کمک و همراهی داشته‌اند سپاه نقش پررنگی از خود نشان داده است. ایام اربعین هم یکی از این روزها بود.

«سردار حسین جعفری»، معاون بهداشت و سلامت نیروی دریایی سپاه با اشاره به اینکه بیمارستان صحرایی شهید دقایقی که شصت‌وپنجمین بیمارستان صحرایی نیروی دریایی سپاه است که برای ارائه خدمات به مردم عزیز راه‌اندازی شده، تأکید کرد: این بیمارستان سومین مرکز صحرایی ما برای خدمت‌رسانی به زائران امام حسین(علیه‌السلام) است که در مرز بین‌المللی شلمچه مستقر شده بود.

وی افزود: در این بیمارستان حدود ۵۵ نفر کادر درمان به‌صورت داوطلبانه حضور دارند که این عزیزان از پزشکان و پرستاران بیمارستان حضرت قائم بوشهر هستند.

سردار جعفری ادامه داد: این بیمارستان شامل بخش‌های اورژانس، درمانگاه تخصصی، رادیولوژی و آزمایشگاه بوده است. در کنار بیمارستان، اتاق عمل نیز آماده ارائه خدمات برای جراحی‌های سرپایی است.

بیمارستان سیار در خسروی

مراقبت‌های ویژه

بیمارستان فوق تخصصی صحرایی نیروی زمینی سپاه در مرز خسروی به مناسبت ایام اربعین و برای خدمت به زوار اباعبدالله الحسین(ع) بر پا شد تا سپاه در این در این مرز هم همانند مرزهای دیگر کشور برای بهبود حال زوار کربلا قدمی برداشته باشد. این بیمارستان سیار ۶۰ تختخوابی دارای بخش‌های اورژانس، بستری، آزمایشگاه، تصویربرداری دیجیتال و سونوگرافی، بخش مراقبت‌های ویژه (ICU و CCU) با هشت تخت، دو اتاق عمل، داروخانه و یونیت دندانپزشکی سیار بود. استاندار کرمانشاه در مراسم افتتاح این بیمارستان، گفت: مرز خسروی به‌عنوان یکی از پرترددترین گذرگاه‌های کشور مورد استقبال گسترده زائران قرار دارد.

«منوچهر حبیبی» با اشاره به امکانات درمانی مستقر در مرز خسروی، اظهار کرد: در حوزه درمانی سه مرکز خدماتی شامل یک بیمارستان از سوی دانشگاه علوم پزشکی و دو بیمارستان صحرایی توسط سپاه و ارتش در این مرز مستقر شده است.

وی افزود: بیمارستان سیار سپاه یکی از مجهزترین مراکز تخصصی صحرایی است که خدمات متنوعی را به‌صورت شبانه‌روزی به زائران ارائه می‌دهد.

باکری، شامل بخش‌های تخصصی همچون بخش بستری تحت نظر برادران و خواهران، اتاق عمل، رادیولوژی، داروخانه، آزمایشگاه، CSR، بانک خون، اورژانس، و آمبولانس‌های ویژه ICU با اتاق عمل، بخش زنان و مردان و سایر امکانات تخصصی بهداشتی است.

♦ بیمارستان سیار امام حسین(ع)

چه خدماتی ارائه می‌دهد

یکی دیگر از مراکز سیار نیروی زمینی سپاه، بیمارستان امام حسین(ع) است که در مواقع بحران و یا در مواردی همچون محرومیت‌زدایی، رزمایش‌ها و... راه‌اندازی می‌شود.

این بیمارستان شامل ۱۲۸ تخت بستری، بخش‌های بستری و تریاژ، اورژانس برادران و خواهران، تصویربرداری و سونوگرافی، اکو، آزمایشگاه، اتاق عمل و ریکاوری، CSF، آت سی یو (۸ تخت)، سی‌سی‌یو (۴ تخت) درمانگاه تخصصی در رشته چشم پزشکی، داخلی، قلب و عروق، جراح مغز و اعصاب، جراح عمومی، اطفال، زنان و زایمان، تصویربرداری، بیهوشی، گوش و حلق و بینی، کلیه و مجاری ادراری، ارتوپدی بوده که آماده خدمت‌رسانی است.

بیمارستان‌های سیار نیروی زمینی سپاه با بهره‌گیری از امکانات تخصصی، تیم‌های مجرب پزشکی و قابلیت استقرار سریع، می‌توانند در کمترین زمان در مناطق مختلف مستقر شده و خدمات درمانی، تشخیصی و مراقبتی را به‌صورت رایگان به مردم ارائه دهند. این تجربه موفق نشان‌دهنده توانمندی بالای این نیرو در پاسخ‌گویی به بحران‌های بهداشتی است و الگویی مؤثر برای مدیریت شرایط مختلف به‌شمار می‌آید.

بیمارستان سیار در مهران

جهادپزشکی

«سرهنگ رسول صادق» معاون بهداشتی رزمی نیروی زمینی سپاه در حاشیه مراسم افتتاح بیمارستان سیار ۳۲ تخت‌خوابی شهید صدوقی سپاه پاسداران در مرز مهران، اظهار داشت: استمرار ارائه خدمات جهادی و مردمیاری در طول سال و به‌ویژه در ایام اربعین، بخشی از مأموریت‌های سپاه برای خدمت به زائران حضرت اباعبدالله الحسین(ع) است. وی افزود: با توجه به شرایط اقلیمی و گرمای شدید امسال و همچنین احتمال بروز آسیب‌ها یا بیماری‌ها در میان زائران، سامانه‌های بهداشتی و درمانی نیروی زمینی سپاه در نقاط مختلف مرزی از جمله شلمچه، مهران، و خسروی فعال شده بود.

به گفته صادق این بیمارستان سیار با حضور متخصصان رشته‌های داخلی، جراحی عمومی، ارتوپدی، زنان و زایمان و اطفال، خدمات مورد نیاز زائران را به‌ویژه برای بانوان و کودکان ارائه می‌کند. همچنین تجهیزات پاراکلینیک، آزمایشگاهی و تصویربرداری در این مرکز فراهم شده بود.

وی تأکید کرد: این خدمات نتیجه همکاری و هماهنگی تمامی ارگان‌های مسئول در نظام جمهوری اسلامی است.

۱۵

پاسدار

شماره ۱۲۰۰ | دوشنبه ۲۷ مرداد ۱۴۰۴

صداق

| روی خط |

خدا قوت به کادر درمان

بیمارستان‌های سیار سپاه

۰۹۱۲۰۰۰۸۸۱۴ جنگ اصلی امروز، جنگ نرم است. برای مقابله با آن نیازمند ساختاری منسجم، پاسخگو و حاضر در میدان است. حوزه‌های علمیه هم در این میدان باید آرایش جنگی گرفته و در برابر جنگ رسانه‌ای دشمن فعالانه عمل کنند.

۰۹۱۳۰۰۰۵۵۴۱ هر ایرانی با هر سلیقه سیاسی اگر دلسوز کشور باشد، نباید توانمندی‌های نظامی کشور را که ثمره سال‌ها ایستادگی است زیر سؤال ببرد. واقعیت این است که در حال حاضر، جمهوری اسلامی تنها س‌د راه توسعه‌طلبی رژیم صهیونیستی در منطقه است و باید به هر قیمتی از این موقعیت راهبردی پاسداری شود.

۰۹۱۷۰۰۰۳۴۶۶ ناکامی نخست‌وزیر رژیم صهیونی در مقابله با مقاومت فلسطین و سردرگمی سیاسی داخلی، نتایج‌ها را سخت گرفتار در باتلاق جنگ غزه کرده به‌طوریکه با فشارهایی که از سوی افکار عمومی جهان متوجه رژیم شده می‌توان گفت در مأموریت خود شکست خورده و راهبردهای او به بن‌بست‌رسیده‌اند.

۰۹۳۶۰۰۰۴۴۱۶ حال و هوای این روزهای اربعین را مدیون تمام شهدایی هستیم که برای استقلال و آزادی مردم ایران تا پای جان جنگیدند و کوتاه نیامدند.

۰۹۱۹۰۰۰۳۴۱۲ اربعین نشانه‌ای از ظهور است که مردم بی‌منت و بی هیچ چشم داشت به یکدیگر کمک می‌کنند؛ دست همدیگر را می‌گیرند؛ این هممان‌نوازی و نوع‌دوستی حکایت از روزگاری دارد که صاحب ما ظهور کرده است و مردم تحت‌لوی او جزء محبت و مهربانی چیز دیگری نمی‌بینند.

۰۹۳۵۰۰۰۷۷۱۶ ارتش و دولت لبنان کافی است یادشان بیاید که صهیون‌ها در صبرا و شتیلا چه کردند؟ در این سال‌ها در سوریه چه کردند؟ این توصیه برادرانه ما به مقامات لبنان است حزب‌الله را منزوی کنید به ساعتی نکسیده صهیون‌ها بالای سرتان خواهد بود.

۰۹۱۲۰۰۰۷۵۱۹ دست راست صهیون خبرگزاری‌ها و رسانه‌هایی مثل اینترنشنال است. مردم ایران این رسانه‌ها را تحقیر و تحریم کنید. این بی‌همه چیزها کمر به نابودی ایران بسته‌اند.

۰۹۲۱۰۰۰۳۵۴۴ خدا قوت به کادر درمان بیمارستان‌های سیار سپاه در روزهای اربعین واقعا مایه گذاشتند و آبروداری کردند. از نیروهای امدادی که در پیادروی اربعین حاضر بودند هم تشکر می‌کنم.

۰۹۲۱۰۰۰۳۷۹۴ پیوند بین ایران و عراق ناگسستنی است. دشمن هر کاری کند نمی‌تواند این اعتقادی که در جان و قلب کودکان و نوجوانان و جوانان و پیران امت اسلامی شکل گرفته از بین ببرد. استقبال امسال عراقی‌ها از ایرانی‌ها با وجود گرمای شدید هوا بی‌نظیر بود.

۰۹۳۹۰۰۰۶۵۱۴ ان‌شاءالله روزی برسد که کشورهای مسلمان همانند آنچه که در اربعین شاهد بودیم دست جمعی به سمت آزادی بیت‌المقدس و مردم مظلوم فلسطین حرکت کنیم.

۰۹۱۵۰۰۰۶۴۷۰ حقیقتاً از مردم عراق تشکر می‌کنم هر ساله در سفر اربعین خیلی زحمت می‌کشند.

۰۹۱۶۰۰۰۸۱۲۲ خواهشاً درباره حمایت کشورهای مسلمان از موشک‌باران ایران به سمت رژیم صهیونی یک گزارش تهیه کنید. در سفر اربعین دیدیم که عراقی‌ها چقدر از این اقدام ایران خوشحال بودند و آرزو می‌کردند که ای کاش ما هم همانند ایران می‌توانستیم به سمت رژیم صهیونی حمله می‌کردیم.

۳۰۰۰۹۰۰۰۳۰۰۳
سامانه پیامکی هفته‌نامه صبح صادق
 ۰۲۱۷۷۴۰۰۰۰۰۰
هفته‌نامه صبح صادق

صداق

هفته نامه

سیاسی، فرهنگی و اجتماعی
صاحب امتیاز
معاونت سیاسی نمایندگی ولی فقیه در سپاه
مدیرمسئول:یدالله‌جوانی
سر‌دبیر:علی حیدری

شورای سیاست‌گذاری:
سایمک‌باقری،سعدالله‌زارعی،
عزیز‌غضنفری،فرهاد‌مهروی،مه‌دی‌سعیدی،
فتح‌الله‌پرشان،علی‌قاسمی،حسین‌عبداللهی‌فر
دبیر‌تحریریه:سیدفخرالدین‌موسوی
مدیر‌فنی: محمد‌صالح‌نادری
نگارش‌و‌ویرایش:‌محبوبه‌حاجی‌آقایی
صفحه‌اراز:علی‌اکبر‌هدایتی
عکاس: حامد‌گودرزی
ناظر‌چاپ:سعید‌قاسمی

چاپ: مرکز چاپ‌سپاه:۰۲۱)۳۸۵۲۲۴۴۶
تلفن:۰۱۱۰و۰۱۰۰۷۷۴۶۰۱۰۲۱)
basirat.ir
@sobhesadegh_fa
نمابر:۷۷۴۸۸۴۲۶
سامانه پیامک:۰۳۳۰۳۰۰۹۹۰

شماره ۱۲۰۰ | دوشنبه ۲۷ مرداد ۱۴۰۴

کتابخانه

مسافران

پشت سر مسافران ما گریه می‌کند
شهری که بر رسول خدا گریه می‌کند
خانه‌ای که معتکف مسجدالنبی‌ست
اصلاً نپرس از این که چرا گریه می‌کند
از بس که سوزناک خودت گریه می‌کنی
شانه به شانه تو عبا گریه می‌کند
دستی بکش به قلب پر از درد زینبت
بی‌تاب در وداع شما گریه می‌کند
دیدم‌ست شهر تشنه که بر دستت آسمان
سرشار التماس دعا، گریه می‌کند
زنجیره طلایی نقل حدیثان
هر یک به سیدالشهداء گریه می‌کند
یابن الشیبب! گریه به داغ حسین کن
شیعه به یاد کرب و بلا گریه می‌کند

راضیه جبه‌داری

فصل غربیی

خورشید گرم چیدن بوسه ز ماه‌تو‌ست
گلدسته‌ها منادی شوق پگاه‌تو‌ست
آری شگفت نیست که بی‌سایه می‌روی
خورشید هم ز سایه‌نشینان ماه‌تو‌ست
از چشم آهوان حرم می‌توان شنید
این دشت‌ها به شوق شکار نگاه‌تو‌ست
بالای کاشی حرم تو نوشته است
هر جا دلی شکست همان بارگاه‌تو‌ست
با این که سال‌هاست سوی طوس رفته‌ای
اما هنوز چشم مدینه به راه‌تو‌ست
یعنی که کاش فصل غربیی گذشته بود
دیگر مسافرم ز سفر بازگشته بود
هر چند سبز مانده گلستان‌باور
آینه‌ای جز آه نداری برابرت
راه از مدینه تا به خراسان مگر کم است
با شوق دیدنت شده آواره خواهر
دیگر دلی به یاد دل تو نمی‌تپد
بالی نمانده است برای کبوتر
مثل نسیم می‌رسد از ره جواد تو
یعنی نمی‌تهی به روی خاک‌ها‌سرت
تنها به خاک کرب‌بویلا سر نهاده بود
مردی که داشت نوحه‌گری مثل مادر
اشک تو هست تا به ابد روضه خوان ما
تا کربلاست همسفر کاروان ما

جوادمحمدزمانی

صبحانه

مقصد انتهای مسیر نیست

از گندم زار من و تو مشت‌ی‌کاه می‌ماند برای‌بادها. فراموش نکن که مقصد همیشه جایی در انتهای مسیر نیست. مقصد لذت بردن از قدم‌هایی است که بر می‌داریم! اگر بپرسند که چطور می‌توان بهتر زندگی کرد؟ می‌گویند گذشته‌ات را بدون هیچ تأسفی بپذیر، با اعتماد در زمان حال تلاش کن و بدون ترس برای آینده آماده شو.

داستان

خبر خوش

بین‌الحرمین باشم، روضه بخوانم و حس و حالی را که در تمام این سال‌ها شنیده بودم را از نزدیک تجربه کنم.

دوستانم از سفر پارسال‌شان آنقدر تعریف کرده بودند که دلم هر لحظه بیشتر پر می‌کشید. از پیاده‌روی اربعین، از حال و هوای عجیبش، از مهمان‌نوازی عراقی‌ها، از موبک‌هایی که توی گرمای سوزان، شربت خنک و غذای گرم می‌دادند دیدن این حجم از ارادت برای من درس‌آموز بود اینکه مردم در آن گرمای سوزان غذا درست می‌کنند و دست زوار می‌دهند و آن وقت من در زیر کولر خانه هم نمی‌توانم یک لیوان آب هم دست کسی بدهم. آنقدر از اربعین شنیده بودم که منم دلم می‌خواست همراهشان باشم. دوست داشتم آنجا باشم و کلی عکس‌ناب می‌گرفتم تا برای مامان و زهرا، خواهرم نشان می‌دادم.

ولی مامان چی؟ بعد از رفتن بابا، طاقت دوری من را نداشت. فکر اینکه بلایی سرم بیاد، دیوونه‌اش می‌کرد. هر چی می‌گفتم کربلا توی اربعین امن‌تر از هر جای دیگری است، باور نمی‌کرد. کاش پاهاش این‌قدر درد نداشت تا با هم می‌رفتم. ولی می‌گفت: «این همه راه رو با این زانو‌هام نمی‌تونم بیا».

تلخند

صدای غزه با کشتار خبرنگاران خاموش نمی‌شود/ کارتون‌نویست: میکائیل چفتچی/ ترکیه

سلامت

رهایی از گرمازدگی!

خبرها می‌گویند که تا روزهای آینده گرمای هوا از بعضی نقاط کشور رخت بر می‌بندد اما همچنان تب و تاب گرمای هوا در مناطق جنوبی کشور باقی است؛ با این اوصاف رعایت نکردن چند نکته کلیدی می‌تواند به گرمازدگی منجر شود. اما نگران نباشید! با چند ترفند ساده، هم حال و هوایتان را حفظ می‌کنید و هم سالم و سر‌حال به مقصد می‌رسید!
رفیق راه‌تان! / گرمای هوا شوخی‌بردار نیست! یک قمقمه پر از شربت خاکشیر، بالنگویا تخم‌شربتی همراه داشته باشید. این دانه‌های جادویی مثل یک سپر خنک‌کننده، بدنتان را از عطش و گرمازدگی نجات می‌دهند. دوغ خنک، آلو بخارا، تمبر هندی و قره‌قروت هم رفقای خوبی برای رفع تشنگی در مسیر هستند. یک جیره از اینها، انگار روح تازه‌ای به جسم‌تان دمیده می‌شود!
لباس‌های نخی گشاد بپوشید که هوا در آنها جریان داشته باشد. کفش طبی راحت را فراموش نکنید؛ پاهایتان در این سفر، بهترین دوست‌تان هستند! کلاه نقاب‌دار، عینک آفتابی و یک پارچه نازک برای محافظت از سر و صورت، شما را از گزند آفتاب سوزان در امان نگه می‌دارند.
غذاهای ممنوع! / مصرف مواد غذایی با طبع گرم و خشک مانند غذاهای سرخ‌شده، ادویه‌جات تند، فلفل و خوراکی‌های شور باید محدود شود تا بدن در تعادل حرارتی باقی بماند.

صادقانه

تجارت آخرت

امام علی (علیه‌السلام) می‌فرماید: «براستی من چیزی چون بهشت ندیده‌ام که جوینده‌اش در خواب باشد و چیزی چون دوزخ ندیده‌ام که گریزان از آن نیز در خواب باشد و [کاسبی] کاسبتر از کسی ندیدم که کسبش برای زمانی باشد که به خاطرش ذخیره‌ها اندوخته می‌شود و نهانی‌ها آشکار می‌گردد.» بحارالانوار: ۲/۲۹۳/۷۷

غیر رسمی

تاجیک‌ها از ایران خواندند

اتحاد جماهیر شوروی تازه از هم پاشیده بود و کشورهای این اتحادیه در راه استقلال گام نهاده بودند. ما هم در نمایشگاه جایی را به کشورهای آذربایجان، تاجیکستان، ترکمنستان، قزاقستان و قرقیزستان اختصاص داده بودیم با نام «یاد یار مهربان» که از شعر معروف رودکی برگرفته شده بود. از همه این کشورها برای حضور در این بخش دعوت کردیم. وزرای برخی از آنها هم میهمان نمایشگاه بودند. آقای خامنه‌ای ویژه به غرفه‌های تاجیکستان و آذربایجان بیشتر وقت گذاشتند. بحث‌های پراکنده‌ای درباره زبان و ادب فارسی و پیوندهای مشترک فرهنگی در گرفت. در همین دیدار بود که یکی از مقامات رسمی تاجیکستان گفت: «ما اینکه به ایران آمده‌ایم تا درخت دوستی بنشانیم که تا کام دل به بار آورد!» ایشان با تبسمی و تأملی به تحسین وی پرداختند و گفتند: «هرگاه که شما برادران تاجیک را می‌بینیم، دلمان باز می‌شود.» کلام عجیبی بود؛ این جمله تاجیک‌ها را کاملاً تحت تأثیر قرار داد. صحبت به حوزه مکتوب کشیده شد و یکی از تاجیک‌ها گفت که خط «مرقع» از ایران به تاجیکستان آمده است. آقای خامنه‌ای گفتند: «زبان شما پارسی است و این زبان خط خودش را دارد.» همین بحث‌ها باعث شد تا یکی از مقامات تاجیکستان در روز ملی تاجیکستان که در نمایشگاه با حضور آقای خامنه‌ای و جمعیتی انبوه برگزار شد، شعر «چو ایران نباشد تن من مباد» را بخواند که مورد استقبال شدید حاضران قرار گرفت.

احمد مسجدجامعی
وزیر اسبق فرهنگ و ارشاد اسلامی

حسن ختام

مرهم زخم‌های روزگار

آقای من، جهان در حسرت دیدار تو می‌سوزد. تویی که نامت مرهم زخم‌های روزگار است، تویی که آمدنت تاریکی را می‌شکافد و نور را به قلب‌های خسته هدیه می‌دهد. در این شب‌های بی‌انتها، که غم چون میخی بر سینه‌ها کوبیده می‌شود، همه تو را می‌خوانند؛ از کودکی که در زیر آوار جنگ، غربت را پیدا کرده تا مادری که خواب را در انتظار فرزندش به فراموشی سپرده.
مولاجان، در سکوت عاشقانت، فریادی نهفته است که نام تو را زمزمه می‌کند. هر دلی که از ظلم می‌لرزد، هر چشمی که اشک می‌ریزد، تو را طلب می‌کند. تو آن گل تهایی که در باغ دل‌ها می‌روید، آن امید روشنی که در سیاهی شب‌ها می‌درخشد.
یا صاحب الزمان (عج)، تو می‌آیی و زنجیرهای ظلم درهم می‌شکنند. آن روز، عشق تو عالم را پر خواهد کرد و آرامش، چون نسیمی لطیف، قلب‌ها را نوازش خواهد داد. مهدی جان (عج)، بیایید که جهان بی‌تو ناتمام است.